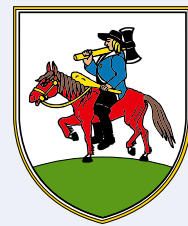

Pivški list

Zelenikras

PO NAŠI OBČINI

Potem, ko je samec uredil gnezdo, je priletela nazaj še štorlkja. Tudi letos lahko v Pivki pričakujemo štorlkjin naraščaj. Fotografija je nastala na cvetno nedeljo.

Omejitev gibanja nam je tokrat ponudila priložnost bolje spoznavati prelepo naravo, v kateri živimo.

Domačini se lahko v teh lepih pomladnih dneh naužijete svežega zraka s pohodom po Krožni poti vojaške zgodovine.

Dan slovenske zastave zaznamujemo 7. aprila. S tem se spominjamo 7. aprila 1848, ko je slovenski domoljubni študent Lovro Toman s somišljeniki prvič izobesil slovensko trobojnico na Wolfovi ulici 8 v Ljubljani.

Priozor dveh jelenov, ki sta se ob zadnjem razliju rek "spopadla" ob Parskem jezeru.

Znanilci pomladi so nam v obdobju izolacije vplivali moč in pogum ter optimizem.

Zbiranje ptic v marcu, ob reki Pivki (»Mlake« Parje – Klenik) - bele čaplje in črnohlavi galeb.

Drage občanke in občani,

nazadnje smo bili v vaših nabiralnikih takoj ob začetku razglasitve epidemije. V tednih, ki so sledili, smo bili deležni številnih ukrepov, omejitev in usmeritev. Marsikaj povsem vsakdanjega se je spremenilo. Kar nam je bilo sprva morda težko razumeti in osvojiti, je danes verjetno naše že povsem vsakdanje ravnanje. Ljudje smo namreč prilagodljivi, sploh ko gre za zdravje. Ponosni smo lahko nase, na svojo doslednost in razumevanje razmer ter predvsem medsebojno pomoč, kar nam je tudi tokrat pomagalo, da smo obdobje izrednih razmer dobro prenesli. **Naj bo zdravje še naprej naš ključni motiv in naša glavna skrb, četudi bodo prilagoditve potrebne marsikje.**

Tokratna, že 70. številka Pivškega lista, je prav tako malce drugačna. Vsebina, ki jo običajno v glavnini sestavljate vi, občani, je bila prvič prikrajšana za vaša javljanja z dogodkov, obiskov, izletov in aktivnosti, saj smo se pretekle tedne zadrževali predvsem doma. A glede na to, kakšen izziv, koliko ustvarjalnosti in novih načinov komunikacije so nam omogočile dane razmere, je tokratno glasilo vseeno bogato z vtisi, pogovori, vašimi doživljanji in konec koncev tudi pomembnimi informacijami ter napotki za naš 'drugačen' vsakdan.

Posebnost tokratne številke pa je nedvomno obeležje občinskega praznika Občine Pivka, ki je letos malce drugačno, vendarle pa pomembno praznovanje, ki znova opominja na to, da smo lahko ponosni na svojo lokalno skupnost, ki poleg uspehov in napredkov vedno znova dokazuje svojo pripadnost, enotnost in solidarnost, ko je to najbolj potrebno.

Vsem občanom in občankam ter občinskim nagrajencem, v imenu celotnega uredništva, izrekam iskrene čestitke ob občinskem prazniku!

Doris Komen Horvat
odgovorna urednica

Naslov uredništva: Občina Pivka,
Kolodvorska cesta 5, 6257 Pivka

Telefon: 05/72 10 100

Spletna stran: www.pivka.si

Elektronski naslov: pivski.list@pivka.si

ISSN št. 2536-4367

Naklada: 2450 izvodov

Prejmejo ga brezplačno vsa gospodinjstva
v Občini Pivka.

Uredniški odbor: Nataša Biščak, Silvo
Čelhar, Danijel Kovačič Grmek, Irena
Margon, Evgen Primožič

Glavna in odgovorna urednica:
Doris Komen Horvat

Fotografija na naslovnici: Občina Pivka

Fotografije na ovitku: Ernest Margon,
Sandi Grzetič, Silvo Čelhar, Park vojaške
zgodovine

Jezikovni pregled: Irena Margon

Oblikovanje: Kreaktiva

Tisk: Abakos, d. o. o.

Prejmejo ga brezplačno vsa gospodinjstva
v Občini Pivka.

Uredništvo si pridržuje pravico, da članke ustrezno
skrajša in jih v primeru, ko v skladu s programsko
zasnovo glasila ne sodijo v nobeno izmed rubrik, ne
objavi. Nenaročenih prispevkov ne honoriramo.

VABLJENI K SOUSTVARJANJU OBČINSKEGA GLASILA

Vaše prispevke za julijsko številko pričakujemo

najpozneje do 6. JULIJA 2020

na e-naslov: pivski.list@pivka.si.

DELOVANJE OBČINSKEGA ŠTABA CIVILNE ZAŠČITE OBČINE

Štab civilne zaščite Občine Pivka, ki je bil aktiviran 13. marca in deluje v ožji sestavi Jožeta Morela, Klavdija Čepirila, Tomaža Česnika, Neve Šemrov in župana Občine Pivka Roberta Smrdelja, je v času razglasitve epidemije deloval na korespondenčnih sejah vsak dan od 7. ure do 22. ure, in tudi štab, kolikor je mogoče, spoštoval ukrepe za samoizolacijo. Dr. Nardo Stegel je član štaba, ki se ga je kontaktiralo po potrebi. Koordinacijo dela štaba in logistične podpore je izvajala direktorica občinske uprave Mihaela Smrdel, administrativno in strokovno podporo članom štaba pa svetovalka za področje CZ Barbara Lenarčič. Logistično podporo so štabu v času celodnevne pripravljenosti zagotavljali zaposleni v občinski upravi in javnem zavodu, poleg tega dela pa vsi opravljali še tekoče naloge občine. Področja, za katera je med drugim poskrbel občinski štab CZ Občine Pivka: nabava zaščitnih sredstev (razkužila za roke, rokavice), evidentiranje potreb po zaščitnih sredstvih in razdelitev na podlagi odločitev štaba, delo z mediji, izvedba najnujnejše oskrbe občanov z živili, koordinacija dostave zdravil na dom, ukrepi in sodelovanje s CSD glede pomoči na domu, sodelovanje in koordinacija z Zdravstvenim domom in zdravnikom Zdravstvene postaje Pivka, sodelovanje z upravniki večstanovanjskih stavb, sodelovanje z vaškimi skupnostmi glede organizacije samopomoči po vaseh, sodelovanje in koordinacija s šolami in vrtci, ukrepi in sodelovanje s koncesionarjem za

Foto: Občina Pivka

Občinski štab CZ in logistična podpora

pokopališko in pogrebno dejavnost, ukrepi in sodelovanje s Policijo in medobčinskim redarstvom, ukrepi in sodelovanje z javnim podjetjem glede oskrbe s pitno vodo in čiščenjem odpadnih voda, administrativna podpora na občini za finance in druga administrativna dela, sodelovanje z lokalnimi ponudniki hrane, koordinacija s prostovoljci za šivanje mask.

DKH

Zahvala vsem, ki v težkih razmerah predano poskrbite za občane!

DRŽAVNI PREDSTAVNIKI NA OBISKU V PIVKI

Predstavniki vlade, ki v času epidemije vodi našo državo, so se v preteklih tednih seznanili z razmerami po Sloveniji. Obiskov smo bili deležni tudi v naši občini.

Minister za notranje zadeve Aleš Hojs in državni sekretar na ministrstvu Franc Kangler sta 25. marca obiskala občinsko stavbo. Namen delovnega obiska je bil pogovor glede ukrepov vlade ter občin v povezavi z zaježitvijo širitve korona virusa. Obenem je župan Robert Smrdelj v imenu Združenja Občin Slovenije predstavil poglede iz lokalne ravni.

22. aprila je Park vojaške zgodovine obiskal **minister za obrambo mag. Matej Tonin**, skupaj z novim v. d. generalnega direktorja Direktorata za obrambne zadeve **Andrejem Kavarnjem** in poslancem **Andrejem Černigojem**.

Regijski štab civilne zaščite za Notranjsko, vodstvo občine Postojna in občine Pivka sta 23. aprila obiskala tudi **vladni govorec Jelko Kacin** in **vodja konzularnega sektorja na ministrstvu za zunanje zadeve Andrej Šter**, ki s sodelavci vodi evakuacije Slovencev z vseh koncev sveta.

Vir: Občina Pivka, STA, PVZ

Na Pivškem prostovoljno zašili in razdelili 3500 mask ŠIVANJE ZAŠČITNIH MASK POVEZALO LJUDI V OBČINI

V občini Pivka je veliko iznajdljivih ljudi, predvsem jih najdemo med ženskami, ki znajo spretno šivati na šivalnem stroju. No, resnici na ljubo, tudi kakšen šivanja večš moški se najde. Kar naenkrat se je pojavila potreba, da se je bilo v boju proti nadvse nalezljivemu korona virusu in v skrbi za zdravje potrebno zaščititi z nošenjem maske v javnosti. Ker je mask zavoljo velike porabe primanjkovalo za občane na splošno, se je bilo treba znajti.

Šivanja pralnih zaščitnih mask se je na pobudo Občine Pivka in Civilne zaščite lotilo kar veliko prostovoljk in prostovoljec, ki znajo uporabljati šivalni stroj (Miljana Butina Smrdel, Frenk Turk, Dora Lapajne, Ester Maver, Sanja Smrdelj, Tina Kovačič, Mirjana Kobal, Liljana Kapelj Gorjup, Maja Modrijan, Tatjana Remih Slanič, Irena Zadelj, Stanislava Lenarčič, Barbara Penko, Helena Bizjak, Lidija Žužek, Irena Knafelc, Sandra Chery, Katja Čekada, Andreja Penko Požar, Mateja Morel Rutar, Tina Zadel, Marija Penko, Bernarda Morel in Marija Oblak). Med njimi je bilo precej spretnih in profesionalnih šivilj, maske pa

so šivale tudi ljubiteljske šivilje. Material, 100-odstotni bombaž, so preskrbeli v Občini Pivka. Pomoč pri pripravi materiala in izdelavi mask je izvajalo tudi Tapetništvo Žele iz Pivke.

»V občini Pivka je na poziv štaba Civilne zaščite Občine Pivka maske iz blaga na svojem domu šivalo 23 šivilj prostovoljk. V želji, da bi čim bolj zajezili širjenje okužbe in ob dejstvu, da mask na trgu ni, smo se za to odločili po zgledu šivilj v UKC Ljubljana, ki so začele maske šivati zaposlene v tej ustanovi. Naše prostovoljke so v tej akciji sešile 3500 mask. Prve maske smo že 23. marca razdelili družinskim zdravnikom v občini Pivka, 140 mask smo predali Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo v Postojni. Pralne maske smo razdelili še Centru za socialno delo Postojna, ki izvaja pomoč na domu v občini Pivka Karitas, Rdečemu križu, Zdravstvenemu domu Postojna, Domu upokojencev Postojna, Talita Kum, domačim proizvajalcem hrane, pekarnam, mesnicam ... Kot običajno je tudi ta akcija pokazala, da v Pivki, tako kot

verjetno po različnih krajih Slovenije, ljudje znamo stopiti skupaj in da je pomagati si drug drugemu še vedno velika vrednota. To spoznanje nam v takih težjih časih daje moč in večji občutek varnosti.« **Neva Šemrov, članica štaba CZ**

Poleg prostovoljk so maske doma šivala tudi številna gospodinjstva iz svojega materiala ali iz materiala, ki ga je dobavila Občina Pivka. Med prostovoljkami so bile tudi zaposlene iz OŠ Košana in OŠ Pivka. Le-te so konec aprila dodatno šivale maske za zaposlene glede sproščanja ukrepov, ki so v šolah in vrtcih napovedani za mesec maj. Material za šivanje mask je doniral tudi Karitas Pivka, gospa Janja Brne iz Pivke je podarila celo balo damast bombaža, gospe Damjana in Zdenka iz Košane pa sta donirali rjuhe in prte za izdelavo mask. Vsem se iskreno zahvaljujemo.

»V TS Pivka so se prostovoljke in en prostovoljec resno lotili dela in nastalo je veliko kvalitetnih zaščitnih mask. Pri šivanju v Pivki je priskočila na pomoč še ena gospa z Juršč. Maske so bile potem razdeljene posameznim občanom, ki so prišli po masko naključno, ali pa smo opazili ljudi na ulici, ki niso imeli maske, in smo jim jo ponudili.

Veliko mask so razdelili člani svetov po vaseh in v sami Pivki. V Pivki ocenjujejo, da je bilo razdeljenih preko sveta TS Pivka preko 400 zaščitnih mask.« **Ernest Margon**

ISKRENA HVALA VSEM!

Doma izdelane maske so namenjene predvsem preprečevanju širjenja okužbe. Nikakor ne varujejo posameznika pred okužbo, kar velja za kirurške maske. Z nošenjem takih mask na nujnih opravkih (trgovina, zdravnik, lekarna) ter drugih stikih (sodelavci) torej ščitimo druge, drugi, ki nosijo take maske, pa ščitijo nas. Če maske nosijo vsi, je stopnja zaščite visoka. Doma narejene maske morajo biti iz goste, 100-odstotne bombažne tkanine. Če je blago tanko, je treba masko sešiti iz več plasti (3 - 4).

Še vedno pa ob tem upoštevajte medosebno varnostno razdaljo 1,5 m, pogosto si umivajte roke, upoštevajte higieno kašlja ter masko uporabljajte, ne da bi se je dotikali spredaj. Po enkratni uporabi je potrebno maske ločeno zbrati in oprati ločeno od ostalega perila na 90 stopinj. Pred uporabo jih še zlikamo.

OBDOBJE, KI NAM BO OSTALO V SPOMINU

Pogovori s tistimi, ki so prispevali k lajšanju izrednih razmer

JOŽE MOREL, POVELJNIK OBČINSKEGA ŠTABA CZ PIVKA

Kako bi povzeli dogajanje zadnjih tednov?

V občini Pivka smo 13. 3. sklicali štab CZ v razširjeni sestavi in ocenili razmere. Isti dan je bil sklican tudi regijski štab CZ, na katerem nam je bila predstavljena situacija v naši regiji. Že naslednji dan se je v občini pojavila prva potrjena okužba s covid 19. Naslednji dan je sledil šok, ko se je potrdila okužba pri kompletni ekipi prve pomoči. Za mene osebno je bil to hud stres, saj so zboleli ljudje, na katere smo v tem trenutku najbolj računali za pomoč pri obvladovanju epidemije. Eden izmed okuženih je tudi član našega štaba in je bil prisoten na prvi seji. Ko smo izvedeli za okužbo, smo zapustili prostore občine in pričeli z delom od doma. Stavbo smo razkužili. Delo na daljavo je oteževalo delo štaba in podpornih služb. Situacija je bila še težja, ker smo spremljali dogajanje v sosednji Italiji, zato je bil strah še toliko večji, ker smo bili praktično brez zaščitne opreme za najbolj izpostavljene osebe. Po prvih potrjenih okužbah smo prejeli tudi precej klicev zaskrbljenih občanov. To je naše delo še oteževalo. Po dveh tednih se je stanje umirilo in zadovoljni smo ugotavljali, da se okužba ni bistveno razširila in da imamo osem potrjenih okužb. In tako je še danes, kar nam potrjuje, da so ukrepi, ki smo jih sprejeli za preprečitev širjenja virusa, uspešni. Vsekakor predvsem zaradi doslednega upoštevanja ukrepov s strani občank in občanov.

Kakšno je trenutno stanje v občini?

Razmere v naši občini so trenutno zadovoljive. Ne zaznavamo novo potrjenih okužb, kar nas navdaja z optimizmom. Od Regijskega štaba CZ smo pridobili kar precej zaščitne opreme. Po prvem maju je država sprostila nekatere zaščitne ukrepe za preprečevanje prenosa okužb, zato je ta oprema zelo prav prišla.

Kaj je bila ključna vloga in odgovornost občinskega štaba?

Ključna naloga štaba je bila nabava zaščitne opreme, kar se je na trgu še lahko dobilo. Zato smo se vsi člani štaba in podporni člani maksimalno potrudili in uporabili vsa poznanstva in poslovne veze, da smo nabavili minimalne količine prepotrebne razkužila, zaščitnih mask FFP2, FFP3, zaščitne vizirje, zaščitne kombinezone za potrebe reševalcev, koncesionarjev ZD Pivka in Postojna, Doma upokoencev, Bolnišnice Postojna, Centra za socialno delo, Doma Talita Kum, Komusa, Redarske službe. Istočasno je stekla tudi akcija šivanja zaščitnih mask. Težave so bile tudi z nabavo primerne blaga in trakov. Objavljen je bil poziv občanom za prostovoljno šivanje mask. Nabavljeno blago in trakove je pripravil štab s pomočjo podpornih članov in ga razdelil prostovoljcem. Oskrba z zaščitno opremo se je izboljšala, tako da jo dobivamo tudi iz Regijskega štaba CZ in jo redno delimo uporabnikom. Naloga štaba

je bila tudi sprejemanje ukrepov, potrebnih za zajezitev širjenja virusa. Ti ukrepi za občane niso bili prijetni, vendar so bili v tej situaciji nujni. Skrbimo za redno in ustrezno obveščanje občanov preko raznih medijev, ker se zavedamo, da je med izolacijo to zelo pomembno za ljudi. Vzpostavljena je dežurna telefonska številka, na katero lahko občani pokličejo za dostavo zdravil, hrane ...

Kdo vse je del občinskega štaba?

V občinski štab so bili pozvani: župan Robert Smrdelj, koordinatorica med štabom in podpornimi člani – direktorica občinske uprave Mihaela Smrdel in člani Neva Šemrov, Tomaž Česnik, Klavdij Čepirilo, Jože Morel. Občasno nam z nasveti pomaga tudi dr. Nardo Stegel. Podporni člani – zaposleni v občinski upravi, Parku vojaške zgodovine Jana Knafelc Strle, Tadeja Zadelj, Ana Penko, Andreja Penko Novak, Karmen Šabec, Jana Lemut, Patricija Kresevič, Erika Kovačič, Dragica Jaksetič, Metka Iskra, Boštjan Kurent, Silvo Čelhar, Andreja Požar in Tibor Pranjič. Sredi aprila, ko so se epidemiološke razmere izboljšale, sta v logistični podpori le še dva zaposlena, in sicer za izvajanje izdajanja in prevzemanja zaščitnih sredstev ter za oskrbo občanov. Takšna sestava občinskega štaba se je že v času žleda pokazala kot zelo učinkovita. Ob tej priložnosti se vsem zahvaljujem za zavzeto, nesebično in učinkovito delo v štabu. Posebna zahvala pa gre koordinatorki dela med štabom in podpornimi člani, Mihaeli Smrdel, ki s svojim znanjem in neumornim delom skrbi, da delo poteka usklajeno in pravočasno. Zato vsem skupaj v mojem imenu in v imenu občanov občine Pivka najlepša hvala. Skupaj bomo zmogli!

Kaj menite, kako se je Pivka kot občina odzvala na izredne razmere?

Občina Pivka in štab CZ sta se po mojem mnenju na izredne razmere odzvala pravočasno in učinkovito. S sprejetimi ukrepi, ki so bili za občane sicer neprijetni in omejevalni, sta preprečila hitro širjenje virusa. Med prvimi v državi smo pričeli s šivanjem zaščitnih mask in nabavo drugih zaščitnih sredstev. Ob tem bi rad poudaril, da je za učinkovito delo štaba pomembna njegova sestava. V štabu se čuti zelo močna ženska sinergija. Ključno pobudo za izdelavo mask sta imeli koordinatorka Mihaela Smrdel in veterinarica Neva Šemrov, ki se z virusi poklicno srečuje pri svojem delu, zato so njeni predlogi in nasveti za šivanje mask in razkuževanje prišli zelo prav.

Kako naprej? Kaj je po vašem mnenju tisto najpomembnejše, česar se moramo občani zavedati?

Zavedati se moramo, da je virus med nami. Kljub temu, da bodo v bodoče ti rigorozni ukrepi preklicani, ukinjeni, mora naše obnašanje in ravnanje ostati odgovorno do sebe in do drugih ljudi. Pri vsakodnevnih opravilih bo še vedno potrebno poskrbeti za primerno higieno, umivanje in razkuževanje rok. Ob obisku trgovine, pošte, banke ... je potrebno uporabljati zaščitne maske. Od našega obnašanja in upoštevanja priporočil bo odvisno, koliko hitro bomo lahko živeli bolj sproščeno. Način življenja pa se bo gotovo spremenil in temu se bomo morali privaditi.

MIHAELA SMRDEL, DIREKTORICA OBČINSKE UPRAVE OBČINE PIVKA

Od sredine marca imamo v državi in občini razglašene izredne razmere zaradi epidemije COVID -19. Trenutno so razmere že precej boljše, številni preventivni ukrepi so sproščeni, tudi zaščitne opreme je dovolj. Življenje in delo se z nekaterimi spremembami, ki jih bomo morali izvajati v bodoče

(nošenje mask v zaprtih prostorih, pogosto umivanje rok, razmik med osebami ipd.), počasi vrača v svoje tire.

Vendar še pred dobrim mesecem in pol so bile razmere precej drugačne. Prisotnih je bilo veliko vprašanj, celo strahu, potreben je bil trezen razmislek in ukrepanje, kaj storiti, da preprečimo oziroma omejimo širjenje okužb v občini.

Člani štaba Civilne zaščite Občine Pivka so bili aktivirani 13. marca, v štabu pa sodeluje poleg župana še logistična podpora, v kateri so bili sodelavci iz občinske uprave in Zavoda za turizem Pivka. Prvi dnevi so bili ob pomanjkanju ustreznih informacij zelo stresni, predvsem je primanjkovalo zaščitne opreme, delo v štabu pa je potekalo praktično vsakodnevno od 7.00 ure zjutraj do 22.00 ure zvečer. Ker smo bili že takoj na začetku v situaciji, ko smo imeli primer okužene osebe tudi v štabu, smo prva dva tedna delali od doma. Moje delo obsega izvajanje koordinacije štaba in organizacijo logistične podpore, kar v tem času še vedno poteka.

To je bil poseben izziv, saj člani štaba niso bili večji komuniciranja po elektronskih medijih in celodnevne uporabe računalnika. Dnevno je bilo med člani štaba, regijskim štabom CZ Notranjska in izvajalci javnih služb izmenjanih tudi preko 200 elektronskih sporočil. Člani štaba se sedaj pošalijo, da jim je to obdobje prineslo tudi zelo veliko novega računalniškega znanja.

Krizne razmere so terjale hitro, pravočasno in ustrezno sprejemanje odločitev. Na štabu CZ in v občinski upravi smo takoj zavzeli stališče, da bomo izvajali vse potrebne aktivnosti, ki ne bodo povzročale škode. Ena prvih nalog, ki smo jih pričeli izvajati, je bila organizacija šivanja zaščitnih mask, po vzoru zaposlenih v UKC Ljubljana. Občina Pivka je nabavila blago, na poziv za prostovoljno šivanje mask pa se je odzvalo kar 23 prostovoljk, ki so skupno sešile cca. 3.500 pralnih mask.

Prav tako so se za izdelavo mask odločila številna gospodinjstva, ki so šivala maske iz svojega blaga ali blaga, ki smo jim ga priskrbeli. Te maske so prostovoljno izdelali za lastne potrebe, sosede, prijatelje in sodelavce, skupaj je bilo na ta način sešitih preko 700 mask. V času pomanjkanja zaščitne opreme je tako naš štab z maskami oskrbel Zdravstveni dom Postojna, Dom Upokojencev Postojna, Bolnišnico Postojna in Zavod Talita KUM, saj je bilo to v prvih dneh, ko ni bilo nikjer zaščitnih mask, ključnega pomena. Maske smo kasneje razdelili še Župnijski Karitas,

Rdečemu križu, Društvu upokojencev, Društvu invalidov, lokalnim pridelovalcem hrane, mesarjem, pekarnam in vsem ostalim, ki so jih potrebovali. Največ truda članov štaba in članov logistične podpore je bilo na začetku usmerjeno v pridobivanje zaščitnih sredstev. Nikjer na trgu ni bilo mogoče dobiti mask, razkužila so bila na voljo le v izjemno majhnih količinah, zdravstvo pa je potrebovalo zaščitna očala, vizirje, rokavice, oblačila in drugo opremo. Nenehno smo poizvedovali, kje je še mogoče zaščitna sredstva dobiti in jih šli iskat osebno, da jih dobavitelji ne bi prodali drugim kupcem, povpraševanje je bilo namreč izredno veliko.

Menimo, da smo bili tudi pri tej nalogi izjemno uspešni, saj smo nemudoma lahko začeli opremljati naše zdravstvo, center za socialno delo, domove za ostarele, koncesionarja za pogrebno službo, redarsko službo in druge institucije. Že na začetku smo vzpostavili tudi dežurno telefonsko številko za izvajanje pomoči dostave hrane, zdravlil in toplega obroka ranljivim skupinam na dom, na katero lahko vsi, ki potrebujejo pomoč, še vedno pokličejo. Na pomoč pri oskrbi ranljivih občanov so priskočili tudi predstavniki vaških skupnosti, Center za socialno delo in patronažna služba pa sta ves čas nemoteno izvajala storitev pomoči na domu. Tudi Rdeči križ in Karitas Pivka redno izvajata pomoč občanom s paketi pomoči, katerim je občina dodala še milo, detergent za posodo in piščančje meso, da vsaj nekoliko ublažimo stiske občanov.

Občinska uprava je poleg dela v štabu ves čas opravljala tudi redno delo. Sprva so zaposleni delali od doma, sedaj pa smo vsi že na svojih delovnih mestih, tudi sprejemna pisarna občine je že odprta za stranke. Vsi projekti se tekoče izvajajo, nekateri razpisi so že zaključeni, nekoliko smo zamaknili le razpise subvencij za malo gospodarstvo in kmetijstvo ter turizem, ki pa so tudi že objavljeni. Tudi občinski svet Občine Pivka smo v tem času redno obveščali o stanju preko videokonferenc, v maju pa je bila že sklicana redna seja, in sicer v nekoliko prilagojeni izvedbi, z upoštevanjem vseh potrebnih varnostnih ukrepov.

Osebnostno menim, da se je Občina Pivka tako kot v času žledoloma, ponovno izkazala z učinkovito organizacijo in dokazala, da je za uspešno izvajanje zaščitnih ukrepov nujno dobro sodelovanje vseh akterjev. Sem je mogoče šteti predvsem regijski in občinski štab CZ, župana, občinsko upravo, vse javne zavode, zdravstvene institucije, obe osnovni šoli in vrtce, Center za socialno delo, izvajalce javnih služb v občini, humanitarni organizaciji Župnijski Karitas, Rdeči križ ipd.

V teh dneh se v državi in občini sproščajo ukrepi, vsa podjetja v občini delujejo, v kratkem se bodo odprli tudi šole in vrtci za nekatere starostne skupine. Ne le občine tudi vlada Republike Slovenije se je v boju zoper Covid -19 zelo dobro odrezala, za to pa so zaslužni vsi, ki so pripravljali in sprejemali ukrepe, predvsem pa vsi občani oz. prebivalci Slovenije, ki so se v teh tednih ukrepov dosledno držali.

Ocenjujem, da nam je ta izkušnja prinesla tudi nova spoznanja, predvsem kako ranljivi smo kot družba, kar nam bo v življenje zagotovo prineslo tudi marsikatero pozitivno spremembo.

PRIM. IRENA VATOVEC, DR. MED., SPEC. DRUŽ. MED., DIREKTORICA

Kako bi povzeli dogajanje na našem območju na področju zdravstva v zadnjih tednih? Kako ocenjujete vse ukrepe, postopke in prilagoditve, ki ste jih uvedli v okviru ZD Postojna?

Če se spomnimo samih začetkov, je bilo ob razglašeni epidemiji, ki je bila sicer pričakovana, za nas zagotovo največja preizkušnja to, da je imel naš zdravstveni doma nalogo, v relativno kratkem času brez jasnih navodil in kakršnega koli zagotovila financiranja, ki še vedno ni dorečeno, organizirati povsem novo ambulanto z odvzemnim mestom, namenjeno vsem okuženim in potencialno okuženim odraslim ter tudi otrokom za celotno področje občin Postojna in Pivka, deloma Ilirske Bistrice, Cerknice, Idrije in Sežane. Tovrstna situacija je bila velik in zahteven izziv z vidika organizacije dela, zagotovitve in ureditve ustreznih prostorov (ločenih od ostalega zdravstvenega doma) ter edukacije vseh zaposlenih. V tej začetni fazi je bilo za zagotovitev dodatnega strokovnega kadra ključno tudi sodelovanje z vsemi sosednjimi občinami. Pri sami organizaciji in zagotovitvi tehničnih pogojev za delo (postavitve kontejnerjev in šotorov, nabava nove opreme na dveh novih lokacijah in zaščitne opreme) smo sodelovali z obema občinama ustanoviteljicama, civilno zaščito, tako na občinski kot tudi regijski ravni. V vsem tem času smo pridobivali izkušnje in znanja, jih delili tudi s skupino na NIJZ, ki je sicer posredovala usmeritve za delo, vendar vedno nekoliko prepozno, ko smo že sami vzpostavili vse potrebno in uredili zadeve tako, da smo uspešno delovali. Velika težava in tudi precejšen psihični pritisk je bila zagotovitev zaščitne opreme. Bile so situacije, ko je bila zaloga le-te na voljo zgolj za dan ali dva in bi se potemtakem brez nje zdravstveno osebje moralo neposredno izpostavljati potencialno okuženim.

Po začetnih dveh tednih smo celotno delovanje dobro zastavili in razmere dobro obvladovali. Nenehno pa smo iskali možnosti izboljšav in vpeljevali primere dobrih praks, ki smo si jih izmenjavali direktorji zdravstvenih domov, ter apelirali na NIJZ za spremembo navodil in kriterijev, ki bi delo v praksi olajšali in ga naredili kakovostnejšega. Večino vseh odločitev in organiziranje dela v teh izrednih razmerah smo torej opravili po lastni presoji in realnih ocenah, kar doprinese izjemno odgovornost.

Glede na to, da izkušenj na začetku nismo imeli, smo težko ocenili vse potrebe. Predvsem nismo vedeli, kako številčen bo obisk morebitno okuženih v novo vzpostavljeni ambulanti COVID, kajti temu je bilo potrebno prilagoditi vso opremo in nenazadnje tudi kader. Izkazalo se je, da smo dobro pripravljene in smo zadostili razmeram, ki smo jih sprva precej hujše načrtovali. Ambulanto COVID za odrasle je dnevno obiskalo v povprečju med 10 in 15 pacientov, kar je obvladljivo na eni lokaciji z enim timom strokovnih zdravstvenih delavcev. Tudi ambulanta COVID za otroke, ki je postavljena ob pediatrični ambulanti, ni

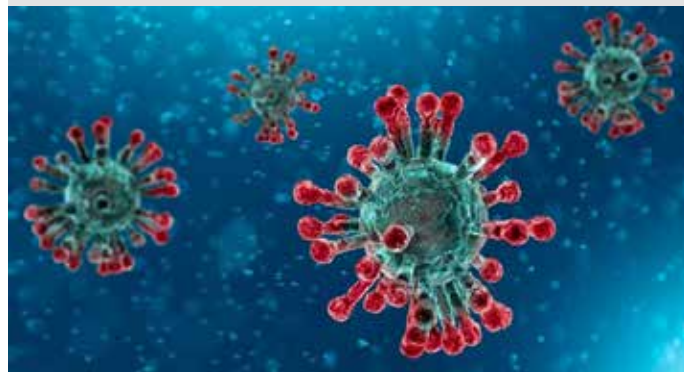
izstopala po številu pacientov in je bil obisk otrok v njej relativno nizek, med 10 in 15 dnevno, predvidevamo, da je bilo manj viroz predvsem zaradi zaprtja vrtcev in šol. Obe dodatno vzpostavljeni ambulanti sta dobro vpeljeni in delo poteka tekoče.

Glede na razmere smo morali začasno zapreti vse specialistične ambulante in organizirati delo v ambulantah družinske medicine, katerih delovanje je bilo nepogrešljivo, četudi je potekalo prilagojeno. V izogib kontaktov je ena sama ambulanta nudila storitve za vse paciente občine Postojna, v sodelovanju z zdravniki koncesionarji ter skrbela za bolne, brez znakov možnosti okužbe s Covid. Vsi ostali smo svoje delo opravljali preko telefonskih klicev, ki jih je bilo res veliko, in sicer od 50 do 60 dnevno. Delo na daljavo je v medicini precej zahtevno, saj je težko presojati o stanju pacienta, če ga ne vidiš, vendar v izogib možnosti prenosa okužb smo se zavzemali za kakovostno delo in se tudi dodatno izobraževali na teh področjih. Odzivnost in učinkovitost so nam izrekli tudi pacienti, kar pomeni, da smo vse skupaj res dobro zastavili in izpeljali.

Podatki o odvzetih brisih na vstopni točki Zdravstvenega doma Postojna v obdobju od 1. marca do 6. maja 2020

- število vseh odvzetih brisov: **859**
- število pozitivnih brisov: **35**
- število pozitivnih brisov po posameznih občinah: Postojna (13), **Pivka (8)**, Cerknica (4), Ilirska Bistrica (3), Tujina (3), Stari trg pri Ložu (1), Dobrna (1), Črnomelj (1), Koper (1)

Na območju občin Postojna in Pivka je bila zadnja okužba potrjena konec meseca marca (podatek pridobljen z dnem 6. 5. 2020).

Delovanje ambulant se je, po začasnem zaprtju, ponovno vzpostavilo. Kako poteka obisk Zdravstvenega doma?

S 4. majem smo specialistične ambulante in ambulante družinske medicine ponovno odprli za paciente, ki nimajo znakov okužbe. Glede na ukrepe, ki še vedno veljajo, je vsak obisk zdravstvenega doma skrbno nadzorovan in načrtovan. Zdravstveno stanje vsakega pacienta, ki vstopa v ZD, preverjamo že predhodno (dan pred pregledom) po telefonu in nato na dan pregleda na vhodu v zdravstveni dom, ki je praktično zaprt, brez prostega vstopa in deluje le po določenem protokolu, ki onemogoča vstop morebitno okuženim osebam ter prispeva kar k največji meri varne razdalje med pacienti. V ambulantah se trenutno izvaja kombinacija dela osebno s pacienti ter preko telefonskih klicev. Potrebe po pregledih so iz dneva v dan večje,

vključno z laboratorijem, smo vzpostavili ustrezen sistem naročanja. Naročen pacient se v svoji ambulanti ali laboratoriju torej zgleda nekaj minut pred določeno uro, sicer v primeru predčasnega prihoda počaka v avtu ali avli. Po pregledu pacient čimprej zapusti stavbo. Med ljudmi s tem zagotavljamo čim večjo socialno distanco, vsi nosijo tudi maske. Podrobna organizacija dela znotraj ZD Postojna, po posameznih ambulantah, je zajeta v prispevku na strani 20.

Kakšna je težavnost poteka bolezni v primeru okužbe z virusom Covid-19?

Kar zadeva nalezljivost, smo ugotovili, da je le-ta višja, kot smo na začetku predvidevali. Prvotna predpostavka, da so nalezljivi zgolj tisti, ki imajo značilne simptome, ni povsem držala, saj se je izkazalo, da se bolezen lahko prenaša tudi, dokler nimamo izraženih simptomov. Na našem območju, v primerih lokalnih okužb, je bil potek bolezni razmeroma blag, nihče ni bil hospitaliziran. Ljudje so okužbo in bolezensko stanje preboleli v domačem okolju. Ta podatek pa ne gre posploševati, saj se določenemu odstotku obolelih stanje lahko poslabša v precej kratkem času. Pri tem nas najbolj skrbijo ogrožene, rizične skupine, torej pacienti, starejši od 65 let in tisti s kroničnimi boleznimi. Pri nas smo imeli tudi nekaj slednjih primerov, ko smo se nato družinski zdravniki s to osebo vsak dan slišali ter preverjali njeno zdravstveno stanje in bili pripravljeni, da ob morebitnem poslabšanju stanja kar najhitreje ukrepamo z ustreznim transportom obolelega brez vmesnih postopkov, pregledov, napotitev. Vsi smo se zavedali, da so najbolj rizični domovi starejših občanov. Imeli smo primer okužene osebe v zavodu Talita kum, kjer pa je bilo širjenje bolezni uspešno zajezeno in nihče od varovancev nadalje ni bil okužen. Ob tej situaciji smo zaznali pomanjkljivosti naših domov za ostarele, ki smo se ga predhodno sicer že zavedali in to je, da nimajo ustrezne infrastrukture, ko bi v primeru okužb lahko ustrezno ukrepali in zajezili le-to. Gre za področje, ki ga je nedvomno potrebno v prihodnje urediti, saj bi s tem varovancem in osebju omogočili ustrezno varnost za njihovo zdravje.

Virus ostaja med nami. Kaj je ključnega pomena, da pri tem ohranimo in zaščitimo svoje zdravje?

Glede na to, da je virus v populaciji, nošenje mask v javnih prostorih doprinese k temu, da sami, v primeru morebitne okužbe, virusa ne širimo v okolico. Izjemnega pomena so higienski ukrepi, uporaba mila in razkužil, saj virus na površinah, ki se jih dotikamo, preživi več dni. Zavestno se je potrebno zavedati preprečevanja vnosa virusa v svoje telo. Izogibajmo se vsakršnemu dotikanju obraza, kar je za nas precej refleksno, vendar to lahko obvladujemo. Pomembno je tudi preprečiti kontakte, sploh ob vnovičnem odprtju vzgojno-izobraževalnih ustanov, med otroki in starimi starši ter rizičnimi skupinami. Vsekakor pa velja spoštovati in dosledno upoštevati tudi vse ukrepe, ki jih uveljavljajo in predpisujejo posamezne ustanove, ki so del našega vsakdana (npr. ZD, knjižnica, trgovina, banka, pisarna ...). Pri tem je pomembna tudi iskrenost vsakega izmed nas. Z vidika višjih motivov (skrb za zdravje, nujni pregled, nujni popravek ...) so namreč posamezniki pogosto pripravljeni zamolčati del pomembne informacije o svojem slabem počutju, kar ima za okolico lahko resne posledice.

Kako ocenjujete nadaljnji potek oziroma trend razvoja in širjenja te bolezni? Vse glasneje se omenja tudi že drugi val okužb.

Kako realen je pojav drugega vala okužb, je težko oceniti glede na izkušnje držav, kjer se je le-ta že pojavil. Izvedena vseslovenska raziskava je pokazala, da v Sloveniji nismo prekuženi na nov virus, kar pomeni, da odpornosti nanj nimamo. Če bomo dovolj dosledni in se držali ukrepov, ki preprečujejo širjenje virusa (izogibanje druženju, nošenje maske, higiena rok in kašlja, odkrivanje simptomov ...) ter smo obenem izjemno pozorni na nova žarišča okužb ter zamejitev le-teh, sploh pa glede na dobro pripravljenost in pridobljene izkušnje, je lahko drugi val precej manj izrazit, kot se sicer napoveduje. Če smo optimisti, jaz eden od njih zagotovo sem, čakamo čimprej cepivo proti Covid-19. Zgolj v primeru precepljenosti ustreznega dela populacije smo namreč lahko v boju proti temu virusu uspešni. Do takrat pa se je potrebno držati ukrepov, ki jih imamo.

»Izrekam pohvalo in zahvalo vsem zdravstvenim delavcem in svojim sodelavcem za požrtvovalnost, strokovnost in nesebično pomoč pri organizaciji in izvedbi vseh ukrepov za zaježitev širjenja okužbe in skrbi za naše paciente. Ponosna sem na svoje sodelavce in hvaležna za tako strokoven in lojalen tim.« (prim. Irena Vatovec, dr. med., spec. druž. med., direktorica)

Dr. NARDO STEGEL, ZDRAVSTVENA POSTAJA PIVKA

Ko pogledam nazaj v januar, vidim, da si takega stanja, kakršno je danes, ni mogel predstavljati nihče. Vse skupaj me močno spominja na junij 1990, ko so me vpoklicali v sestav TO zaradi vojne, ki se je tudi uradno začela v Sloveniji. Razlika je le v tem, da se je takrat to tragično stanje rodilo naenkrat v vsej svoji moči in obsežnosti, tokrat pa je prihajalo počasi, širilo se je kot rak rana, ki napreduje in je ni moč ustaviti.

Novice, ki smo jih dobivali iz Kitajske in na začetku iz Italije, so nam, dobro poučenim z informacijami, ki smo jih dobili med epidemijami MERS, SARS, ptičjo gripo, ebolo in podobnimi, vzbudile strah, da tokrat ne bomo kos infekciji, ki se je neobičajno hitro širila po vsem svetu. To še posebno zaradi kasne reakcije svetovne zdravstvene organizacije in posledično tudi našega NIJZ-ja, češ da gre le za malo večjo epidemijo gripe. Na srečo smo se še pravočasno zbudili, morda smo izgubili kak teden, a v primerjavi z drugimi državami dosti bolje.

Kako smo se spoprijeli z epidemijo v Pivki?

Zdravstvo v Občinah Pivka in Postojna je v primeru katastrofe, kot je epidemija Covida 19, organizirano kot ena enota, ki jo vodi ZD Postojna. Že takoj je bila ustanovljena COVID ambulanta v Postojni, kjer smo sprejemali vse

paciente z znaki respiratornega infekta (kašelj, zvišana temperatura, bolečine v grlu, prsih). Dokler so bili pozitivni le pacienti, ki so prihajali iz Italije, smo testirali le njih, ko pa so se pojavili pozitivni pacienti, ki niso bili v Italiji ali v drugih ogroženih državah, smo začeli testirati vse s simptomi, ki so bili starejši od 65 let, vse pripadnike zdravstva, gasilcev, civilne zaščite in paciente, ki bi lahko potencialno okužili večje število ljudi.

CORONA

Smo imeli se v redu,
smo imeli se fajn,
pa pride sredi marca,
vsega je fraj.

Zapri bifeje, kavarno,
banko in druge stvari,
pustili so kruh nam in mleko,
pustili zelje in repo
in take stvari.

Kriv da je virus,
ki po svetu mori,
bodimo doma,
da ne umremo še mi.
Prepoved tukaj, prepoved tam,
Vemo zakaj,
a ne vemo do kdaj.

Se vsega bojimo,
doma se držimo,
prijatelj najboljši zdaj
nam je Te – Ve,
nas tolaži, miri,
saj vendar vse ve.

Draguška Penko

VIRUS, NAVDIHTUDI ZA POEZIJO

V ambulantah ZD Pivka smo usmerjali bolne paciente v COVID ambulanto in zdravili vse druge nujne primere ter predpisovali redne terapije. Pivški zdravniki smo bili razporejeni v COVID ambulanto po razporedu. V začetku smo imeli veliko težav z zaščitno opremo. Mask se ni dobilo, čeprav smo jih naročili že januarja, primanjkovalo je tudi razkužila in rokavic. Na tem mestu bi rad pohvalil Občino Pivka in Civilno zaščito v Pivki, predvsem župana in komandirja CZ Jožeta Morela, ki sta se osebno angažirala pri pridobivanju zaščitne opreme (mask, rokavic, razkužila, vezirjev, očal), ko jih ni bilo praktično nikjer. Ko sem se takrat pogovarjal s kolegi iz drugih koncev Slovenije, mi skoraj niso verjeli. Danes smo 5. maja, včeraj je bilo 6 na novo okuženih, pred tem dva dni noben. To je velik uspeh vseh ukrepov, ki smo jih izvajali od začetka epidemije. Ne morem mimo aktivnosti posameznikov in posameznih skupin, ki tako fizično na protestih kot pisno na omrežjih, kot tudi preko TV programov, minimalizirajo veliko katastrofo, ki je zajela ves svet. Več jim pomeni denar kot pa človeško življenje. Vsi se moramo boriti za vsako življenje, ne pa kar odpisati starejše, ki jih virus najbolj prizadene. To so naše matere, očetje, bratje, sestre, ki so izpostavljeni smrti, katerim smo s pravočasnimi in dokaj radikalnimi ukrepi ohranili življenja. To zaradi nespameti, zavajanja, dezinformacij, pohlepa ali podcenjevanja situacije ni uspelo v državah, ki so nam zelo blizu.

Pohvalil bi rad tudi vse občane Pivke, ki so se strogo držali svetovanih ukrepov. Da smo bili uspešni, govorijo številke.

Že na začetku epidemije je bilo v Pivki 5 okuženih, kasneje pa se ta številka ni bistveno povečala.

Upam, da smo se med premagovanjem prvega vala epidemije nekaj naučili in da bomo to uporabili, če bo prišlo do poslabšanja stanja ali ob naslednji podobni katastrofi.

KRISTINA ZADEL ŠKRABOLJE, DIREKTORICA CSD PRIMORSKO-NOTRANJSKA

Obdobje, ki smo mu priča, je za vse nas velika preizkušnja. Kakšno vlogo ima pri tem vaš CSD? S čim se ukvarjate v teh razmerah, kaj ima prednost, na katerih področjih zaznavate največje težave?

Zaradi trenutnega zaprtja domov za starejše občane se povečuje povpraševanje po socialno-varstveni storitvi pomoč na domu. Številni posamezniki namreč potrebujejo institucionalno oskrbo, katera pa žal zaradi zaprtja domov ni mogoča. Zato se povečuje želja in potreba po večurnem izvajanju storitve pomoči na domu. Trenutno 20 socialnih oskrbovalk oskrbuje cca 198 uporabnikov. Na dnevni ravni ne moremo oskrbovati uporabnikov v večurnem obsegu, saj le-to ni mogoče kadrovske, organizacijske in zakonodajno (največ 4 ure na dan, 20 ur na teden).

Težava nastaja pri nameščanju starostnikov v DSO, kjer njihovih potreb ni mogoče zagotoviti s pomočjo na domu, saj potrebujejo 24-urno varstvo. Zlasti so tukaj problem dementni starejši posamezniki, ki nimajo socialne mreže in potrebujejo nadzor tretje osebe. Četudi CSD na sodišču izposluje sklep za sprejem posameznika na varovani oddelek institucionalnega varstva, ga dom starejših občanov ne bo sprejel. Nadalje težave nastopajo pri dostopanju starostnikov brez socialne mreže (in brez pooblaščenec) na banki do njihovih denarnih sredstev. Prelomnica je bil dan, ko so upokojenci prejeli pokojnine (marec). Nekateri so v preteklosti ta dan obiskali banko v svojem okolju, poravnali položnice ter dvignili sredstva, s katerimi so preživeli do naslednjega meseca - nakazila pokojnine. Do banke so se pripeljali s prijatelji, svojci, drugimi prevozi - Zavodom Sopotniki. Danes le-temu ni več tako. Banke v njihovem okolju so zaprte. Nimajo možnosti prevoza. Položnice ostajajo neplačane, so brez sredstev za preživetje. V tej zvezi smo pristojne službe pozvali, da poskušajo zadevo urediti na način, da bodo starostniki lahko dostopali do svojih sredstev ter si priskrbeli osnovne življenjske potrebščine. Predlagali smo obisk bančnega uslužbenca na domu starostnika, kjer bosta uredila vse potrebne- pooblastila za upravljanje z denarnimi sredstvi ...

Prav tako zaznavamo težave pri postopkih, ki jih izvajamo na podlagi Družinskega zakonika. Na sistemski ravni žal nimamo rešitve, ki se nam lahko dogodi jutri, in sicer odvzem otroka, ki je okužen z virusom Covid-19. Torej, kam ga bomo namestili? V tej zvezi smo tudi predlagali ministrstvu rešitev, da se en krizni center v Sloveniji nameni sprejemu in skrbi za otroke s Covidom-19. Področje nasilja je nespremenjeno. Zavedamo se dejstva,

da so potencialne žrtve nasilja bolj izpostavljene tveganju, zato smo preko medijev ali drugih objav pozivali vse, naj obvestijo CSD ali policijo o zaznavi nasilja ali drugega zanemarjanja.

Kakšno pomoč nudite občanom oziroma kdo in kam se lahko obrne na vas za pomoč?

Glede na spremenjeno dostopnost do storitev našega CSD smo zaznali bistveno večje število klicev, iz katerih je bilo mogoče razbrati ali materialno ali duševno stisko posameznikov. Zato smo oblikovali projekt Skupaj smo močnejši, v okviru katerega s pomočjo prostovoljcev vsak dan od ponedeljka do petka od 11. do 19. ure nudimo telefonsko psihosocialno pomoč vsakemu, ki se znajde v stiski. Pomoč je na razpolago vsem občanom vseh 6 občin naše regije. Prav tako smo osnovali FB stran, preko katere dnevno objavljamo pozitivne misli in ljudi vzpodbujamo k optimizmu s prošnjo, da del svojega življenja, izkušenj, dogodivščin delijo z nami (kako preživljajo čas karantene).

Ob začetku epidemije smo zaznali tudi stisko staršev zaradi šolanja otrok na daljavo. Zlasti so bile težave ne samo v posedovanju računalnika in interneta (1 računalnik in več otrok), pač pa tudi v tem, kako otroku pomagati, saj marsikateri starš ne pozna dela z računalnikom. Stiske uspešno rešujemo na individualni ravni.

Iz pregledov uveljavljanja pravic iz javnih sredstev lahko ugotovimo, da je število vlog za dsp v prvih treh mesecih leta približno enako oz. se vloge za idsp (izredno denarno socialno pomoč) celo nižajo. Glede na razglasitev epidemije v sredini marca zelo težko predvidevamo, koliko vlog je povezanih s COVID-19. V marcu so posamezniki (v začetku marca) še vedno imeli zaposlitev in dohodek iz tega naslova. Večji delež vlog na račun epidemije zaznavamo v aprilu 2020. V mesecu aprilu so vloge za IDSP vložili posamezniki, ki se jim je zaradi izrednih razmer močno zmanjšal dohodek in do kriznih dodatkov po interventnem zakonu niso upravičeni (samozaposleni, družine z enim ali dvema otrokoma, ki imajo nizek osebni dohodek in tistim, katerim se je zmanjšal dohodek zaradi varstva otroka ali čakanja na delo ter študentje, ki so ostali brez dohodkov in ne morejo preživeti s 150 eur kriznega dodatka ter starši, ki imajo otroka v institucionalnem varstvu in je njihov celotni dohodek namenjen oskrbnini).

Kako je z delovanjem CSD na preostalih področjih, poteka vaše delo in postopki v tem času nemoteno?

Zaznavamo večje število posameznikov, ki pridobivajo telefonske informacije o možnosti razveze zakonske zveze, razpada zunajzakonske skupnosti. Strpnost se med nekaterimi zakonci/partnerji zmanjšuje oz. je na ravni razpada. Tudi v tej zvezi smo partnerjem ustrezno svetovali, jih napotili na psihoterapije, ki so potekale tudi preko video-klicev ali podobno. Drugače pa ostale naloge in pooblastila, ki jih izvajamo, tečejo nemoteno. Stranke in uporabniki naših storitev so sprejeli način našega dela - informacije pridobivajo po telefonu, elektronski pošti. Vloge posredujejo po navadni pošti ali e pošti.

Kaj menite glede trenutnih razmer, katere stiske bodo še bolj izražene in kako se bo to reševalo?

Ne vemo in ne moremo predvideti, kaj se bo dogajalo

v prihodnje. Bojimo pa se, da stiska ljudi, ki se bo pokazala predvsem na socialnem področju, šele prihaja. Vlogo CSD vidimo predvsem v prepoznavi in reševanju stisk posameznikov, družin in skupin prebivalstva ter vzpostavljanje socialnega miru.

VIRUS, NAVDIHTUDI ZA POEZIJO

COVID - 19

Cenen, brezčasen je prišel med nas
brez vizuma in brez poziva –
ukradel nam je ves pomladni čas
in na noben ukrep se ne odziva.

Opis njegov je nepoznan,
ne najdeš ga v imeniku,
po celem svetu prepoznan
kot »VIRUS«, ki je z nami v stiku.

Večno bomo vsi v skrbeh,
kaj bo storila MATI ZEMLJA,
ko VIRUSA ne bo več v tleh,
a VESOLJE ga še vedno spremlja.

Imuni ne bomo kar tako postali,
spremeniti moramo navade –
to je družbena bolezen časa,
to je odziv na naše nenaravne razvade.

Drug za drugega je treba poskrbeti;
solidarnost, sočutje, medsebojno potrpljenje,
spoštovanje in dostojnost zaživeti,
da spet posije sonce v življenje.

Dora Hrvatič

POLONA ČERNIGOJ, psihologinja

V zadnjih tednih smo priča posebnim razmeram, ki jih nihče izmed nas ni pričakoval. Komu vse ste na voljo in kdo se lahko k vam obrne po pomoč?

Na voljo sem prav vsakomur, ki si želi pomoči oz. pogovora. Svetovanje je namenjeno razbremenitvi stiske, ki jo ljudje čutijo

zaradi osamljenosti, tesnobe, negotovosti, strahu ali drugih neprijetnih situacij in čustev, ki se jim v teh izrednih razmerah porajajo. Ni nujno, da je stiska neposredno povezana z izrednimi razmerami zaradi koronavirusa. Lahko gre za neke druge težave, npr. žalovanje, osamljenost, izgorelost, razne druge stresne situacije, ki jih te razmere še jačajo. Dejstvo je, da s tem, ko svojo stisko, podelimo z nekom, nam je lažje. Do neke mere so nam lahko v pomoč prijatelji, sorodniki, vendar pa se moramo zavedati, da to niso strokovnjaki in tudi sami nosijo razne stiske. Zato je dobrodošlo, da se lahko v takih situacijah poslužujemo strokovne pomoči. Svetovanje poteka preko telefona. Čeprav to ni osebni kontakt, so ljudje te možnosti zelo veseli.

Kakšen je bil odziv občanov v preteklih tednih?

Glede na to, da je tovrstna oblika pomoči nova, ljudem nepoznana, je odziv zelo dober. Poleg tega so v naši

družbi žal prisotni razni stereotipi in predsodki, zaradi katerih je večina ljudi še vedno zelo zadržana do te oblike pomoči. V praksi klicatelji ob prvem pogovoru tudi povedo, da so več časa zbirali pogum, da so poklicali. Vendar so na koncu vedno zadovoljni, da so premagali marsikateri predsodek in pomislek ter poklicali. Vesela sem vsakega klica, saj verjamem, da pogovor zdravi.

Kakšne skrbi in težave v takšnem obdobju najbolj izpostavljajo posamezniki oziroma kaj je tisto, kar posameznika v takih razmerah prizadene, naredi ranljivega, zaskrbljenega?

Ljudje, ki pokličejo, so različnih starosti in se spoprijemajo z zelo različnimi težavami. Najbolj izstopajo težave, povezane s tesnobo, ko ljudi tišči v prsih in premlevajo razne strahove, misli in skrbi. Tisto, kar nas naredi v takih razmerah ranljive, je naše zaznavanje teh razmer kot ogrožujoče in stresno. Zato se tudi nanje odzovemo s stresno reakcijo. Ljudje lahko občutijo strah, tesnobo ali žalost. Čutijo, da so pod stresom, so napeti, razdražljivi, prestrašeni ali jezni. Najlažje znake stresne reakcije prepoznamo na telesu, ko nas stiska ali tišči v prsih, srce nam pospešeno bije, večkrat je dihanje plitvo in nepravilno, občutimo glavobol ali druge bolečine, moten je naš spanec. Poleg tega se ljudje v tem obdobju soočajo tudi z osamljenostjo, slabimi medosebnimi odnosi, finančno stisko in mnogimi drugimi težavami, ki se v teh razmerah še jačajo.

Kako se spopadati z zaskrbljenostjo, tesnobo, paniko in ostalimi psihološkimi stanji?

Strategij in tehnik za soočanje z anksioznimi motnjami je veliko, vendar nam nobena ne bo pomagala, če je ne bomo izvajali in to redno. Kot prvo pomoč v takih stanjih priporočam redno vsakodnevno gibanje na svežem zraku, vsaj 1 uro hoje ali katerekoli druge aktivnosti (vrtičkanje, kolesarjenje, tek ...). Nadalje priporočam, da se tekom dneva čim bolj zamotimo, da nimamo časa in prostora za premlevanje raznih misli in skrbi, kar pomeni, da si urnik oz. potek dneva določimo že dan prej in se ga tudi držimo. Veliko pomaga tudi strategija, da se vprašamo, ali je ta skrb oz. misel za nas koristna. Največkrat nam tesnobne občutke povzročajo za nas nekoristne skrbi, na katere ne moremo neposredno vplivati. Že če smo sposobni v taki situaciji se vprašati, na kaj lahko vplivam, smo že veliko naredili, saj se hkrati že zavedamo, da nismo vsemogočni in da nimamo vpliva na vse izide, dogodke. Ta občutek nas razbremeni, postane nam lažje. Zelo pomembno pri anksioznih motnjah je tudi sproščanje. Zato svetujem, da tekom dneva čim večkrat globoko zadihamo in si vzamemo čas za aktivnosti, ki nas sproščajo. Ljudem, ki se v teh dnevih jačajo vsiljive negativne misli, še posebej priporočam, da si naredijo načrt dneva, saj bodo s tem pustili manj prostora za premlevanje negativnih misli in pretiranih skrbi. Ljudje se v osami srečujejo sami s sabo, svojim preteklim življenjem ter po drugi strani negotovo situacijo v prihodnosti. Če bodo dan prepuščali, da poteka sam od sebe, bodo imeli preveč časa za premlevanje nepotrebnih skrbi, negativnih misli, s tem bodo jačali tesnobo, depresijo in druge duševne motnje.

Kakšen je osnovni nasvet za vse nas, da bo naš vsakdan, četudi nekoliko omejen z ukrepi, vendar lep in miren?

Kot osnovno vodilo bi priporočala, da si dan vnaprej strukturiramo. To pomeni, da si za vsak dan določimo, kaj so naša osebna prioriteta opravila in obveznosti. Priporočam, da se družinski člani med seboj odprto pogovorijo o svojih željah, pričakovanjih, potrebah in se skušajo pri izpolnjevanju teh med seboj uskladiti. Sedaj je končno prišel tudi čas, da skrbimo za ravnovesje med opravili, ki jih moramo opraviti, ter med prijetnimi dejavnostmi, ki si jih želimo že dalj časa postoriti, pa si zanje nikakor nismo vzeli časa. V družinskem krogu je v teh časih izrednega pomena medsebojna komunikacija, da spregovorimo o medsebojnih pričakovanjih, saj sicer prihaja do konfliktov prav na račun napačnega razumevanja. Veliko časa preživljamo en z drugim, zato je koristno za medosebne odnose tudi to, da si družinski člani pustijo med seboj čas in prostor, ki ga potrebuje vsak zase, a hkrati tudi določijo obveznosti, ki jih bo imel vsak član.

Bralke in bralce vabim, naj ne odlašajo ter naj za pogovor pokličejo na telefonsko številko 031 363 448 ali se oglasijo po elektronski pošti na naslov polona.cernigoj@zd-po.si.

ERIKA DEKLEVA, RKS OZ Postojna – Pivka

Kakšne so vaše naloge in kje vse ter na kakšen način pomagate?

Naša organizacija je od samega začetka pandemije aktivno vključena v delo; naše delo se namreč ni končalo in želeli smo poskrbeti za vse tiste, ki so že sicer v naših evidencah kot socialno ogroženi, kot tudi za tiste, ki so morali zaradi karantene ostati doma in niso imeli sorodnikov, ki bi jim lahko pomagali; hrano, higienske pripomočke in maske smo s pomočjo prostovoljcev delili na našem sedežu, večino pa smo dostavili ljudem na dom.

Kakšen je bil odziv/ sodelovanje prostovoljcev?

Odziv prostovoljcev je bil velik, oglasili so se nam tudi ljudje, ki sicer ne delajo v programih naše organizacije, pa so sedaj želeli pomagati. Posebej moram izpostaviti naše prostovoljce - bolničarje skupnih ekip RKS OZ Postojna - Pivka in Občine Pivka, ki so ves čas aktivno sodelovali na mejnih prehodih Krvavi potok in Fernetiči in ljudem ob vstopu v našo državo merili temperaturo. To delo je namreč do preklica potekalo vsak dan v treh izmenah in naši člani so ga opravljali prostovoljno in poleg svojega rednega dela, zato tudi s tega mesta - iskrena HVALA! Sodelovali smo tudi pri sprejemu naših državljanov iz tujine, ko so morali najprej v 14 dnevno karanteno. Zahvaliti se moramo tudi Občini Pivka, saj je našim paketom dodala še mila in detergent za posodo, v naslednjih dneh pa bomo z njihovo donacijo poleg paketov ljudem lahko ponudili tudi meso.

Kdo se lahko na vas obrne po pomoč in kakšno?

Na nas se še vedno lahko obrne vsak, ki je socialno

ogrožen, vsak, ki prejema denarno-socialno pomoč ali varstveni dodatek. Zavedamo se, da je pandemija korenito spremenila naš vsakdan in zato bodo našo pomoč potrebovali tudi drugi, ki se bodo zaradi zmanjšanih finančnih sredstev ali celo izgube službe soočali z novimi izzivi.

Kako ocenjujete razmere/ potrebe, ki se bodo med občani pojavile po umiritvi trenutnih razmer?

Trenutno težko ocenim razmere oziroma potrebe, ki se bodo med občani pojavile po umiritvi trenutnih razmer, saj bodo močno odvisne od dolžine trajanja zaustavitve življenja, kot smo ga poznali. Nanje se bomo, tako kot vedno, odzvali po naših najboljših močeh. Glede na to, da so ljudje pripravljeni pomagati, pomaga pa tudi država in mnoga podjetja, verjamem, da bo to ena izmed kriz, ki jo bomo prebrodili, kot smo že tudi kakšno drugo v preteklosti, vsekakor pa bomo veseli vseh donacij, ki nam jih bodo namenili ljudje ali podjetja za naše občanke in občane.

MILKA SMRDEL TOPIČ, JULKA DEKLEVA, Župnijska Karitas Pivka

Kakšno vlogo ima vaša organizacija v zadnjih tednih?

Ko je občina Pivka začela z izvajanjem ukrepov zoper širitve virusa Covid 19, smo pristopili kot logistični podporni člani Civilne zaščite. Začeli smo tesno sodelovati s predstavniki Civilne zaščite in Občine

Pivka. Vsak je v okviru svoje pristojnosti pokrival področja, ki jih strokovno najbolje obvlada. V tem sklopu je bila naša zadolžitev, da poskrbimo za delitev hrane za naše obstoječe prejemnike in še dodatno za družine in posameznike, ki so se zaradi nastalih kriznih razmer znašle v težavah. Te se niso kazale samo v strahu pred nevidnim in zloglasnim virusom ter z neštetimi informacijami o hitrem in nenadzorovanem širjenju bolezni, temveč tudi z nenadnim zaprtjem šol in vrtcev. Številni otroci so ostali brez rednih malic in toplih obrokov, ki so jih sicer bili deležni v šolah in vrtcih. Zaznali smo stisko družin, ko so nenadoma morali vsi člani ostati doma, s tem se je zelo povečala poraba hrane. O teh težavah in stiskah družin smo se pogovarjali tudi z občino, ki nam je priskočila na pomoč z nabavo mesa. Tako smo pakete obogatili s piščančjim mesom, milom in tekočino za pomivanje posode. Sodelavka Karitas, ki je sicer zaposlena v OŠ Pivka, je pri vsaki delitvi hrane prejemnike povprašala, kako je z otroki in njihovim šolanjem na daljavo.

Mnogi so ob tem izrazili dodatno težavo z neopremljenostjo ali slabo opremljenostjo z računalniško tehnologijo. Te težave staršev in otrok smo posredovali vodstvu OŠ Pivka, ki je družinam posodilo več šolskih tabličnih računalnikov. Kljub vsemu pa imajo pri učenju na daljavo nekateri otroci veliko težav. Zato smo se odločili, da bomo nudili učno pomoč v naših prostorih. Pomoč se bo izvajala dvakrat tedensko ob upoštevanju vseh preventivnih ukrepov.

Za kako številčno skupino ljudi, ki so nesebično pomagali pri številnih nalogah, gre?

Pri organizaciji dela župnijske Karitas Pivka smo v teh kritičnih razmerah sodelovali skoraj vsi. Ker pa je večina članov Karitas starejših in v trenutni situaciji so bili oni ogrožena skupina, smo se odločili, da se za delitev hrane in neposredni stik z uporabniki izbereta dve mlajši sodelavki. K sodelovanju so se nam javljali tudi mlajši prostovoljci. Njihove naloge so bile predvsem dostava hrane tistim, ki niso mogli ali niso smeli (če so bili v karanteni) priti hrano osebno prevzeti.

S kakšnimi izzivi se soočate?

Za nas je bil največji izziv neposredna izpostavljenost. Prostovoljke smo se zavedale, da ob vsakem stiku pride lahko do okužbe, vendar karitativni delavec ne sme sebe postavljati na prvo mesto. Po tem načelu smo se zavestno odločile za pomoč ljudem v stiski in zanemarile skrb zase. Ves čas smo uporabljale zaščitno opremo, da smo zavarovale sebe in prejemnike. Ob prvih delitvah smo imele smolo z vremenom. Bile smo izpostavljene zelo nizkim temperaturam in celo snegu. Predaje prehranskih paketov so namreč potekale zunaj pred skladiščem in še vedno potekajo na tak način. Sodelavke smo timsko sodelovale, bile smo hitre in učinkovite. Vse prejemnike smo prijazno sprejele, se z njimi spodbudno pogovorile, jih potolažile v njihovih skrbih. Prejemniki so naš trud in požrtvovalnost opazili in nam bili hvaležni. To nam je dalo dodaten zagon, pozitivne občutke in moči za nadaljnje delo. Njihovi zadovoljni obrazi so nam največja potrditev, da delamo tisto, kar je prav.

Kdo se lahko na vas obrne po pomoč in kakšno?

Na nas se lahko obrnejo vsi občani naše občine. Vsi, ki so se znašli v kakršnikoli stiski. Bodisi, da je to materialna, socialna ali psihološka stiska. Poskrbimo, da prejemniki dobijo hrano, higienske pripomočke, lahko tudi oblačila in obutev. Pomagamo tudi s svetovalnimi pogovori in jih usmerjamo na ustrezne inštitucije.

Kako vam lahko pomagamo ostali (hrana, potrebščine, denar)?

Vsi nam lahko pomagajo z raznimi donacijami, kot so :

- zbiranje hrane in higienskih pripomočkov v košarice v Sparu in Mercatorju,
- zbiramo tudi oblačila in obutev, ampak tu bi radi poudarili, da morajo biti ta dobro ohranjena, čista in urejena,
- lahko pa nam na naš račun nakažete tudi denarna sredstva.

Kako ocenjujete razmere/ potrebe, ki se bodo med občani pojavile po umiritvi trenutnih razmer?

Glede na to, da trajajo vsi ukrepi res že dolgo in tudi nekatera podjetja še vedno niso zagnala svoje proizvodnje, so naša predvidevanja, da se bodo posledice čutile dolgo. Pričakujemo lahko veliko gospodarsko krizo, ki bo dolgo časa trajala. Gotovo bo veliko ljudi ostalo brez zaposlitve. To pa posledično pomeni, da lahko pričakujemo povečano število prejemnikov oziroma ljudi, ki bodo potrebovali različne vrste pomoči. Upamo, da bomo zmogli vse izzive uspešno premagovati in poskrbeti za vse, ki bodo potrkali na naša vrata.

BORUT BELČIČ, Obrat družbene prehrane Igor Belčič s.p. (Menza Javor)

Kot vemo, sta panogi gostinstva in turizma med najbolj prizadetimi panogami sploh, v času korona virusa. Kako se gostinci soočajo s tem problemom, smo povprašali našega gosta Boruta Belčiča, ki je cel čas karantene aktiven s svojim obratom družbene prehrane.

Borut, kako vas je zadela ta situacija?

Seveda tega niti v sanjah nismo pričakovali, najbrž tako, kot noben drugi ne.

Nekaj časa, nekaj dni sem bil doma, opravil nekaj hišnih del, malo pospravil po parcelah in podobno, nakar mi žilica ni dala miru in sem razmišljal, na kakšen način bi lahko vseeno nekaj počeli.

In kako je delo izgledalo potem?

Seveda ... problemi s prehajanjem občinskih meja, zaprtje vseh gostinskih obratov, prepoved druženja in podobno na prvi pogled izgledajo kot brezizhodna situacija, vendar smo se potem odločili, da bi začeli s pripravo in razvažanjem hrane na dom. Pravzaprav zelo hitro sprejeta odločitev se je izkazala za več kot pravilno ... v kuhinji ob upoštevanju razdalje in vseh ostalih ukrepov ni težav z delom, primerno vozilo sem tudi že imel, malo smo se znašli s »propagando« in reklamo in to je to.

Komu pa največ vozite, prodajate?

Dejansko komurkoli, če to želi, pokliče in naroči. Naročila prihajajo tako s strani privatnih strank, naročnikov kot tudi s strani različnih podjetij, ki se jim na tem mestu iskreno zahvaljujem. Prav tako bi rad namenil posebno zahvalo županu oziroma Občini Pivka ter štabu Civilne zaščite. Z vsemi temi smo te dni tesno sodelovali in moram reči, da so mi bili v veliko oporo in pomoč. Dela smo imeli veliko in na ta način upad prometa in prodaje ni bil tako izrazit, kot bi lahko bil.

Kakšne pa so tvoje izkušnje z odzivi ljudi, kako se ti zdi, da so se na vse to odzvali?

Kar se tiče krize, seveda ... v začetku se je čutila ta zaskrbljenost in strah, ker ni nihče pravzaprav vedel, kaj nas je zadelo in od kod je priletelo, vendar moram povedati, da so se ljudje že po nekaj dneh, novi situaciji prilagodili, da vidim, da spoštujejo sprejete ukrepe in da nas ob dostavi domov vsi srčno in lepo pozdravijo, povejo kakšno aktualno šalo in prav čuti se ta neka hvaležnost, povezanost in optimizem. Nihče pa ne vabi noter »na kavo« ali sili v bližino s pogovorom, zares pohvalno.

Na dostavo hrane, kakšno kosilo in podobno se da najbrž še vedno naročiti?

Seveda in veseli bomo tega. Če nas pokličete na telefonsko številko 051/386-321, se bomo vse pogovorili, lahko vam pa tudi za konec vikenda pošljemo na SMS naš menu za naslednji teden.

MARJAN ŠKVARČ, župnik v Pivki

DOBRO SMO SE DRŽALI

»Za nami je izkušnja, kot je še ni bilo, kar stoji cerkev v Št. Petru. In to je že kar dolgo. Prvič je namreč bila omenjena davnega leta 1300. Od takrat se ni nikoli zgodilo, da bi bila zaprta za vernike. Ravno nasprotno. V času velikih stisk, kot so različne naravne nesreče, vojne, ... je bila prav naša cerkev kraj, kjer so se ljudje zbirali, utrjevali medsebojne vezi, našli tolažbo in pogum. Letošnja velika noč je bila brez primere. Res je, da smo lahko spremljali obrede preko televizije in interneta. Ampak to je daleč od žive, neposredne izkušnje skupnosti, ki se gradi in hrani v skupnem praznovanju. Tudi zame osebno so bili to zelo mučni dnevi. Moje osnovno poslanstvo v tem kraju je molitev in blagoslavljanje. Kar lahko delam tudi sam, osebno, zasebno. In se v duhu povežem z ljudmi, ki so mi zaupani v duhovno oskrbo. V Cerkvi imamo različne vrste duhovnih poklicev. Poslanstvo nekaterih je življenje v samoti, usmerjenost v meditacijo, kontemplacijo – ne zase, pač pa za druge. Toda jaz nisem puščavnik. Bistvo mojega poklica je živeti in delati med ljudmi in z ljudmi. Kratka osama je sicer nekaj časa zanimiva. Lahko narediš stvari, ki si jih prej odlašal in zanje nisi imel časa. Toda kmalu živo začutiš, kako ti manjka tvoje normalno delo. In kako ti manjka skupnost, s katero bi hodil tisto pot odpovedi, premišljevanja, molitve v postnem času tja do veselja in praznika velikonočnega jutra. To je zdaj za nami in Bog daj, da se ne bi nikoli ponovilo. Sem pa osebno vesel in ponosen, da smo se dobro držali. Da smo ohranjali red, disciplino, da smo se pokazali solidarni, pozorni. Verjamem, da so se naše vezi tudi v teh nenavadnih razmerah še bolj utrdile in oplemenitile. Vsem želim, da bi ohranjali spomin na to izkušnjo, ko smo začutili, kako majhni smo kljub vsej znanosti in tehnološkim možnostim. In kako dragocen je čas, ki ga preživimo drug z drugim in drug za drugega. Tedni pred nami bodo drugačni, kot smo si jih predstavljali pred pol leta. Verjamem, da jih lahko naredimo drugačne v pomenu bolj kvalitetnega življenja. Je življenje lepše, če imaš manj? Manj dogodkov, manj potovanj, morda tudi manj zaslužka? Da. Lahko je lepše. Če se ti seveda odprejo oči in opaziš, kaj te v resnici izpolnjuje in osrečuje in kako malo je potrebno, da nekoga ob sebi osrečiš.«

JANA GRŽINIČ, podžupanja

STRAH IN POGUM

»Že konec prejšnjega leta in takoj v začetku 2020 smo lahko spremljali svetovno dogajanje v zvezi z novim covid-19 virusom. Najprej pretresljive posnetke s Kitajske, ki so se zdeli zelo daleč od nas. Kasneje pa že bližje, iz Italije in takrat je

zadeva postajala bolj resna. Težko je bilo verjeti, da prihaja virus tudi k nam, da bo razglašena epidemija in kakšne posledice bo povzročil zaradi svoje velike nalezljivosti in posledic na zdravje ljudi. Moj prvi občutek, ko so bili v naši okolici potrjeni prvi okuženi, v državi pa smo imeli prve žrtve, je bil strah. Zase, za bližnje, prijatelje, sodelavce, prihodnost. V tovarni smo hkrati že čutili gospodarske posledice epidemije v Italiji. Potem so v veljavo vstopali ukrepi za zajezitev epidemije; na nivoju države in vzpostavitev Civilne zaščite v občini. In takrat ni bil več čas za strah, prihajal je čas poguma. Doma in na delovnem mestu smo se držali ukrepov, bili odgovorni do sebe in drugih. Praznovali smo mirno, res družinsko Veliko noč. Življenje se je spremenilo, vsaj zame umirilo. Pomembne so postajale druge vrednote. Doma smo spremljali rezultate testov pri nas in opazovali širjenje virusa po drugih državah. Prehodili smo lokalne sprehajalne poti

in ponovno spoznali, kako lepi so domači kraji. V družini smo se bolj povezali in razumela sem stiske drugih, pri nas dveh upokojujencev in najstnice; vsak s svojimi težavami in omejitvami. Imela sem čas razmišljati o družini, delu, nadaljnjih ciljih... Dneve je popestrilo politično dogajanje. Ampak ko se odločiš za politično delovanje, moraš biti pripravljen na zmage in poraze; uspehe in nizke udarce. Trenutno je širjenje virusa zaustavljeno. Življenje se bo počasi vračalo v stare tire. Gospodarske posledice je, ne glede na ukrepe, težko predvideti. In na tem področju, pa tudi na nekaj ostalih, nas čakajo še izzivi. Ampak prva zmaga je za nami; od tukaj naprej naj nas vodijo pogum, enotnost, povezanost, solidarnost. In takrat bo strah odveč.«

Doris Komen Horvat, Irena Margon, Silvo Čelhar

ZGLEDNA TOČKA

Pivka je bila že kmalu po zaprtju meja in sprejetju ukrepov soočena s pojavom nekaj primerov korona virusa pri nas. Morda je tudi to dejstvo pripomoglo k temu, da so ljudje zelo pozitivno in resno vzeli sprejete ukrepe in se jih tudi strogo držali in to počno še naprej.

Rezultat pravzaprav ne bi mogel biti boljši, saj po prvih primerih do novih okužb in širitve virusa, vsaj do oddaje tega prispevka, ni prišlo, kar kaže na to, da se je delalo res sistematično in predvsem to, da so ljudje vse skupaj sprejeli z razumevanjem in se držali predpisanih navodil. Fotografija, posneta pred Krpanovim domom, je bila posneta povsem slučajno, nehoteno in neplanirano. Gre za vrsto pred vstopom v pivško pošto. Kaže pa na to, **da smo v Pivki običajni ljudje in prebivalci navodila in ukrepe sprejeli zelo resno in smo lahko marsikomu za zgled.**

Silvo Čelhar

Sprejeli in razumeli smo navodila v dobrobit vsem

NASVETI IN POMOČ OBČANOM

PRIPOROČILA ZA SAMOZAŠČITNO RAVNANJE

Štab Civilne zaščite Občine Pivka priporoča nekaj navodil za samozaščitno ravnanje.

Kako pride do okužbe?

Do okužbe pride, ko so izpolnjeni trije pogoji:

- prisoten je mikrob, ki povzroča bolezen,
- tega mikroba mora biti v zadostni količini,
- prisotna je oseba, ki je dovzetna za okužbo.

Zmanjšati število virusa:

Virusi skupine Corona ne spadajo med zelo odporne viruse:

v naravnem okolju: ubije jih povišana temperatura (56 stopinj Celzija 10-15 minut), znižan ali zvišan pH, tudi že 24% alkohol, 5% NaOH (lužni kamen).

Zato ne pozabimo na:

- **umivanje rok z milom, ko pridemo domov,**
- **da se izogibamo dotikanja obraza,**
- **redno čiščenje površin, s katerimi prihaja v stik veliko ljudi.**

Naš dom je za nas naša varnost, če se bomo držali osnovnih pravil:

- sezujemo čevlje,
- slečemo vrhnja oblačila,
- temeljito umijemo roke z milom,
- nakupljeno sadje operemo v vodi z dodatkom sode bikarbone (le-ta razgrajuje tudi pesticide),
- nakupljeno zelenjavo operemo v vodi z dodatkom kisa,
- redno zračimo stanovanje.

Če smo se gibali v zelo okuženem okolju, lahko oblačila izpostavimo povišani temperaturi in vlagi v sušilnem stroju (dodamo mokro brisačo).

Delovno mesto:

- povečajmo razdaljo med sodelavci,
- pri kontaktih z ljudmi nosimo masko ali imejmo fizično pregrado,

- v svoj delovni prostor ne dovolimo vstopanja drugih,
- delajmo z rokavicami (s tem bomo zmanjšali število razkuževanj in dotikanj obraza),
- izogibajmo se skupnim prevozom, oz. imejmo med prevozom z več osebami maske čez usta in nos,
- takoj ko zaznamo znake prehladnega obolenja, ostanimo doma.

Svojo odpornost lahko dvignemo:

- z rednim gibanjem na svežem zraku,
- s čim manjšo izpostavljenostjo stresu,
- z uživanjem nekaterih vitaminov (predvsem se priporočata vitamina C in D). Vitamin C je v limonah, pomarančah, marelicah, ali pa tudi v šumečih tabletah, vit. D dobimo na soncu pa tudi v tabletah ali kapljicah,
- ko okrog nas krožijo mikrobi, ki napadajo grlo in dihala, se zelo priporoča tudi propolis in med,
- uživati je potrebno tudi dovolj tekočine (dehidrirane sluznice so zelo lahko mesto vdora okužbe).

Predvsem pa se izogibajmo zaprtim prostorom z veliko ljudmi in se ne dotikajmo obraza z neumitimi rokami.

Pozitivne misli in dobra volja so velikega pomena.

Občinski štab CZ Pivka
Neva Šemrov

OGLASITE SE NAM, ČE ŠE NIMATE SVOJE MASKE

V kolikor kateri izmed občanov še nima svoje maske, naj se obrne na vaško skupnost oziroma naj nam to sporoči na dežurno številko 051 649 450.

Člani logistične podpore štaba civilne zaščite mu bodo masko dostavili.

Iskrena HVALA vsem prostovoljkam za njihov trud in prispevek k zavezitvi širjenja virusa. HVALA tudi vsem gospodinjstvom, ki so pristopila k šivanju mask, dokazali smo, da skupaj zmoremo res veliko.

S sodelovanjem smo močnejši.

Občina Pivka

POMOČ OB EPIDEMIJI

V času izrednih razmer, ki jih je povzročila epidemija korona virusa, se vsi soočamo z ukrepi, ki bodo pripomogli k omejitvi širjenja virusa, a hkrati bistveno vplivajo na naše življenje in delo.

V aktivnosti za omilitev posledic se pridružuje tudi RRA Zeleni kras, d.o.o., ki vsem zainteresiranim nudi **pomoč pri interpretaciji Zakona** o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP) ter **svetovanje glede uveljavitve pravic, ki iz njega izhajajo**.

Za več informacij se obrnite na:

RRA Zeleni kras, d.o.o., Prečna ulica 1, Pivka.

e-mail: info@rra-zk.si

telefon: 05 721 22 40

TU SMO, DA VAS SLIŠIMO

Razglasitev epidemije in posledično ukrep samoizolacije sta pri marsikomu sprožila številne stiske. Osamljenost, finančna negotovost in strah ne izbirajo. Pomoč pa lahko poiščemo tudi med štirimi stenami lastnega doma. Če si želimo diskretnega pogovora in prijazne besede, se lahko obrnemo na Tvoj telefon. Na drugi strani linije se vam bo oglasila prostovoljka ali prostovoljec in vam prisluhnil/a.

Urnik dežurstev v času epidemije:

PONEDELJEK, TOREK in PETEK

08.00 do 11.00

15.00 do 18.00

20.00 do 22.00

SREDA in ČETRTEK

08.00 do 11.00

12.00 do 19.00

20.00 do 22.00

NOČNO DEŽURSTVO

sreda in četrtek:

od 22.00 do 07.00

SKUPAJ SMO MOČNEJŠI

Center za socialno delo Primorsko-Notranjska je z 20. aprilom vzpostavil skupaj s prostovoljci projekt »Skupaj smo močnejši«.

Glavni namen projekta je nudenje psihosocialne podpore preko telefonskih pogovorov (razbremenilni pogovori, psihosocialna pomoč, pomoč starejšim pri iskanju različnih informacij, zmanjšanje občutka osamljenosti ...).

Za telefonske pogovore so prostovoljci na voljo na telefonski številki 041/434 012 od ponedeljka do petka med 11.00 in 19.00 uro.

Z istim namenom je prav tako ustanovljena nova skupina na Facebook strani »Skupaj smo močnejši«, kjer prostovoljci dnevno objavljajo različne vsebine.

CSD PRIMORSKO-NOTRANJSKA
Ekipe »Skupaj smo močnejši«

ČE POTREBUJETE NASVET POLICIJE

Da bi z nasveti pomagali ljudem o novih ukrepih za zajezitev epidemije bolezni covid-19, smo vzpostavili posebno kontaktno telefonsko številko in e-naslov.

Kontaktna telefonska številka je **01 514 70 01**. Pokličete nas lahko **vsak dan**, tudi ob sobotah in nedeljah, med 7. in 19. uro. Lahko pa nam tudi pišete, in sicer na elektronski naslov info.koronavirus@policija.si. Prisluhnili vam bomo in vam poskušali v čim krajšem času odgovoriti na vaša vprašanja, ki se nanašajo na delo policije, oziroma vam pomagati s koristnimi informacijami in nasveti.

Opozorilo! Za primere, ki zahtevajo takojšnje ukrepanje policije, nas pokličite na telefonsko številko policije za klic v sili 113.

Generalna policijska uprava

SPOMINČICA NA VOLJO ZA POMOČ

Spominčica – Alzheimer Slovenija je sploh glede na razmere zadnje tedne zelo aktivna. Zaradi vseh stisk, ki jih ljudje doživljajo, so v tem času podaljšali delovanje svetovalnega telefona.

V kolikor svojci ali osebe z demenco potrebujete nasvet, podporo, razumevanje, ideje za aktivnosti doma ali razrešitev dilem, s katerimi se soočate, so vam na voljo na:

svetovalnem telefonu **059 305 555**

vsak dan (tudi med vikendi)

med 09. in 18. uro in

preko e-pošte

svetovanje@spomincica.si.

Na spletni strani in Facebooku pa vsakodnevno objavljajo urnik za celoten dan z nasveti, kako ohraniti dnevno rutino, ki je za osebe z demenco priporočljiva.

DRUŠTVO VITA PIVKA SVETUJE IN POMAGA

Korona virus je spremenil način dela tudi v Društvu Vita Pivka. Zdaj so z uporabniki v stiku le preko telefona ali interneta, pri tem pa jim pomagajo tudi štirinožni prijatelji.

Vsak delovni dan so jim na voljo po deset ur, po potrebi še v soboto in nedeljo. Zavedajo se namreč, da v tem posebnem času mnogi potrebujejo psihosocialno pomoč in psihološko podporo. Nemalo je tudi splošnih inštrukcij in svetovanj »za življenje« po programu POMAGAJMO (sebi in drugim). Topla beseda, sočuten pogovor in prijazno ter strokovno iskanje rešitev za določeno težavo so ključnega pomena za boljše počutje tistih, ki potrebujejo pomoč.

Če bomo držali skupaj, pomagali drug drugemu po svojih najboljših močeh in upoštevali sprejeta pravila, bomo uspešno prestali to krizno situacijo.

Društvo Vita Pivka

POMOČ DRUŽINI NA DOMU V ČASU EPIDEMIJE

Pandemija korona virusa Covid 19 se je zarezala v vse pore našega življenja. Še posebej se je to pokazalo pri tako imenovanih ranljivih skupinah. Tokrat govorimo o starejši populaciji - uporabnikov storitev pomoči družini na domu.

Kljub vsem medijskim novicam smo dejansko padli v nove razmere tako rekoč nepripravljeni. Čeprav smo se v polnosti zavedali, da tej situaciji ne moremo uiti in smo še pred razglašeno pandemijo začeli povečevati naročila dodatne zaščitne opreme za varno izvajanje nege in oskrbe naših uporabnikov, smo žal bili za trenutek prepozni in se ni bilo možno v polnosti opremiti z vsemi potrebnimi pripomočki. Glede na navodila in priporočila pristojnih služb smo morali pomoč organizirati le s polovico zaposlenih. Izvajanje storitve se je moralo organizirati racionalno, s čim manjšimi neposrednimi stiki. V času trajanja epidemije se izvajajo zgolj storitve, katerih opustitev bi lahko imela negativne posledice za zdravje uporabnika ali bi celo ogrozila njegovo življenje. Glavno vodilo in skrb je bila potreba po zagotovitvi varnosti in zdravja tako za uporabnike in njihove svojce, kot za zaposlene oskrbovalke in njihove družine. Takoj smo se obrnili na svojce in se dogovorili za začasen prevzem oskrbe svojih ostarelih sorodnikov. Opravljenih je bilo ogromno klicev in prošenj za nabavo zaščitne opreme. Tukaj nam je priskočila na pomoč tudi Občina Pivka oz. njena civilna zaščita, ki nam je in nam še vedno pomaga z zaščitno opremo. Naši uporabniki so sicer ostali brez dogovorjene pomoči - govorimo o prikrajšanih storitvah s področja gospodinjske pomoči in prav tako pomembnih socialnih

stikov, pa vendar se vseskozi trudimo, da nujnih, življenjsko pomembnih storitev ne opuščamo. **Po strokovni presoji nudimo oskrbo pri življenjsko nujnih opravilih in pri prinosu toplih obrokov vsem, ki le-to potrebujejo in tudi nimajo svojcev, ki bi se lahko vključili v pomoč in oskrbo.** Poleg tega pa tudi ne moremo mimo dejstva, da je kar nekaj uporabnikov ostalo brez možnosti oskrbe, kar se nanaša na oskrbo z živili, zdravili, z bančnimi storitvami. Glede na sprejete ukrepe na državni ravni jim kljub veliki želji le-te nismo mogli zagotoviti. Na tem mestu gre velika zahvala Občini Pivka, ki je omogočila svojim občanom ter tako tudi našim uporabnikom, da niso ostali brez nujnih življenjskih potrebščin ne glede na to, ali so zmožni takoj poravnati račune. Dalj časa kot trajajo ukrepi, vedno bolj zaznavamo stisko pri uporabnikih, ki se najbolj izkazuje v osamljenosti zaradi okrnjenih socialnih stikov s svojimi bližnjimi kot tudi krajših obiskov socialnih oskrbovalk.

Hvala Občini Pivka, hvala vsem svojcem za njihovo pomoč in razumevanje, postali ste odlični partnerji pri oskrbi svojih starejših svojcev. Hvala vsem uporabnikom, ki ste posledice trenutnih razmer sprejeli z razumevanjem. Posebna zahvala pa gre vsem socialnim oskrbovalkam, ki ste premagale strah, negotovost, tesnobo, ki je zelo na hitro postala stalnica na vseh področjih našega življenja. Hvala vam za vaše odlično in srčno opravljanje dela, v katerem vidite smisel in ga doživljate kot življenjsko poslanstvo.

Koordinatorica službe pomoč družini na domu
Zvonka Mejak Premrl

Projekt "Starosti prijazna občina"

NAPOTKI ZA STAROSTNIKE IN NJIHOVE BLIŽNJE

Kot veste, ste starostniki v času te epidemije ena najbolj ranljivih skupin, zato je toliko bolj pomembno, da se vi in vaši svojci (tudi mladostniki in otroci v istem gospodinjstvu) držite ukrepov in priporočil. Vsak človek, ki ga srečate in povabite v ožji krog, ima namreč svoj krog ljudi, s katerimi se srečuje in ti zopet svoj krog ljudi, kar pomeni, da če se okuži samo en član te verige, je možnost okužbe tudi za vas in za vaše svojce večja. Gibanje v prostorih, kjer se zadržuje veliko ljudi (nakupi, obiski na banki, pošti, itd.), omejite na nujno; če je le možno, naj gre po opravkih mlajši in najbolj zdrav član gospodinjstva, ki naj od ljudi, ki jih sreča, drži vsaj 1,5 m razdalje. Hkrati skrbite za dobro higieno rok: vsakič, ko se vrnete domov, si umijte roke z milom. Svetujemo vam tudi, da skrbite za svojo odpornost in odpornost svojih bližnjih: če ste zdravi, svetujemo redno hojo ali drugo telesno vadbo doma ali na prostem (vendar bodite tudi pri tem pozorni, da se držite predpisane omejitve gibanja ter greste ven le s tistimi, s katerimi živite skupaj – torej v istem gospodinjstvu, do ostalih ljudi pa ves čas držite vsaj 1,5 m razdalje). V tem času je še posebej pomembno, da skrbimo drug za drugega. Bolj kot kdaj koli so pomembni vaši stiki z osamljenimi ter ostarelimi v vašem kraju. Čeprav se v naslednjih tednih ne boste srečevali, vas prosimo, da vzdržujete redne stike po telefonu. Tako boste lahko dovolj zgodaj ugotovili, če kdo – zaradi pomankanja hrane ali bolezni – potrebuje pomoč, drug drugemu pa boste tudi v oporo. (Koronavirus se po

telefonu ne širi.) Strah naj ne bo ovira, da bi pomagali bližnjemu, lahko pa nas opomni, da je pri pomoči treba ravnati preudarno. V kolikor zbolijo kdo od vas ali vaših bližnjih, se ravnajte v skladu z navodili NIJZ. V primeru suma na okužbo ali v kolikor bo pri kom okužba potrjena in bo svetovano zdravljenje doma, ga/jo – če je le možno – osamite v posebno sobo; izolacijo v vikendih ali drugih osamljenih stavbah zaradi pomanjkanja možnosti pomoči ob bolezni odsvetujemo, prav tako izolacija zunaj v teh vremenskih razmerah ne pride v poštev, saj slabe razmere poslabšajo vsako okužbo. Za bolne je ne glede na vrsto okužbe treba skrbeti. Z namenom zmanjševanja širjenja okužbe naj za bolno osebo skrbi le ena oseba, če je možno, tisti, ki je najbolj zdrav in ima najmanj pridruženih bolezni. Ostali naj se stika izogibajo. V kolikor sumite, da je zbolel nekdo izmed osamljenih ljudi, s katerimi ste v stiku po telefonu, se uskladite med seboj (posebej v kolikor je s to osebo v stiku več ljudi) in organizirajte, da gre do te osebe ter ji pomaga le en, najbolj zdrav človek oz. se držite navodil pristojnih organov (na občinskem nivoju pomoč organizira Civilna zaščita, na katero se lahko obrnete z vprašanjem, kako postopati, po vsej Sloveniji pa pomoč ranljivim skupinam nudi tudi Slovenska Karitas).

Inštitut Antona Trstenjaka za gerontologijo in
medgeneracijsko sožitje

OBVESTILA

DELOVANJE OBČINSKE UPRAVE

Občina Pivka obvešča občane, da je sprejemna pisarna Občine Pivka v času uradnih ur ponovno odprta. Stranke se sprejema za prevzem obrazcev in oddajo vlog.

Uradne ure sprejemne pisarne so:

- Ponedeljek: od 8.00 do 11.00 in od 13.00 do 15.00
- Sreda: od 8.00 do 11.00 in od 13.00 do 17.00
- Petek: od 8.00 do 11.00.

V kolikor je le mogoče, pa vloge pošiljajte v elektronski obliki na naslov obcina@pivka.si, saj tako v največji meri varujete svoje zdravje in zdravje naših zaposlenih. Kontakti z zaposlenimi javnimi uslužbenci so mogoči preko telefona ali elektronske pošte. Kontakti zaposlenih so v naslednji povezavi: <https://www.pivka.si/objave/230>.

Za dodatne informacije lahko pokličete **05 7210 100** ali pišete na elektronski naslov obcina@pivka.si.

Vstop v občinsko stavbo je mogoč samo z uporabo maske, ob vstopu si razkužite roke in upoštevajte posamični vstop ter ustrezno razdaljo 1,5 m.

OBVESTILO KNJIŽNICE

Skladno z dogovorom Združenja slovenskih splošnih knjižnic in Ministrstva za kulturo sta se osrednja knjižnica v Postojni ter enota v Pivki za uporabnike odprli v ponedeljek, 4. maja. Zaradi zagotavljanja varnosti zaposlenih in uporabnikov je vstop v knjižnico omejen na omejeno število obiskovalcev z upoštevanjem varnostne razdalje. Uporabniki si lahko gradivo izposojajo po predhodnem telefonskem naročilu ali rezervaciji, prosti pristop do gradiva do nadaljnjega ni mogoč. Vljudno vas prosimo, da z vračilom knjig ne hitite, saj ZAMUDNINE NE BOMO OBRAČUNAVALI DO KONCA MAJA. Vračilo in izposoja gradiva POTUJOČE KNJIŽNICE do nadaljnjega nista mogoča, o začetku njenega obratovanja vas bomo pravočasno obvestili.

Hvala za razumevanje in lepo pozdravljeni!

Knjižnica Bena Zupančiča Postojna

POŠTA

V ponedeljek, 11. maja so pošte ponovno začele poslovati po običajnem delovnem času med tednom, ob sobotah pa bodo še naprej zaprte.

Poslovalnica Pošte Slovenije v Pivki je tako odprta od ponedeljka do petka od 8.00-18.00 ure, ob sobotah je zaprta.

POŠTA SLOVENIJE

SOPOTNIKI SO PRIČELI S PREVOZI

Zavod Sopotniki in Občina Pivka obveščata, da so z 18. majem Sopotniki pričeli z omejenim izvajanjem storitve pod posebnimi pogoji, skladnimi s smernicami, ki jih priporoča NIJZ in strokovna sodelavka iz področja zdravstva, ki pozna delovni proces v organizaciji.

Prioritetno bomo izvajali prevoze k zdravnikom na in zdravniške preglede. V začetnem obdobju ponovne vzpostavitve bomo vozili ob ponedeljkih, sredah in petkih. Vozili bomo po največ tri uporabnike dnevno, posamično - to je po en uporabnik v vozilu. Delovni čas, znotraj katerega bomo prevoze v začetnem obdobju izvajali, bo v enoti Pivka od 7. do 12. ure.

Vse informacije starejši prejmete na telefonski številki enote **051 657 555** pri zaposleni koordinatoriki enote v delovnem času enote.

V času Korona virusa, nudim BREZPLAČNO POMOČ v obliki terapije ali samo pogovor za vse ljudi, ki so v stiski ❤️

❤️ Z LJUBEZNIJO URŠIN SVET ❤️

URŠIN SVET ❤️
031858031
ursinsvet@gmail.com
Selce 19, Pivka

Glede na hitro se spreminjajoče razmere (sproščanje ukrepov, ukrepi pomoči, delovanje zavodov...), spremljajte aktualne informacije v obdobju epidemije na uradnih spletnih straneh ministrstva ter zavodov, Nacionalnega inštituta za javno zdravje ter spletni strani Občine Pivka.

OBVESTILO O ORGANIZACIJI DELA V ZDRAVSTVENEM DOMU POSTOJNA

V povezavi z nastalo epidemiološko situacijo v Sloveniji se je v Zdravstvenem domu Postojna od 04. 05. 2020 dalje spremenil način dela v ambulantah glede na naslednja navodila.

SPLOŠNA NAVODILA

Pričeli smo z izvajanjem tudi nenujnih pregledov v vseh ambulantah za paciente **brez znakov okužbe z virusom COVID-19**. V kolikor boste imeli znake, ki bi lahko kazali na možnost okužbe z novim z virusom COVID-19, boste napoteni na posvet k svojemu izbranemu zdravniku ali v COVID ambulanto in bo pregled začasno prestavljen na kasnejši termin. Za vse preglede boste morali biti naročeni. Dobili boste točno uro pregleda, ki se je, prosimo, držite. Na pregled pridite z masko. Na vhodu v Zdravstveni dom vam bo medicinska sestra izmerila telesno temperaturo in izpolnili boste obrazec z vprašanji glede znakov okužbe s COVID-19. Ob uri, ko boste naročeni, vas bomo napotili v čakalnico. V čakalnici držite ustrezno medsebojno razdaljo. V primeru nujnosti spremstva bo dovoljen en spremljevalec.

1. Ambulanta družinske medicine, otroški in šolski dispanzer

Pričeli smo z izvajanjem **nenujnih pregledov pri svojem izbranem zdravniku ali pediatru**. Ambulante obratujejo v dopoldanskih turnusih od 7.00 – 15.00 ure. V ambulante družinske medicine pokličite med 7.00 - 8.30 uro ter med 12.30 - 13.30 uro svojega izbranega zdravnika za urejanje kakršnihkoli zdravstvenih težav ali naročanje na pregled.

2. COVID ambulante za odrasle

V ambulanti delamo vse dni v tednu od 11.00 – 19.00 ure na lokaciji pred ambulanto NMP (šotori). Ambulanta je namenjena pregledom pacientov s simptomi, ki bi lahko pomenili okužbo z virusom COVID-19 (povišana telesna temperatura, kašelj, težko dihanje, prebavne težave, stik z okuženim, prihod iz tujine ...). V to ambulanto vas bo napotil vaš izbrani zdravnik. Ob sobotah, nedeljah ali praznikih delamo od 9.00 - 17.00. Za naročanje pokličite na tel. št. 05/7000 412 ali 05/720 45 40 in se na pregled predhodno naročite.

Vse preglede v COVID ambulanti bomo opravljali po predhodnem naročilu z ustreznim časovnim razmikom (naročeni na uro).

3. COVID ambulanta za otroke

V kolikor bo potreben pregled bolnih otrok do 18. leta starosti z znaki okužbe zgornjih dihal, bodo le-ti preko svojega pediatra napoteni v COVID pediatrično ambulanto, ki deluje vse dni od 9.00 – 17.00 ure, sobote od 9.00 – 15.00 ure ter nedelje in praznike od 9.00 – 13.00 ure na lokaciji otroškega dispanzerja ZD Postojna. Za pregled v tej ambulanti se dogovori vaš izbrani zdravnik ali pediater. Ob sobotah, nedeljah in praznikih, ko vaš pediater ne dela, pokličite na tel. št. COVID pediatrične ambulante 05/7000 424 in se predhodno naročite na pregled.

4. Specialistične ambulante

Vse, ki ste že naročeni na pregled v specialistične ambulante Zdravstvenega doma Postojna, bomo klicali na pregled in vam sporočili datum in uro pregleda. Dan pred pregledom vas bo po telefonu poklicala medicinska sestra iz ambulante

in preverila zdravstveno stanje glede znakov okužbe s COVID-19. Na dan pregleda boste šli ponovno skozi postopek preverjanja možnosti okužbe s COVID-19, saj bomo preglede opravljali le za paciente brez znakov okužbe. Pričeli bomo z naročanjem novih pacientov v specialistične ambulante po ustaljenem urniku, ki je objavljen na spletni strani.

5. Patronažna služba

Patronažne obiske smo pričeli izvajati pri pacientih brez znakov okužb s COVID-19 tudi za nenujne storitve. Opravljamo preventivo otročnic, dojenčkov in novorojenčkov.

6. Rentgen

Pričeli smo opravljati storitve za vse paciente brez znakov okužb s COVID-19. Na storitev morate biti naročeni na uro. Naročate se lahko med 8.00 – 14.00 uro na telefon 05/7000 407 ali preko elektronske pošte rtg@zd-po.si ali preko obrazca na spletni strani www.zd-po.si.

7. Fizioterapija

Pacienti, ki ste že naročeni, boste o datumu in uri pregleda obveščeni telefonsko po 17. 5. 2020. Vsi novo naročeni pacienti pustite napotnico za FTH (obravnavali bomo samo paciente pod zelo hitro) na telefonski centrali Zdravstvenega doma Postojna, po 04. 05. 2020 pa v nabiralniku za naročanje na fizioterapiji.

8. Razvojna ambulanta in Center za duševno zdravje otrok in mladostnikov.

Pacienti, ki ste naročeni v Razvojni ambulanti ali Centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov, boste o datumu in uri pregleda obveščeni telefonsko. Naročanje novih pacientov izvajamo po ustavljenem urniku, ki je objavljen na spletni strani Zdravstvenega doma Postojna. Za posvet v Centru za duševno zdravje otrok in mladostnikov lahko pokličete na tel. št. 05/7000 440. Za naročanje v razvojno ambulanto pokličite ob torkih med 16.00 – 19.00 uro na tel. št. 05/ 7000 426.

9. Zobozdravstvo

Zobozdravstvene ambulante v Pivki postopoma odpirajo svoja vrata. Zasebna zobozdravstvena ambulanta Mete Česnik je odprta od 11.5.2020 dalje, ambulanta Marina Juričeva od 13.5.2020, zobozdravstvena ambulanta za otroke in mladino Slađane Martinović pa od 18.5.2020. Vse ambulante delajo po običajnih urnikih. Za vse ambulante velja: Nenaročenih pacientov ne sprejemajo. Če ima kdo zobozdravstvene težave, mora nujno predhodno poklicati za termin. Pacienti morajo biti zdravi, brez simptomov značilnih za Covid 19 in ne smejo biti v stiku s kom, ki je okužen. Zdravstvena postaja Pivka je zaklenjena, naročeni pacienti počakajo pred vrati z masko in jih ob naročeni uri pridejo iskati pred vhod.

10. Antikoagulantna ambulanta

Delo v antikoagulantni ambulanti bo potekalo kot doslej na novi lokaciji, v kirurški ambulanti v pritličju. Prosimo, upoštevajte točno uro pregleda.

Dežurni »Korona telefon« je bil s 4. majem ukinjen.

**prim. Irena Vatovec, dr. med., spec. druž. med.
direktorica**

OBČINSKI PRAZNIK OBČINE PIVKA

ŽUPANOV NAGOVOR OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Spoštovane občanke in občani!

Občina Pivka 9. maja praznuje občinski praznik v spomin na veličasten vseslovenski tabor, ki ga je organiziral naš rojak Miroslav Vilhar leta 1869 na Kalcu pri Zagorju.

Letošnje praznovanje je nepričakovano nekoliko drugače, saj zaradi trenutnih razmer praznika ne moremo obeležiti kot običajno s proslavo ter podelitvijo nagrad občinskim nagrajencem. Kljub temu velja poudariti dosežke in pridobitve občine, predstaviti nagrajence in se z optimizmom zarezati v prihodnost. Pretekli meseci so bili tako v naši lokalni skupnosti, kot tudi v državi in pravzaprav po celem svetu, usmerjeni v reševanje korona krize oz. v čim boljše prilagoditev življenja nastalim kriznim razmeram. Menim, da smo se kljub vsesplošni nepripravljenosti v naši občini dobro spoprijeli z epidemijo in z veliko angažiranosti, improvizacije in požrtvovalnosti uspeli nekaj doprinesti k temu, da se je naša država razmeroma uspešno prebila skozi najhujše obdobje.

Letošnji občinski praznik je priložnost, da se vsem, kiste pomembno prispevali k uspešnosti spopada z epidemijo, zahvalim, tako osebno kot tudi v imenu naše celotne lokalne skupnosti. Moram izpostaviti, da je izjemno vlogo in z odliko svojo nalogo opravil naš štab civilne zaščite na čelu s poveljnikom Jožetom Morelom ob aktivni in požrtvovalni podpori naše občinske uprave z izjemnim angažiranjem direktorice občinske uprave Mihaele Smrdel. Posebej so bili nevarnostim izpostavljeni tudi vsi naši zdravniki ob aktivni vlogi Zdravstvenega doma in direktorice Irene Vatovec, izpostaviti pa moram tudi prodornost našega regijskega štaba civilne zaščite na čelu s poveljnikom Sandijem Curkom. V tej zahvali želim izpostaviti tudi zelo dobro angažiranost in odzivnost naše vlade, ki je v nezavidljivi situaciji prevzela vodenje države in nosi osnovne zasluge, da je naša država med najuspešnejšimi pri spopadanju s svetovnimi razsežnostmi pandemije. V naši občini smo v teh kriznih razmerah vzpostavili posebno pozornost do najšibkejših – tistih starejših, ki na svojih domovih živijo sami in je bila zaradi omejitve gibanja ogrožena njihova najosnovnejša

oskrba. Sistem je bil vzpostavljen z nesebično pomočjo vaških skupnosti, Rdečega križa, Karitasa, Centra za socialno delo in prostovoljcev. Vsem res iskrena hvala! Zelo pomembno vlogo pa ste odigrale tudi vse prostovoljke šivilje, ki ste v najbolj kritičnem času takoj vskočile v akcijo šivanja zaščitnih mask, ki smo jih ob vsesplošnem pomanjkanju lahko že v nekaj dneh na stotine odnesli v naš Zdravstveni dom, v našo porodnišnico, dom za ostarele in drugim nujno potrebnim. Tudi v imenu vseh, ki so maske dobili, iskrena zahvala.

Epidemije še ni konec, pa vendar z optimizmom nadaljujemo z izvedbo načrtovanih projektov, ki bodo izboljšali standarde za življenje v naši občini. Poteka gradnja infrastrukture v Selcah in v Zagorju, obnavljamo most na Suhorje in tečejo številni drugi projekti. Potrudili se bomo, da zaradi epidemije zastavljeni projekti ne zastanejo in tudi tako bomo pripomogli k aktivni gospodarski dejavnosti, katera nam lahko, na srednje in dolge proge, edina zagotovi dober življenjski standard. Po naših, občinskih močeh in predvsem s pomočjo evropskih kohezijskih sredstev želimo gospodarstvu ustvarjati, kar je možno, dobre razvojne pogoje, zato se v Industrijski coni pripravljamo na izgradnjo proizvodnega inkubatorja ter na ureditev dodatnih komunalno opremljenih zemljišč, ki bodo namenjena novim proizvodnim objektom.

Letošnje občinsko praznovanje je pravzaprav tudi jubilejno, saj obeležujemo 25-letnico Občine Pivka, ki jo želimo zaznamovati z izdajo obsežnega zbornika Občine Pivka, v katerem bomo predstavili njen začetek in razvoj skozi četrto stoletje. Žal je prav letošnji občinski praznik v korona stilu, saj ga praznujemo v času razglašene pandemije, ko se je svet skorajda ustavil. Po svetu so letala prizemljena, meje so zaprte, Evropska unija je na preizkušnji ... Pa vendar menim, da je Evropska unija naš kvaliteten in uspešen bivalni ter razvojni okvir in 9. maja je tudi dan Evrope, zato tudi ob tej priliki vsem čestitke.

Prebujanje in krepitev Slovenske nacionalne zavesti ni bila samo Vilharjeva namera izpred 151 let, temveč je še kako aktualna tudi v današnjem času, ko že imamo skoraj 30 let svojo državo, vendar pa meni, da te naše domovine ne spoštujemo in ne cenimo dovolj.

Drage občanke in občani ter letošnji občinski nagrajenci, naj zaključim s čestitko ...

Ob letošnjem občinskem prazniku Občine Pivka, ki ga obeležujemo v obdobju posebnih razmer in ob vrsti omejitev, ki nas trenutno morda ločujejo, vam želim obilo poguma, razumevanja in medsebojnega sožitja, s katerim v naši lokalni skupnosti vedno znova dokazujemo, da zmoremo ustvarjati nove priložnosti ter rešitve. Že 25 let!

Iskrene čestitke vsem letošnjim občinskim nagrajencem, ki ste s svojim delom, dejanji in zanesenostjo pustili poseben vtis v našem domačem pivškem prostoru. Ob tej priložnosti pa velja posebna zahvala vam, spoštovane občanke in občani, ki tvorite prijetno ter uspešno lokalno skupnost in verjamem, da ste nanjo ponosni. Torej iskrene čestitke za občinski praznik, pa zdravi ostanite!

Župan Robert Smrdelj

PREGLED INVESTICIJ

Investicije v letu 2019 in njihovo nadaljevanje v letošnjem letu

REKONSTRUKCIJA LOKALNE CESTE ZAGORJE-BAČ, IZGRADNJA DVEH AVTOBUSNIH POSTAJALIŠČ TER IZGRADNJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE V ZAGORJU

V Zagorju bomo predvidoma do septembra rekonstruirali lokalno cesto Zagorje–Bač, gradili avtobusna postajališča in komunalno infrastrukturo. Izvajalec je z deli začel že januarja letos. Zgradili bomo priključek lokalne ceste na regionalno cesto, razširili cesto in izvedli tamponski del ter asfaltne plasti, zgradili pa bomo tudi pločnik in cestno razsvetljavo. Zgradili bomo dvojne avtobusnih postajališč, izven vozišča na regionalni cesti bodo zgrajeni tudi novi pločniki, prehodi za pešce inuvozi na gradbene parcele. V okviru izgradnje komunalne infrastrukture bomo gradili tudi fekalne kanale, tlačni fekalni kanal in meteorni kanal. Konec meseca maja je predvideno asfaltiranje lokalne ceste Zagorje – Bač. V grobem asfaltu je že izvedeno avtobusno postajališče – smer Pivka, trenutno se izvajajo dela tudi na avtobusnem postajališču - smer Ilirska Bistrica ter izvedba kamnite zložbe na brežini na LC Zagorje – Bač. Vrednost projekta znaša 750.000 €. Pri projektu sodeluje Ministrstvo za obrambo RS kot sofinancer 80-odstotnega deleža investicije; ostalo pa bo pokrila Občina Pivka iz lastnih virov, koncesijske dajatve Postojnska jama d. d. ter iz Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (23. člen ZFO-1).

INFRASTRUKTURA SELCE

Osnovni namen projekta Oskrba s pitno vodo v porečju Ljubljance - 1. sklop je bil ureditev primarnega vodovodnega sistema in spremljajočih objektov ter s tem zagotovitev bolj učinkovite uporabe strateško pomembne pitne vode. Po končani izgradnji primarnega vodovodnega sistema je študija optimizacije omrežja pokazala, da je smiselno in potrebno izvesti še hidravlično izboljšavo razdelilnih cevodov. Na Ministrstvo za okolje in prostor ter Službo vlade za kohezijo in razvoj je Občina Pivka naslovila vlogo za dodelitev dodatnih finančnih sredstev in septembra 2018 prejela odločitev o podpori za dodatne gradnje. V tem času se ravno zaključujejo dela na infrastrukturi v Selcah, kjer se poleg hidravlične izboljšave vodovoda obnavlja še meteorno in fekalno kanalizacijo, na delih, kjer ni bilo izvedeno, pa tudi optično omrežje in gradbena dela za elektro instalacije ter javno razsvetljavo. Sredstva za izgradnjo fekalne kanalizacije in zagotavljanje lastnega deleža bo občina zagotovila iz koncesijske dajatve Postojnske jame d. d. Skupna ocenjena vrednost investicije do dokončanja gradnje v Selcah znaša 1.248.335 evrov brez DDV. Ocenjena vrednost sofinanciranja znaša 615.100 evrov. V oktobru 2020 je predviden pričetek izgradnje razdelilnega cevodov v dolžini približno 850 metrov po zaselku Radohova vas (ulica Pod Primožem v Pivki) ter ureditev ulice Pod Primožem in odvajanja fekalnih vod aglomeracije Pivka ter rekonstrukcija obstoječega cevodov za Slovensko vas (trasa Selce – Slovenska vas) v dolžini približno 1750 metrov. Ocenjena vrednost teh del je 1,4 milijona evrov brez DDV. Dela bodo v celoti zaključena v letu 2021. Operacijo sofinancirata Evropska unija iz Kohezijskega sklada in Republika Slovenija.

IZGRADNJA KOLESARSKIH POTI V OBČINI PIVKA

Občina Pivka se je poleg občin Postojna, Ilirska Bistrica, Divača in Hrpelje-Kozina vključila v projekt Omrežje kolesarskih povezav v Primorsko-notranjski in Obalno-kraški regiji. Obravnavano investicijo prijavlja v Dogovor za razvoj regij. Trasa kolesarskih poti bo povezovala odsek od občinske meje z občino Postojna do Snežniške ceste. Nekateri odseki povezave bodo potekali po obstoječih delih kolesarske steze. Trasa se bo začela na občinski meji in bo potekala do kolesarske povezave Selce – Petelinje. Odsek bo potekal po lokalnih poteh, gradbena dela tu niso predvidena, pač pa postavitve opreme s potrebno prometno signalizacijo in označitvijo kolesarske poti. Poleg tega se bo izvedla tudi navezava kolesarske poti na Prečno ulico v Pivki preko centra Pivke, po Tovarniški in Radohovi poti do Snežniške ceste. Tu bodo potrebna gradbena dela. Na novo se gradi kolesarsko stezo od stadiona mimo centra do Tovarniške ceste. Od tu dalje bo kolesarska steza potekala po obstoječih lokalnih cestah. Predvidena je postavitve opreme s potrebno prometno signalizacijo in označitvijo kolesarske poti. Zaključek del je predviden v letu 2021.

NOV KOMBI OŠ PIVKA

Osnovna šola Pivka je preko javnega razpisa pridobila nov šolski kombi. Sredstva je zagotovila Občina Pivka v proračunu za leto 2020. Kombi je vozilo z 8 sedeži in voznikom (8+1), gre za vozilo z nizkimi emisijami, model leta 2020, z dizelskih motorjem, večjim prtljažnim prostorom ter drugo sodobno opremo. Izbrani dobavitelj na javnem razpisu je bilo podjetje ŠPAN podjetje za proizvodnjo, trgovino, servis in transport d.o.o. Brezovica. Nabavna cena kombija pa je znašala 34.600,00 EUR. Stari šolski kombi je bil predan v uporabo gasilcem in bo v nadaljnje služil požarnemu varstvu.

GASILSKO VOZILO PGD PIVKA

Občina Pivka je za dobavo gasilskega vozila GVC 16/15 izvedla postopek za oddajo javnega naročila in podjetje ROSENBAUER d. o. o. je bilo izbrano kot najugodnejše. Vozilo bo dokončno izdelano v februarju 2021.

Vrednost nabave vozila znaša 315.000 evrov, delež v višini 30.000 evrov bo zagotovljen iz požarnega sklada, 285.000 evrov pa bo zagotovila Občina Pivka. Gasilsko vozilo s cisterno (GVC 16/15) se uporablja za gašenje in reševanje pri požarih ter za srednje zahtevne tehnične intervencije.

Prav tako pa bo vozilo omogočalo posredovanje ob nesrečah v industriji, nesrečah z nevarnimi snovmi, prometnih nesrečah, naravnih nesrečah kot so poplave in neurja s točo.

NAKUP STANOVANJ PODJETJA JAVOR PIVKA D.D. – v stečaju

Občina Pivka je na javni dražbi januarja letos uspela odkupiti vseh deset stanovanj, ki so bila v lasti podjetja Javor Pivka d. d. - v stečaju, in sicer za ceno 170.000 evrov. Zapisniški prevzem šestih zasedenih in štirih praznih stanovanj je bil izveden v začetku aprila.

ŠIRITEV INDUSTRIJSKO-OBRTNE CONE NEVERKE

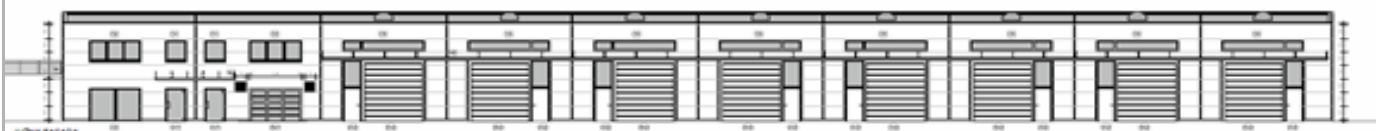
V letu 2018 je Občina Pivka odkupila približno tri hektare dodatnih zemljišč za potrebe širitve IOC Neverke. V sklopu širitve cone bosta zgrajena komunalna infrastruktura in podjetniški inkubator za proizvodne dejavnosti. Sofinanciranje projekta zagotavlja Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v okviru Dogovora za razvoj primorsko-notranjske razvojne regije v skupni višini 3.066.684 eur. Celotna ocenjena vrednost naložbe znaša 3.741.355 evrov.

1. Izgradnja komunalne infrastrukture

Najprej bosta zgrajeni dovozna cesta in vsa potrebna komunalna infrastruktura, nato pa bodo zemljišča na voljo zasebnim investitorjem, ki so za nove kapacitete že izkazali izjemen interes. Začetek del je predviden v letu 2020, ocenjena vrednost teh pa znaša 1.350.000 evrov, pri čemer je delež sofinanciranja 1.100.000 evrov.

2. Inkubator IOC Neverke

V IOC Neverke bo zgrajen tudi podjetniški inkubator za proizvodne dejavnosti. Postal bo del regijskega mrežnega inkubatorja, ki ima že sedaj prostore v Postojni in Pivki. Ti so zdaj na obeh lokacijah namenjeni izvajanju pisarniških dejavnosti, v novem inkubatorju pa bo mogoče izvajanje proizvodnih dejavnosti. Zmožljivosti inkubatorja, površine približno 1300 kvadratnih metrov, bodo dejansko edine tovrstne zmožljivosti v regiji, saj bodo v inkubatorju lahko delovali proizvodna mlada podjetja ali start-upi, med katere spadajo CNC obdelave materialov, izdelava orodij za potrebe termoplastov, CAD-CAM načrtovanje ipd. Obstoječa IOC Neverke predstavlja idealno okolje za delovanje inkubatorja, saj v njej posluje več visokotehnoških podjetij s področja strojnih obdelav, brizganja izdelkov iz termoplastov, izdelave orodnih jekel ipd. Podjetja, delujoča v inkubatorju, bodo tako imela neposreden dostop do znanj s področja visoke tehnologije, izkušenj s področja marketinga in trženja produktov doma ter v tujini. Predviden pričetek del je v letu 2020. Ocenjena vrednost del znaša 2.4 milijona evrov, pri čemer znaša delež sofinanciranja nekaj manj kot dva milijona evrov.

MOST SUHORJE

Inštitut IRMA d. o. o. iz Ljubljane je med pregledom mostne konstrukcije leta 2015 ugotovil, da je le-ta dotrajana in statično oslABLJENA. Jekleni nosilci, ki so podpirali armiranobetonsko prekladno ploščo, so bili deformirani in zaradi korozije globinsko poškodovani. Februarja 2019 je bil most še dodatno izpostavljen vplivom večjih poplav. Na pobudo vaščanov Suhorja je Občina Pivka v letu 2019 začela rekonstruirati dotrajani most čez reko Reko. Izbrani izvajalec je dela izvajal do novembra 2019 in na pobudo Vaške skupnosti Suhorje z deli prekinil do marca letošnjega leta, saj bi v zimskem času težko zagotavljali ustreznost obvoza čez Ostrožno Brdo. Pred ponovnim začetkom del je občina sanirala tudi del vozišča in brežine s kamnito zložbo na obvozni cesti od Suhorja proti Ostrožnemu Brdu. V začetku letošnjega marca so obstoječo povozno konstrukcijo porušili in trenutno intenzivno potekajo dela za novo voziščno ploščo, katere betoniranje je predvideno konec maja. Skupna ocenjena vrednost investicije gradnje, nadzora in koordiniranja za varstvo pri delu znaša 545.000 evrov z DDV. Občina Pivka je stroške gradnje (brez DDV) prijavila na Ministrstvo za okolje in prostor kot odpravo posledic zaradi poplav in delno tudi že prejela sredstva za dela, opravljena v letu 2019.

UREJANJE STRUGE NA VODOTOKU FARJEVEC IN VODOTOKU PUNGART

Direkcija RS za vode in koncesionar za izvajanje gospodarske javne službe na povodju jadranskih rek z morjem Drava Vodnogospodarsko podjetje Ptuj, d.o.o sta v preteklih mesecih izvajala sanacijska dela po izrednih razmerah v februarju 2019. Vrednost del je znašala 176 tisoč evrov.

VODOTOK FARJEVEC

Visoke vode februarja 2019 so povzročile erozijske poškodbe brežin in v pretočnem profilu ustvarile zamaške s plavjem in naplavine na potoku Farjevec v Dolnji Košani.

Poljska pot preko potoka od obravnavanega poplavnega dogodka ni bila prevozna. V ta namen je bila odstranjena odvečna zarast ter naplavine. S tem se je zagotovilo osnovno pretočnost vodotoka.

Odstranjene naplavine so premetane v zajede, saniran talni prag, višek materiala je bil odpeljan.

VODOTOK PUNGART

Obstoječi pretočni profil potoka Pungart je bil poddimenzioniran, zasut, plitek in ozek. Zaradi tega je ob ekstremnih padavinah oziroma ob povišanih vodostajih prihajalo do poplavljanja hiš in gospodarskih poslopij v bližini. Dela so se izvajala v dveh etapah (fazah). V prvi fazi, v skupni dolžini 140 m so bili izvedeni trije pododseki, v dolžini 65 m, 38 m in 37 m.

Drugi odsek je dolžine 90 m. Izvedel se je strojni in ročni izkop zemljine, s katerim se je povečal pretočni profil vodotoka po celotni dolžini odseka. Zavarovanje dna in brežin se je izvedlo s kamnom lomljenecem na betonski podlagi s fugiranjem (brez cementne malte) po celotni dolžini odseka.

UREDITEV CENTRA ZVERI DINARIDOV DINA

V okviru projekta CARNIVORA DINARICA smo potrdili oblikovalske zasnove Centra DINA, pripravljamo javni razpis za izbor izvajalca, z izvedbo pa bomo začeli po zaključenem izboru izvajalca, predvidoma poleti. V centru, sedaj neizkoriščenih prostorih Krpanovega doma, bomo uredili interaktivno razstavišče, ki se navezuje na v Sloveniji in Evropi zelo zanimivo in aktualno tematiko. V DINI bodo obiskovalci lahko spoznali medveda, volka in risa, pa tudi z različnih gledišč predstavljeno problematiko sobivanja z njimi. Uredili bomo elektro in strojne instalacije in seveda prostore z opremo po meri zasnov, ki naj bi zadostile radovednosti mlajših, šolskih obiskovalcev in družin, pa tudi raziskovalnega duha ostalih ciljnih publik. Vrednost naložbe, ki jo s 85 odstotki podpira program Interreg V-A Slovenija-Hrvaška, znaša 460.000 evrov. Zasnove smo predstavili dvema odboroma občinskega sveta, ko bodo epidemiološke razmere dopuščale, bomo projekt predstavili širši javnosti.

SAMOSTOJNI BALINARSKI NADSTREŠEK S ŠTIRIMI BALINARSKIMI STEZAMI V ŠPORTNEM CENTRU V DOLNJI KOŠANI

V letu 2019 je bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje za objekt samostojni balinarski nadstrešek s štirimi balinarskimi stezami. Objekt, dimenzij 36 x 20 metrov, se umešča ob rob športnega centra v Dolnji Košani v bližino telovadnice. Ker denarja za izgradnjo nadstreška v eni fazi ni na razpolago, so se balinarji in Občina Pivka dogovorili o sodelovanju in o fazni izgradnji. Jeseni in pozimi leta 2019 so balinarji poskrbeli za izvedbo izkopov in potrebnih zemeljskih del, ki jih je financirala Občina Pivka. Občina Pivka je kandidirala na razpis Fundacije za šport. V letu 2020 načrtujemo izvedbo naslednje faze izgradnje: temeljenje, izdelavo platoja in izvedbo balinarskih stez. Odločitev o odobritvi sofinanciranja iz fundacije bo znana predvidoma v drugi polovici maja 2020 in glede na to se bodo realizirala dela. Zgraditev naslednje faze, stebrov in strehe, je načrtovana v naslednjih letih.

MONOGRAFIJA OBČINE PIVKA

Glede na predvideno ugodnejšo epidemiološko situacijo načrtujemo, da bomo konec junija javnosti lahko predstavili obsežen zbornik Pivka 2020, s katerim želimo zaznamovati 25. obletnico občine Pivka. Osrednja poglavja te knjige bodo poglavja o nastanku občine in o razvoju na vseh področjih življenja v lokalni skupnosti v četrstoletnem obstoju občine. Večino prispevkov so pripravili domači poznavalci posameznih področij. Ti so zbrali podatke na primer s področij delovanja v kulturi, šolstvu in športu v zgodovini in danes. Sodelavci iz občinske uprave so pripravili prispevke s svojih področij dela. Za nekaj tematik, zlasti za pripravo prispevkov iz oddaljene in novejšje zgodovine krajev in ljudi današnje občine Pivka, smo zaprosili avtorje, zaposlene v muzejih in inštitutih. Za pripravo in tisk zbornika smo v občinskem proračunu predvideli 33.000 evrov.

PREKRITJE STREHE KULTURNEGA DOMA ZAGORJE

V letošnjem letu je predvideno prekritje strehe celotnega Kulturnega doma in dela nad trgovino, kjer so v nadstropju prostori bivše podružnične osnovne šole. Streha, površine približno 500 kvadratnih metrov, je tačas še pokrita z dotrajanimi valovitimi salonitnimi ploščami, načrtujemo pa prekritje s toplotno izolacijskimi pločevinastimi paneli v imitaciji korca. Predvidena je tudi zamenjava vseh kleparskih izdelkov in obnova strelovoda. Vrednost del je ocenjena na 40.000 evrov.

PREKRITJE STREHE KULTURNEGA DOMA JURŠČE

Obstoječa opečna kritina Kulturnega doma v Jurščah je v slabem stanju in na nekaterih mestih zamaka. Letos je predvidena zamenjava dotrajane kritine z novo ter zamenjava vseh kleparskih izdelkov in obnova strelovoda. Vrednost del je ocenjena na 31.000 evrov.

TOPLOTNA IZOLACIJA KRPANOVEGA DOMA

Občina Pivka je bila uspešna še na enem razpisu in bo v sklopu projekta SEAP to SECAP na Krpanovem domu, največjemu večnamenskemu objektu z notranjo površino 3.052,2 kvadratnih metrov, v letu 2020 izvedla toplotni ovoj objekta. Poleg tega bosta na ravnem delu strehe urejeni še dve zeleni strehi skupne površine 130 kvadratnih metrov.

Na objektu bo v sklopu fasade izvedena toplotna izolacija zunanjih betonskih sten, zamenjano bo stavbno pohišstvo, urejeno bo odvodnjavanje meteorne vode, izvedeni pa bodo še vsi ostali ukrepi, potrebni za doseganje karseda visoke energetske učinkovitosti. Investicija bo izvedena v okviru programa sodelovanja Interreg V-A Italija – Slovenija 2014-2020. Skupna vrednost projekta znaša 259.000 evrov z DDV, od tega znaša lastni delež Občine Pivka 39.000 evrov.

PREPLASTITVE OBČINSKIH CEST

Jeseni 2019 je bila izvedena preplastitev krajšega odseka javne poti na Čepnem. Urejena je bila meteorna kanalizacija in opravljena asfaltna dela na javni poti na Kalu ter na delu lokalne ceste v Dolnji Košani. V letu 2020 smo z deli nadaljevali v Stari Sušici, kjer smo preplastili tri krajše odseke javnih poti, uredili del meteorne kanalizacije ter zgradili 40 metrov dolg podporni zid. Začenjajo se dela pri preplastitvi odseka od G1 (državna cesta) do Nove Sušice, urejen bo tudi vstop v vas iz smeri Košana. Ocenjena vrednost del znaša 270.000 evrov brez DDV in so v celoti financirana iz občinskega proračuna. Na lokalnih cestah občine Pivka potekajo redna vzdrževalna dela: na lokaciji Suhorje – Ostrožno Brdo je urejeno odvodnjavanje makadamskega vozišča, makadamski odsek skozi Ravne je bil urejen s tehniko freziranja vozišča, urejene so bile bankine. Počiščeno je grmovje ob mostovih čez reko Pivko v Radohovi vasi in Parjah. V maju bomo sanirali najbolj poškodovane odseke na lokalni cesti Parje–Palčje–Juršče. Preplastitev predmetnega odseka, ki naj bi jo dokončali prihodnje leto, bo predmet pogajanj za sofinanciranje z Ministrstvom za obrambo.

NADALJEVANJE PROJEKTA IZGRADNJE DOMA ZA STAREJŠE IN IZVAJANJE PROJEKTA OBČINA PRIJAZNA STAREJŠIM

Ideja o gradnji doma starejših v Pivki je vzniknila že kmalu po ustanovitvi samostojne občine. Večji interes po domu se je pojavil v letih 2002 in 2003, ko je začelo primanjkovati prostih mest v domovih sosednjih občin, kjer je nastanjena večina starejših občanov Občine Pivka, ki so v institucionalnem varstvu in negi. Statistični podatki tudi v občini Pivka kažejo na prebivalstveni problem razvitih družb nasploh, na hitro staranje prebivalstva. Skupaj s slovenskim partnerjem Seniorprojekt d. o. o. in drugimi občanami, združenimi v Grozd majhnih domov, smo kandidirali na razpisu ministrstva, pristojnega za delo, družino in socialne zadeve ter na razpisu uspeli. Avgusta 2018 je zasebni investitor prejel odločbo o podelitvi koncesije. Od takrat intenzivno pripravljamo predvsem prostorsko dokumentacijo, trenutno smo v fazi sprejemanja odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje Doma Pivka – središča za kakovostno sožitje. Glavno pročelje Doma bo obrnjeno proti jugu, s čimer bomo zagotovili neposredno osončenost bivalnih prostorov in osrednje zelene površine. Ob domu sta predvidena manjši park in otroško igrišče. Zmogljivost doma bo 64 oskrbovancev, ki bodo nastanjeni v treh hišnih skupnostih (po 12 oseb) in dveh bivalnih enotah z apartmaji, posebno pozornost pa bomo namenili osebam z demenco in paliativni oskrbi. Pivški dom bo eden izmed domov t.i. pete generacije, ki se oddaljujejo od koncepta domov bolnišničnega tipa in so ljudem bolj prijazni. Ideja sodobnega doma za starejše temelji na celovitem krajevnem reševanju dolgotrajne oskrbe, povezuje se z lokalnim okoljem v skupno skrb za kakovostno in dostojanstveno staranje. V povezavi z domom izvajamo tudi projekt Občina prijazna starejšim. Občina Pivka je v projekt vstopila s partnerjem, ki nudi odločno strokovno podporo, z Inštitutom Antona Trstenjaka. Akcijska skupina Starosti prijazna Občina Pivka, katere člani skupine zastopajo socialne, kulturne, izobraževalne, humanitarne, zdravstvene in javne subjekte v občini, že snuje osnutek strategije, to je ključnega dokumenta starosti prijazne občine. Žal je epidemija ta proces začasno zaustavila, kmalu, gotovo pa v jeseni, bo projekt s seminarji, delavnicami in izobraževanji ponovno v polnem teku.

OSTALA VZDRŽEVALNA DELA NA OBČINSKI INFRASTRUKTURI

GURS načrtuje do konca julija lokacijsko izboljšati zemljiškokatastrski prikaz na območju občine, na osnovi katerega bo določena dejanska raba cest, nadaljevali bomo z reševanjem nedovoljenega zasedanja javnih površin.

V industrijski coni Neverke so bile počiščene naprave za odvodnjavanje in sanirane udarne jame ter nameščen prenosni WC.

Na javnih zelenih površinah se izvaja prva košnja, izvedeno bo nujno obrezovanje drevja in pomladna zasaditev cvetja.

Nova stojna mesta javne razsvetljave bodo urejena v Narinu, Veliki in Mali Pristavi ter Novi Sušici, izvedene bodo menjave nedelujočih talnih utripalcev na prehodih za pešce. Kovinski kandelabri bodo označeni, na njih bodo izvedene redne meritve.

V začetku aprila je bila dokončana dostopna rampa in stopnice na pokopališču Juršče, ureja se osvetlitev cerkve na Suhorju.

V maju bodo izvedena pleskanja lokalno poškodovanega ometa v poslovnih vežicah Šmihel, Zagorje in Pivka.

Vsa vzdrževalna dela na občinski infrastrukturi se izvajajo iz lastnih sredstev občine do višine predvidenih proračunskih sredstev. Ne glede na to, da izvajanje rednih in investicijskih del narekujejo zakonske določbe, glavnino manjših, a zato nič manj pomembnih nalog predlagajo vaške skupnosti, vaščani in aktivni posamezniki.

OBČINSKI NAGRAJENCI OBČINE PIVKA ZA LETO 2020

ISKRENE ČESTITKE VSEM LETOŠNJIM
OBČINSKIM NAGRAJENCEM!

ČASTNI OBČAN OBČINE PIVKA | ANDREJ ŽELE

Andrej Žele je svoje življenje in delo posvetil razvoju občine Pivka. Rojen v slovenski narodno zavedni družini, je tudi sam tako živel in delal. Njegovo delo je pustilo pečat na različnih področjih.

Končal je elektrotehnično šolo v Ljubljani, kar ga je povežalo s podjetjem Javor. Tam je prevzel nalogo prestrukturiranja enote vzdrževanja v samostojno podjetje za proizvodnjo lesno-predelovalnih strojev. Prav ta tovarna – TOZD – katere direktor je postal, je bila steber mogočnega Javorja, saj je bila med vodilnimi proizvajalci tovrstnih orodij oziroma postrojenj. Dosegla je pomembne povezave z italijansko strojogradnjo in podjetji širom Jugoslavije. V navedenem obdobju je bil Javor največji zaposlovalec v tedanji občini Postojna in tako glavni nosilec gospodarskega razvoja. Leta 1983 je nadaljeval delo na investicijskem programu za novo tovarno strojev na novi lokaciji. Ob naklonjenosti okolja – tudi širšega – SOZD Lesnina in Slovenijales – se je proizvodnja v novi tovarni začela leta 1987 in kljub lastniški tranziciji deluje še danes kot Sitor.

V letih 1983 – 1991 je Andrej Žele prevzel vodenje Krajevne skupnosti Pivka. V KS Pivka so bile vključene še vasi Gradec, Slovenska vas, Petelinje, Trnje, Klenik,

Radohova vas, Hrastje in Kal. V tem času je bila v središču Pivke zgrajena stanovanjsko poslovna zgradba (1988). V istem letu je bila dograjena osnovna šola. V letu 1984 je bil speljan vodovod od Selc do Slovenske vasi, pozneje še vodovod do vasi Kal. Modernizacija telefonije s 700 priključki (1985 – 1987) pa je pomenila modernizacijo in povezanost kraja s svetom. V tem obdobju se je urejala tudi druga infrastruktura – ceste, pločniki ...

Kot velik ljubitelj petja in aktivni pevec je bil tudi pobudnik in organizator petja na Pivškem in tako ponesel sloves pivškega petja po Sloveniji in širše. Ustanovil in vodil je Oktet Javor, ki je bil simbol kulturnega ustvarjanja svojega kraja. V tej vlogi je dobil številna priznanja – ZKPO Slovenije – odličje svobode s srebrnim listom 1977, priznanje Miroslava Vilharja Občine Postojna 1991 in zlato značko Jakoba Gallusa. Še vedno poje kot član Moškega pevskega zbora Pivka.

Od ustanovitve organizacije Zveze borcev NOB je bil njen član. V letih od 2009 do 2018 je vodil organizacijo ZB Pivka in bil podpredsednik območnega združenja ZB Postojna. Predan vrednotam NOB in zavesti, da morajo biti mejniki iz narodnoosvobodilne vojne v opomin in spomin tudi poznejšim rodovom, je organiziral in sodeloval pri postavitvi obeležij v Slovenski vasi, Hrastju, Kleniku in Petelinjah ter na Habjanovem hribu. Kot predsednik je bil organizator številnih spominskih in komemorativnih slovesnosti v krajih občine Pivka.

PLAKETA OBČINE PIVKA | KEGLJAŠKI KLUB PIVKA

Kegljaški klub Pivka je bil ustanovljen leta 1983. Klub je v svoji zgodovini doživel vzpone in padce, vendar se najbolj vneti privrženci nikdar niso predali. Kljub temu, da so po osamosvojitveni vojni v letu 1991 igralci ostali brez tekmovališča, dejavnost ni zamrla. Člani kluba so z izredno požrtvovalnim delom kegljišče ponovno usposobili in kegljanje oživili.

V klub je včlanjeno povprečno 50 članov, delo v klubu, ki temelji na prostovoljni dejavnosti, pa vodi in usmerja strokovna ekipa trenerjev, vaditeljev in sodnikov. Strokovnost si zagotavljajo z vsakoletnim izobraževanjem,

ki se ga redno udeležujejo, saj ima klub v povprečju 5 do 7 trenerjev in vaditeljev z licenco ter enako število licenciranih sodnikov. Da gre za res strokovne in izkušene delavce, potrjuje dejstvo, da je bil klubski trener 4 leta selektor kadetske reprezentance Slovenije, sodniki pa lahko vodijo vse tekme državnih prvenstev. Že od nastanka kluba se je začelo delo z mladimi selekcijami, še posebej pa je zaživelo po letu 2007, ko je Občina Pivka posodobila kegljišče in ustvarila odlične pogoje za delo vseh kategorij kegljačev. Že nekaj let v klubu delujejo z vsemi možnimi ekipami, od najmlajših do najstarejših. V klubu deluje 8 ekip, in sicer najmlajši člani do 15. leta starosti, moška in ženska ekipa kadetov, moška in ženska ekipa mladincev, ekipa članic in ekipa članov ter ekipa veteranov.

Samo v zadnjih petih letih so člani mlajših selekcij, ki so nastopili na svetovnih prvenstvih, osvojili 6 medalj, od tega kar tri zlate, na državnih prvenstvih pa so na zmagovalne stopničke stopili 35 krat, od tega šestkrat na najvišjo. Na veteranskih prvenstvih so najstarejši člani osvojili 8 medalj, od tega 4 zlate. Člani tekmujejo v državnih ligah z dvema ekipama, in sicer v 1. B in 3. ligi, članice pa v 1. B ligi, kjer pa so si letos že zagotovile naslov prvaka in bodo v prihodnje kot prva ekipa Kegljaškega kluba Pivka igralce v najelitnejši ligi.

PLAKETA OBČINE PIVKA | DRAGICA KALUŽA

Dragica Kaluža je velikodušna in dobrosrčna oseba, vedno pripravljena priskočiti na pomoč in pristopiti k organiziranju raznih dogodkov, tako kulturnih kot tudi zabavnih. Njeno aktivno delovanje sega že v leta Socialistične zveze delovnega ljudstva, kjer je za svoje delo v upravnem odboru leta 1989

prejela tudi priznanje Osvobodilne Fronte slovenskega naroda. Dolga leta je bila tudi članica upravnega odbora Rdečega križa. V času potresa v Savinjski dolini leta 1982 je Dragica poskrbela, da se je iz Šmihelske doline odpeljalo kar 3 polne tovornjake surovin za pomoč ob potresu, za kar je tudi prejela priznanje Primorskih novic. V okviru delovanja Rdečega križa je imela veliko stikov tudi s sprejemanjem in skrbjo za begunce v letih 1991 in 1992, ko se je njeno aktivno delo v Rdečem križu tudi zaključevalo. Za aktivno delo v Rdečem križu je prejela Diplomato za prizadevanje in uspehe pri razvijanju zdravstveno vzgojnih in humanitarnih dejavnosti ter Srebrni znak priznanja za dosežene rezultate pri razvoju dejavnosti Rdečega križa, napredku zdravstvene kulture in solidarnosti. Bila je pobudnica in tudi dolgoletna predsednica Društva podeželskih žena Narin, ki je v letih 1998 – 2008 poskrbelo za marsikatero veselico v Narinu, pa tudi drugod po Sloveniji. Vsakoletna prireditev Srečanje turističnih vasi iz Slovenije in zamejstva v Narinu je bila zelo odmevna in je v Narin pripeljala ljudi iz cele Slovenije, pa tudi od drugod. Leta 2004 se je Društvo podeželskih žena Narin vključilo tudi v Zvezo Kmetič in Dragica je že vse od leta 2004 dalje aktivna članica njihovega upravnega odbora. Leta 2010 je prejela zlato priznanje za dolgoletno in uspešno delovanje

pri Zvezi Kmetič Slovenije. Narinke so se pod okriljem Društva podeželskih žena redno vključevale na sejnih in raznih tekmovanjih po Sloveniji, kjer so predstavljale lokalno kulinariko in za to večkrat dobile priznanje. Dragica je bila skozi leta tudi članica krajevne in kasneje vaše skupnosti, kjer se je s svojo energijo trudila za svoj kraj in krajane narediti največ. Od leta 1988 dalje je tudi članica Kulturnega društva Šmihel in že dolga leta tudi predsednica le-tega. Primarna dejavnost društva ob ustanovitvi je bila gledališče, Dragica pa je v prvih letih v društvo uvedla tudi folkloro, ki je delovala pod njenim mentorstvom. V zadnjih letih je delovanje društva usmerjeno bolj v pevsko dejavnost, skrbi pa predvsem za dogodke v svojem okolju. V društvu je Dragica tudi članica Ženske vokalne skupine Šmihel, kjer skrbi za svojo ljubezen do petja, ki jo ima že od malih nog. Je tudi ena izmed aktivnih zagovornikov in pobudnikov izgradnje prizidka k Osnovni šoli v Šmihelu, predvsem z vidika potreb kulturnega društva. Leta 2002 je opravila seminar za turistične vodnike po regiji, leta 2011 pa je znanje še nadgradila, ko je uspešno opravila tečaj usposabljanja in preizkus znanja za lokalnega turističnega vodnika po Zelenem krasu, ki ga je organizirala RRA Notranjsko-kraške regije. Poleg velike družine, saj je mama, stara mama in tudi že prababica, ter dela na lastni kmetiji, je Dragica še danes zelo aktivna na več področjih. Že 10 let je članica turističnega društva Pivka, pod okriljem katerega največkrat skrbi za kulinariko. Širše je znana po svoji potici, štrukljih in buhteljnih. Od leta 2007 je tudi aktivna članica Društva za razvoj podeželja med Snežnikom in Nanosom, od začetka obstoja pa tudi Društva Most. V zadnjih letih deluje tudi v župnijskem pastoralnem svetu in Župnijski Karitas Šmihel.

PLAKETA OBČINE PIVKA | JANEZ ČUČEK

Janez Čuček je že kot osnovnošolec prepeval v otroškem zboru, kot gimnazijec v domačem cerkvenem zboru, v študentskih letih pa v primorskem akademskem zboru Vinko Vodopivec. Kasneje, ko se je zaposlil in ustvaril družino, se je priključil Oktetu Javor in Moškemu zboru Pivka. Že zelo

kmalu zatem je prevzel vajeti predsednika zbora in to delo opravljal dobrih dvajset let. V njegovem času je zbor redno sodeloval na reviji Primorska poje in vseh občinskih in vojaških prireditvah. Prva leta je bil zbor tudi organizator prireditve Primorska poje. Slovensko pesem so ponesli tudi izven Slovenije, med zamejske Slovence v Monošter na Madžarskem, Gorico in Trst v Italiji in med Slovence, bivajoče v bivši Jugoslaviji: Sarajevo, Beograd, Mostar, Šibenik. Nastopali so tudi po evropskih prestolnicah, kot sta Rim in Berlin, nazadnje pa tudi v naši pobrateni občini Durach v Nemčiji. Ob 25. letnici zbora je poskrbel za izdajo kasete z naslovom »Je upihnila luč ...«, ob 30. letnici pa je bila izdana zgoščenka z naslovom »Kje so tiste stezice ...« Za glasbeno dejavnost je prejel Zlato Gallusovo priznanje. Šest let je bil predsednik društva Brkinskih sadjarjev. V

tem obdobju je uresničil idejo o postavitvi hladilnice, ki pa žal ni dolgo delovala. Še vedno je aktiven v društvu in svoje ideje realizira na kmetiji. Tudi na političnem področju je bil aktiven, saj je bil že pred razpadom Jugoslavije poslanec v republiškem zboru združenega dela, kjer je bil sprejet amandma o odcepitvi Slovenije od Jugoslavije. Ko so začele nastajati stranke na Slovenskem, se je včlanil v Slovensko ljudsko stranko. Trikrat je bil izvoljen v občinski svet Občine Pivka in dva mandata opravljal delo podžupana. Leta 2001 je kot podžupan podpisal listino o pobratenju občin Pivka in Durach. Zadnjih osem let je opravljal funkcijo predsednika Koronarnega društva Postojna, v katerega so vključeni člani in članice iz Pivke in Postojne. Kmalu po prevzemu vodenja je s sodelavci ustanovil novo telovadno skupino v Prestranku. S tem se je število članov znatno povečalo. Ves čas si je prizadeval za izboljšanje materialnega položaja v društvu, izvedel je projekt usposabljanja članov z defibrilatorjem. Z ožjo skupino članov je organiziral številne pohode, izlete in piknike, skrbel za kvaliteto izvajanja telesne vadbe. Vseskozi je tesno sodeloval z županoma občin Pivka in Postojna kot tudi z vodstvom Zdravstvenega doma Postojna. Ob 20-letnici društva so na njegovo pobudo izdali bilten in dogodek obeležili s kulturno prireditvijo.

PRIZNANJE OBČINE PIVKA | MAJDA RADIVO

Majda Radivo se je kot članica in prostovoljka priključila Rdečemu križu leta 1985. Od samega začetka, kot krvodajalka, je najbolj dejavna na področju krvodajalstva in je že 30 let predsednica Komisije za krvodajalstvo na Območnem združenju Postojna – Pivka. V tem času je 62-krat darovala kri

in nesebično pomagala reševati življenja. Kot prostovoljna bolničarka z opravljenim tečajem Prve pomoči za bolničarje je sodelovala in bila članica ekipe Prve pomoči iz pivške občine do svoje upokojitve in aktivno sodelovala na regijskih in državnih preverjanjih pripravljenosti ekip iz Prve pomoči in dosegla zavidljive rezultate. V času od 1991 – 1995 je aktivno delovala na področju humanitarne dejavnosti in sodelovala pri sprejemu in nameščanju beguncev iz Bosne in Hercegovine, delitvi humanitarne pomoči in humanitarnemu prevozu beguncev. Nekaj časa je imela pri sebi nameščeno begunsko družino, ker v Begunskem centru Postojna takrat ni bilo več prostora za nove begunce. Zadnja leta je najbolj aktivna na področju dela s starejšimi, skrbi za prevoze toplih obrokov, dostavlja oblačila in hrano socialno ogroženim, ter se preprosto družijo s starejšimi, bolnimi ter s svojimi obiski prinaša malo sonca v njihova osamljena življenja, sočutje in pogovor, kar osamljeni najbolj potrebujejo. V letu 2019

se je priključila Sopotniku, projektu brezplačnih prevozov za starejše občane občine Pivka. Postala je voznica za volanom občinskega vozila, namenjenega prevozu občanov starejših od 60 let. Poseben poudarek njenega dela pa je namenjen sodelovanju pri zbiranju prispevkov za pomoči potrebne šolske otroke. Otroci so ena najbolj ranljivih družbenih skupin in v Rdečem križu Slovenije nas še posebej skrbi za otroke, ki živijo v pomanjkanju in trpijo zaradi raznovrstnih posledic revščine. Zato gospa Majda aktivno sodeluje pri organizaciji in izvedbi akcije Drobtinica na Pivškem. V Košani skupaj z OŠ Košana z enodnevno kampanjo Drobtinica že leta zbira denarna sredstva za šolski sklad. Kot članica Izvršnega odbora RKS-OZ Postojna-Pivka in dolgoletna predsednica OZ Postojna-Pivka aktivno s svojimi izkušnjami bogati, nadgrajuje in udejanja ideje humanitarne organizacije z odličnim poznavanjem socialnih razmer na terenu v občini Pivka in s prepoznavanjem stiske tistih pomoči potrebnih ljudi, ki si sami ne zmorejo poiskati pomoči. Leta 2009 je bila dobitnica priznanja za Naj prostovoljko Slovenije na natečaju Mladinskega sveta Slovenije pod pokroviteljstvom takratnega predsednika Republike Slovenije gospoda Danila Turka. V svoji bogati prostovoljni karieri je tudi dobitnica zlatega, srebrnega in bronastega priznanja Rdečega križa Slovenije za prostovoljno delo ter srebrnega znaka Urada za civilno zaščito Slovenije za humanitarno delo z begunci iz Bosne in Hercegovine ter Hrvaške.

ZVIŠANJE POVPREČNIN ZA OBČINE

“Občine bodo namesto 589,11 evra na prebivalca prejela 623,96 evra, pri čemer bo znesek veljal za celotno leto. Višje povprečnine bodo posameznim občinam zagotavljale višje prihodke in s tem zagotavljanje upravljanja kvalitetnejših zakonskih obveznosti. Več bo sredstev za popravilo cest, gradnjo vrtcev, šol ter za druge investicije,” so 30. aprila sporočili z Vlade RS.

»V trenutni situaciji bo dodatna povprečnina izjemnega pomena za kritje ekstra stroškov zaradi epidemije, saj bi v nasprotnem primeru morale občine iskati notranje rezerve, predvsem s krčenjem investicij. V Združenju občin Slovenije smo se za korektno povprečnino zelo zavzemali vrsto let in s tem korakom nova vlada konkretno izkazuje spoštlivejši in korektnejši odnos do lokalne samouprave.« **Robert Smrdelj**, župan Občine Pivka in predsednik Združenja občin Slovenije

DKH

OBČINSKI SVET ZASEDAL “NA DALJAVO”

Župan Robert Smrdelj in poveljnik CZ Občine Pivka Jože Morel sta v aprilu dvakrat vzpostavila stik s svetnicami in svetniki Občinskega sveta Občine Pivka, na daljavo. Na virtualnem srečanju so si izmenjali informacije ter seznanili z aktualnim stanjem v občini. Občinske svetnice in svetniki so pohvalili delo občinskega štaba CZ in občinske uprave in povedali, da je odziv občanov, glede na dane razmere in življenje v občini, pozitiven.

Občina Pivka

9. SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE PIVKA

Občinski svetniki so se 6. maja sestali na 9. redni seji Občinskega sveta Občine Pivka. Občinski svetniki in svetnice so se zbrali v veliki sejni sobi v Parku vojaške zgodovine, ker je bilo omogočeno spoštovanje vseh veljavnih preventivnih ukrepov proti širjenju Covid -19.

Občinski svetniki so sprejeli Zaključni račun proračuna Občine Pivka za leto 2019, v katerem so bili prihodki proračuna realizirani v višini 8.913.111 evrov in odhodki v višini 8.651.255 evrov, kar predstavlja približno 77-odstotno realizacijo glede na sprejeti proračun.

Med največjimi naložbami preteklega leta je bilo nadaljevanje graditve vodovoda v Selcah v sklopu operacije Oskrba s pitno vodo v porečju Ljubljane, ki je sofinancirana iz Kohezijskega sklada. Saniralo se je most oz. propuste čez potok Stržen in začelo prenavljati most čez Reko na cesti za Suhorje. Uredilo se je infrastrukturo v Drskovčah ter preplastilo odseke javnih poti na Čepnem, v Kalu, Dolnji Košani in Stari Sušici. V sklopu projekta Nature & Wildlife se je postavilo zunanja igrala v Pivki, Slovenski vasi, Trnju in Palčju. Skupaj z Občino Postojna je Občina kupila tudi novo reševalno vozilo za potrebe Zdravstvenega doma Postojna.

Občinski svetniki in svetnice so v **prvi obravnavi potrdili Odlok o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za območje Doma Pivka** – središča za kakovostno sožitje na Bedinku, skupaj s stališči do pripomb z javne razgrnitve.

V sklopu ukrepov, ki jih je občinski svet sprejel za pomoč gospodarstvu, sta bila potrjena **Sklep za oprostitev plačila najemnine poslovnih prostorov ter Sklep o oprostitvi plačila stroška ravnanja z odpadki, ki bosta najemnikom** poslovnih prostorov v lasti Občine Pivka, za katere je veljala prepoved opravljanja dejavnosti, oproščeni plačila najemnine ter stroškov ravnanja s komunalnimi odpadki, za čas od dneva uveljavitve državnih odlokov do njihovih preklicev. Občinski svet Občine Pivka je tudi sprejel sklep, s katerim soglaša s pripravo sprememb pravilnikov za subvencije v kmetijstvu in za malo gospodarstvo z namenom dodelitve subvencije v višini plačanega NUSZ za subjekte in za čas, ko je bila odrejena prepoved opravljanja dejavnosti.

Občinski svet je nadalje potrdil **Sklep o soglasju k sistemizaciji in odobritvi fleksibilnega normativa v**

Vrtcu Pivka, s katerim se določa nova sistemizacija za šolsko leto 2020/2021. Kot v tekočem šolskem letu bo tudi ta obsegala deset oddelkov, osem od teh jih bo imelo povišani normativ v oddelku. V Pivki bodo trije oddelki prvega starostnega obdobja, dva kombinirana oddelka ter pet oddelkov drugega starostnega obdobja. Prav tako je bilo **soglasje k sistemizaciji potrjeno za Vrtec Košana**, kjer za prihodnje šolsko leto predvidevajo tri oddelke, in sicer en homogeni oddelek prvega starostnega obdobja, en kombinirani oddelek, v katerega bodo vključeni otroci prvega in drugega starostnega ter en heterogeni oddelek drugega starostnega obdobja, v katerega bodo vključeni otroci od štirih do šestih let. V Pivki je trenutno število vpisanih otrok večje od števila razpoložljivih mest. Pogodbe s starši pa še niso bile sklenjene, zato pričakujemo, da bo število čakajočih manjše. V Košani pa je na razpolago kar nekaj prostih mest.

Občinski svetniki so potrdili **Sklep o soglasju k zadolžitvi Javnega zavoda za upravljanje dediščine in turizem Pivka v letu 2020 za namene pokrivanja tekoče likvidnosti** v mesecu juniju 2020. Javni zavod beleži izpad dohodka iz naslova vstopnin ter dogodkov in trgovine v mesecu marcu in aprilu. Zavod bo sredstva iz naslova zadolžitve vrnil iz lastne tržne dejavnosti pred koncem poslovnega leta brez vpliva na občinski proračun.

Občinski svetniki so **podali pozitivno mnenje k imenovanju direktorja Knjižnice Bena Zupančiča Postojna Uroša Mlinarja za obdobje petih let**. Kandidat knjižnico vodi že cel mandat, še pred tem pa je opravljal delo vršilca dolžnosti. Člane občinskega sveta je seznanil s programom dela in cilji za prihodnje mandatno obdobje.

Občinski svet je potrdil še sklep, s katerim poziva Slovenske železnice d. o. o., kot upravljavca zemljišča javne železniške infrastrukture, da nemudoma preneha z redno pretovorno dejavnostjo na železniški postaji v Pivki za potrebe podjetja Odpad d. o. o., saj je dejavnost absolutno neprimerna za središče Pivke in bistveno presega dovoljene okvire hrupa. Občina si bo prizadevala za mirno uveljavitev sklepa, v kolikor pa v roku 6 mesecev ne bo učinkov, občinski svet župana pooblašča za pripravo možnih ukrepov, ki bodo vodili do cilja čimprejshnje ukinitve sporne dejavnosti.

Občinski svetniki so na seji potrdili tudi Sklep o priznanjih Občine Pivka za leto 2020.

AKTUALNO

ZAPORA LOKALNE CESTE DO NOVE SUŠICE

Občina Pivka obvešča, da bo do predvidoma 29.05.2020 zaradi sanacijskih del polovična zapora lokalne ceste do Nove Sušice iz smeri dostopa iz državne ceste proti Ribnici. Na cesti bo pomična polovična zapora, možna je tudi uporaba obvoza po makadamski cesti skozi Ravne. Obstoječa signalizacija, prepovedan promet za vozila, katerih skupna masa presega maso 5 t, z izjemo lokalnega prometa in CPK Koper, ostane tudi med zaporo v veljavi.

Uporabnikom ceste želimo varno in strpno vožnjo, čas potovanja ustrezno načrtujte.

DELNA ZAPORA DRŽAVNE CESTE V ZAGORJU IN POPOLNA ZAPORA DELA JAVNIH POTI

Občina Pivka obvešča, da bo zaradi izvedbe gradnje avtobusnih postajališč v Zagorju **delna zapora državne ceste R2-404 odsek 1380 Ilirska Bistrica – Pivka (od km 11,400-11,600):**

od 04. 5. 2020 od 9. ure do 20. 5. 2020 do 15. ure,
od 25. 5. 2020 od 9. ure do 29. 5. 2020 do 15. ure,
od 02. 6. 2020 od 9. ure do 10. 6. 2020 do 15. ure,
od 15. 6. 2020 od 9. ure do 24. 6. 2020 do 15. ure.

Vaščane in vse uporabnike omenjene ceste naprošamo za strpnost in razumevanje. Prosimo tudi, da pri načrtovanju poti upoštevajo daljši čas vožnje.

Izvedena bo tudi popolna zapora dela javnih poti JP 816851 in JP 816841 (skica z modro in rdečo) do 31. 08. 2020, razen med vikendi (petek – nedelja) in prazniki (9. 4. -14. 4., 24. 4. -28. 4., 30. 4.- 4. 5., 20. 5.- 25. 5., 29. 5.- 2. 6., 10. 6.-15. 6., 24. 6.-29. 6. 2020).

Mimo popolne zapore v Zagorju bo možen lokalni promet ter intervencija do hiš 14, 15, 18, 50, 52, 49, 55, 54 in 48 po javnih poteh iz smeri vasi, iz smeri državne ceste bo zaprt. Dela bodo potekala v dveh fazah: 1. faza JP 816851 (modro označena), 2. faza JP 816841 (rdeče označena).

V času, ko se dela ne bodo izvajala in na državni cesti ne bo izmenično enosmernega prometa urejenega s prometno odvisnimi semaforji, bosta dela javnih poti JP 816851 in JP 816841 normalno prevozna.

Občina Pivka

NAPOVED AKTUALNIH RAZPISOV NA PODROČJU KMETIJSTVA IN PODJETNIŠTVA

Občina Pivka objavlja

Javni razpis za dodelitev sredstev finančne pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Pivka v letu 2020

Predmet razpisa je dodelitev proračunskih sredstev (državnih pomoči) za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Pivka v letu 2020.

Razpisna dokumentacija je dosegljiva na spletni strani Občine Pivka: www.pivka.si ali v sprejemni pisarni Občine Pivka, Kolodvorska 5, Pivka, vsak dan, do izteka prijave na razpis.

Roki za oddajo vlog so: do 15. junija 2020 (velja poštni žig 15. junija 2020) **oziroma do 3. avgusta 2020** (velja poštni žig 3. avgusta 2020), **oziroma do 21. septembra 2020** (velja poštni žig 21. septembra 2020), vsakokrat priporočeno po pošti ali v sprejemno pisarno Občine Pivka, Kolodvorska 5, 6257 Pivka, najkasneje do 15. junija 2020 oziroma do 3. avgusta 2020 oziroma do 21. septembra 2020, do 15. ure.

Občina Pivka objavlja

Javni razpis za pospeševanje podjetništva v občini Pivka v letu 2020

Predmet razpisa je dodelitev proračunskih sredstev za pospeševanje podjetništva v občini Pivka v letu 2020.

Razpisna dokumentacija je na voljo na spletnih straneh občine Pivka: www.pivka.si, vlagatelji jo lahko prevzamejo tudi v sprejemni pisarni Občine Pivka, Kolodvorska 5, 6257 Pivka.

Roki za oddajo vlog so: do 15. junija 2020 (velja poštni žig 15. junija 2020), **do 3. avgusta 2020** (velja poštni žig 3. avgusta 2020) **oziroma do 21. septembra 2020** (velja poštni žig 21. septembra 2020), vsakokrat priporočeno po pošti ali v sprejemno pisarno Občine Pivka, Kolodvorska 5, 6257 Pivka, najkasneje do 15. junija 2020 oziroma do 3. avgusta 2020 oziroma do 21. septembra 2020, do 15. ure.

COVID – 19. Bomo po tej preizkušnji znali v ospredje našega življenja postaviti prave vrednote ?

Predhodni prispevek za Pivški list sem pisal na dan prisege nove slovenske vlade, 13. marca letos. Dan po razglasitvi epidemije. Za nami sta dva meseca, v katerih se je na nivoju vlade zvrstilo toliko aktivnosti, kot se jih v normalnih razmerah ne zgodi v letu ali dveh. Slovenija je bila zaradi prepoznega ukrepanja na poti italijanskega scenarija, kjer po zadnjih podatkih beležijo skoraj 500 mrtvih na milijon prebivalcev zaradi korona virusa. V Italiji je zaradi okužbe z virusom doslej umrlo skoraj 30.000 ljudi, med njimi preko 100 zdravnikov. Mnogim okuženim, ki bi sicer preživeli, niso mogli pomagati, ker niso imeli dovolj »ventilatorjev«. V Sloveniji, kjer se v teh dneh približujemo številu 50 mrtvih na milijon prebivalcev, bi bilo število žrtev še nižje, če bi bili ukrepi, ki so bili sprejeti na nočni seji nove vlade oz. v soboto, dan po njej, sprejeti vsaj teden dni prej.

Največ pa ste pri preprečitvi širjenja virusa, spoštovani, storili sami. Upoštevanje ukrepov, predvsem samoizolacije in ostalih, je preprečilo širjenje okužbe in v prvih dneh maja omogočilo, da se življenje počasi vrača v stare okvire. Zato HVALA vsem in vsakemu posebej. Še posebej pa gre zahvala številnim prostovoljcem, zdravstvenemu osebju, osebju v domovih za starejše, policistom, pripadnikom civilne zaščite ter zaposlenim v vseh službah in dejavnostih, ki so kljub razmeram morali delovati 24 ur na dan, da so zagotavljali delovanje vseh infrastrukturnih sistemov, skrbeli za nemoteno oskrbo in izvajanje ostalih dejavnosti. Marsikaj smo se naučili v teh dneh preizkušenj. Spoznali smo, da se da živeti tudi drugače. Da smo velikokrat zaslepljeni od vsakodnevnega hitenja in ne znamo več ceniti tistega, kar je največ vredno. Spoznali smo, da ni potrebno vsak dan v trgovino, še posebej ne ob nedeljah in praznikih. Upam, da ta dobra izkušnja ostane tudi za naprej, ko epidemije ne bo več. Veliko pa je bilo tudi preizkušenj, osebnih stisk zaradi negotovosti

za naprej (služba, posel,...), tihe bolečine zaradi izgube najbližjih.

Kljub težkim razmeram so vse države, in tako je ravnala tudi Slovenija, na prvo mesto postavile človeško življenje. Vlada je zato najprej sprejela ukrepe za zaščito življenj in preprečitev širjenja okužb, takoj za njimi pa ukrepe za pomoč prebivalstvu in gospodarstvu za prebroditev krize. Znižanje stroškov (elektrika,...), pomoč podjetnikom, upokojujencem z nizkimi pokojninami, študentom, občinam in sprejem ukrepov za ponovni zagon gospodarstva. Vrednost teh ukrepov znaša med dvema in tremi milijardami evrov. V tem mesecu pa namerava vlada sprejeti tretji zakonodajni sveženj, ki naj bi preko številnih birokratskih razbremenitev ustvaril podlago za nov gospodarski zagon. Kljub vsem ukrepom in upoštevanju dejstva, da je kriza evropska, svetovna, bo letošnji padec gospodarske aktivnosti med 8 -12 %. Poleg tega strokovnjaki opozarjajo, da predstavlja drugi val okužb, ki se je v nekaterih državah že zgodil, veliko verjetnost in da bo nevarnost dokončno odpravljena takrat, ko bo na voljo cepivo za množično uporabo. Iz tega razloga se bo potrebno v naslednjih tednih in mesecih, ko bo osebnih stikov več, obnašati samozaščitno in preventivno.

Občina Pivka je 9. maja praznovala občinski praznik. Čeprav je bilo praznovanje letos drugačno, iskrene čestitke vsem prejemnikom občinskih priznanj, ki bodo podeljena, ko bodo razmere to dopuščale, predvsem pa iskrene čestitke ob občinskem prazniku vsem, ki v občini Pivka prebivate, delate ali ste na kakršenkoli drugačen način povezani z občino Pivka.

Srečno in ostanite zdravi.

Zvone Černač, minister

Kdo je premagal virus?

Slovenija se je očitno ubranila prvega vala koronavirusa. Ne glede na to, kar vam skušajo mnogi povedati, gre zahvala v prvi vrsti odličnemu javnemu zdravstvenemu sistemu, požrtvovalnim in strokovnim zdravstvenim delavcem, predvsem pa odgovornim ljudem, ki so se držali navodil. Zato se vam vsem iskreno in od srca zahvaljujem. Seveda vsake izjemne razmere zahtevajo posebne ukrepe. Tudi če se z njimi ne strinjamo, jih moramo podpreti. Budno je treba spremljati dejanja vseh tistih, ki skušajo te razmere izkoristiti za svoje namene. Kot ste verjetno spremljali v medijih, smo se v opoziciji odločili, da vse te očitke preiščemo najprej z interpelacijo zoper gospodarskega ministra, s sklicem komisije za nadzor javnih financ in tudi s parlamentarno preiskavo, ki jo bosta očitno podprli tudi koalicijski NSi in SMC. Treba pa je poudariti, da parlament s svojimi orodji preiskuje politično odgovornost, za potencialne kršitve zakona pa morajo poskrbeti drugi organi. Nacionalni preiskovalni urad je že začel s predkazenskim postopkom pregledovanja poslov nabav zaščitne opreme, državljanke in državljanji ter tudi politika pa bomo pozorno spremljali njihove ugotovitve. Sicer pa se bo, skladno s slovensko politično prakso, začel ping-pong iskanja odgovornosti za očitke in pripisovanja zaslug. Pri tem pa se največkrat pozabi na dejansko stanje. Ko recimo vladna koalicija nenehno ponavlja, »skladišča so bila prazna«, pozabi povedati, da so temu rezerve pravzaprav namenjene. Konec februarja, preden je bila razglašena epidemija, in preden so bili sprejeti dodatni ukrepi za omejevanje okužb, je tedanja vlada blagovne rezerve sprostita in jih namenila tistim, ki so jih namenila tistim, ki so jih takrat najbolj potrebovali, ministrstvu za gospodarstvo pa naložila, da jih znova popolni (minister je bil isti v prejšnji in sedanji vladi). Treba je izpostaviti še, da je imel recimo ljubljanski UKC lastnih

rezerv dovolj za cel mesec. Res pa je tudi, da je bilo opreme manj v zdravstvenih domovih, kamor so bile rezerve pravzaprav v večini tudi namenjene.

Skratka ... O zaščitni opremi se bo v naslednjih mesecih (mogoče tudi letih) še veliko govorilo in preiskovalo, najpomembnejše pa je to, da smo bolezen omejili predvsem zaradi lastne odgovornosti. Kmalu prihajajo dnevi po koroni, ko bo nujno naslavljeni druge težave in vprašanja. Nastala je ogromna gospodarska škoda, ki jo bo treba sanirati. Predvsem je treba pomagati ljudem, ki že v »normalnih« časih težko preživijo iz meseca v mesec. Pomagati je treba malim in srednje velikim podjetjem, samostojnim podjetnikom ... Pomagati je treba ljudem. Zato bomo v parlamentu zelo glasni. Zmaga nad boleznijo je namreč samo prvi korak. Za naslednjega, ko bo treba znova zagnati običajno življenje, pa ne vidimo načrtov. In tudi zato bomo glasni. Ker vidimo, čutimo in slišimo ljudi. Upam, da jih vsi.

Hvala še enkrat vsem, ki so neumorno delovali v zadnjih tednih. Pa ne samo zdravstveni delavci. Trdo so delali tudi poštarji, šoferji, železničarji, trgovke in trgovci, policisti, učiteljice in učitelji, trdo so delali tudi starši, ki so na svoja ramena prevzeli ogromno dodatno breme. Trdo so delali tudi zaposleni v domovih za starejše, v pekarnah, na kmetijah ... Težko je naštetih vse, zato se že v naprej opravičujem vsem, ki sem jih izpustil. Ampak zahvala gre pa vsem.

Robert Pavšič, poslanec

IZ OBČINSKEGA SVETA...

LISTA NEODVISNIH KANDIDATOV

Življenje nam je v sredini meseca marca 2020 vsem krepko zamajalo temelje. Ustavil se je promet, zaprle so se šole, vrtci, ustanove, restavracije, podjetja. Tako rekoč se je življenje, ki nam je bilo poznano, ustavilo. Ljudje smo bili kar naenkrat ponovno z domačimi za štirimi stenami, kar nam je dalo priložnost, da ponovno premislimo o svojih vrednotah in temeljih, ki jih imamo. Kaj so temelji LISTE NEODVISNIH KANDIDATOV? Predstavniki liste verjamemo v pošteno delo, znanje in izkušnost; aktivno sodelujemo pri razvoju naše občine. Člani liste neodvisnih kandidatov smo s številnimi predlogi in aktivnostmi sodelovali pri sprejemanju pomembnih odločitev v naši občini. Naš glas je vselej namenjen dobrim idejam in predlogom, spodbujanju podjetništva, zagotavljanju osnovne infrastrukture, skrbi za otroke ter mlade. Podpiramo tudi razvoj športa in kulture, saj piviški športniki in športnice dosegajo izjemne rezultate na državni in svetovni ravni, tako smo upravičeno ponosni nanje.

Želimo poskrbeti, da bo dovolj sredstev tudi za ureditev dotrajanih lokalnih cest in poljskih poti ter kulturnih in športnih objektov. Ena največjih prednosti liste neodvisnih kandidatov je nedvomno ta, da smo v vseh teh mandatih ohranili trdnost in kar je najbolj pomembno, neodvisnost.

Z namenom predstavitve naših občinskih svetnikov vzpostavljamo rubriko, kjer se bodo po abecednem zaporedju predstavili s svojimi videnji in konstruktivnimi usmeritvami.

Vedno konstruktivno sodelujemo z vsemi v občinskem svetu, ki si prizadevajo za razvoj naših krajev v občini. Kot predstavnik liste se zahvaljujem vsem, ki so nam stali ob strani in nam še vedno stojijo ob strani ter vsem, ki zaupajo v nas in v naše delo. Člani liste neodvisnih kandidatov – kandidati za občinski svet: **Jadran Brožič, Katarina Zafran, Anton Kaluža, Alenka Valenčič, Marko Šonc, Jožica Strle Mankuč, Aleš Bajc, Željka Penko, Mitja Čigon, Suzana Čepek, Marko Kapelj, Tadeja Logar, Rado Samsa, Helena Medved, Robert Valenčič, Primož Šalomon, Darija Hrvatič.**

Ostanimo zdravi.

Jadran Brožič,
predstavnik Liste neodvisnih kandidatov v občinskem svetu

PODPIRAJMO LOKALNE PONUDNIKE IN KUPUJMO LOKALNE IZDELKE

Obdobje, v katerem smo se znašli, naj bo spodbuda, da nakupe opravimo v svoji bližini. V svoji okolici imamo številne lokalne ponudnike (mesnih izdelkov, mlečnih izdelkov, sadja in zelenjave, medu, suhega sadja...). Z nakupom lokalnih izdelkov prispevamo v prvi vrsti k svojemu zdravju, saj je doma pridelana hrana veliko kakovostnejša, pogled tega pa podpremo trud in prizadevanja vseh lokalnih ponudnikov.

RRA Zeleni kras je v sodelovanju z LAS Notranjska ter LAS med Snežnikom in Nanosom pripravil seznam lokalne ponudbe hrane na območju občin Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška Dolina, Pivka, Postojna. Na seznam (objavljen na spletnih straneh RRA Zeleni kras in LAS med Snežnikom in Nanosom) so vključeni ponudniki, ki so se odzvali na povabilo in posredovali seznam živil, ki jih imajo na zalogi in ponujajo kupcem.

DKH

Foto: Simon Avsec

**HVALA, KER
PODPIRATE
LOKALNO!**

JEJMO KAKOVOSTNO
IN OKUSNO, KAR JE
BLIZU IN NAJBOLJ
ZDRAVO.

Ponudniki domačih proizvodov in hrane ste vabljeni, da posredujete svoje kontakte in ponudbo na 031 781 199 (Zdenka Žakelj) ali info@lasnotranjska.si.

KAKOVOST ZAMRZNJENEGA MESA OHRANJA HITRO ZAMRZOVANJE IN PRAVILNO ODTAJEVANJE

Potrošniki zaradi pomanjkanja časa vse bolj posegamo po zamrznjeni hrani, ki nam je v zamrzovalni omari lahko vedno na razpolago. Na vprašanje, ali je to meso enake kakovosti kot sveže, odgovarja **dr. Ana Penko**, tehnologinja v podjetju Pivka perutninarstvo:

»Z zamrzovanjem čas uporabnosti hrane še dodatno podaljšamo. V splošnem velja prepričanje, da so zamrznjena živila manj kakovostna kot sveža. Ta trditev velja do neke mere, če je postopek zamrzovanja in tudi odtajevanja zamrznjenih živil neustrezen. Ključno je, da je postopek zamrzovanja čim hitrejši, pri čim nižji temperaturi, kar pa je z »domačimi« skrinjami zelo težko doseči. Industrijsko so živila zamrznjena s tehnološko dovršenimi postopki, ki maksimalno ohranjajo kakovost živila. Uporabljajo se »shock freezerji«, kjer zamrzovanje poteka pri zelo nizki temperaturi (pod $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$). To omogoča hitro, t.i. šok zamrzovanje, kjer se tvorijo majhni kristali, ki povzročijo minimalno poškodbo celičnih struktur. Tako živilo po odtajevanju ohrani strukturo, barvo in sočnost, saj s tem pride do minimalnih poškodb celičnih struktur in minimalne izgube pomembnih komponent živila (vitamini idr.).«

Takšen način imajo tudi v Pivki. Ob nakupu zamrznjenega piščančjega mesa, je bilo nekdam zelo težko ločiti posamezne kose. S posebno IQF (Individually Quick Frozen) tehnologijo lahko v prodajalnah Pivke perutninarstva danes kupite tudi posamične zamrznjene kose mesa, kar omogoča lažje doziranje in enostavnejše odmrzovanje.

Posamično hitro zamrznjeni kosi mesa (file, krače, stegna, bedra, prsi, peruti) so kakovostni, lažji za doziranje in odmrzovanje.

Tehnologinja dodaja, da je prav tako pomemben tudi pravilen način odtajevanja živila, ki mora biti v primeru mesa počasen, v hladilniku, saj s tem izgubi najmanj hranilnih snovi (vitaminov, mineralov) in se ohrani sočnost živila: »Pomembno je, da je živilo, ki ga zamrzujemo, sveže in ga pred zamrzovanjem tudi ustrezno zapakiramo (npr. v vakuum), da ga s tem zaščitimo pred zamrzovalnim ožigom in upočasnimo tudi oksidativne procese.«

Pivka perutninarstvo

PRILAGODITVE V SKUPINI PIVKA DELAMARIS

V proizvodnji priprave hrane vedno veljajo visoki higienski ukrepi, v skupini Pivka Delamaris so te preventivne ukrepe še nadgradili. V vsakodnevni praksi podjetja so že od nekdam razkuževanje rok, higiena oblačil, ločene poti gibanja, čiščenje prostorov in drugi ukrepi. Zaradi zagotavljanja preventivnih ukrepov so, v času povečane ogroženosti zaradi koronavirusa, sprejeli še vrsto dodatnih preventivnih ukrepov, med katerimi so obvezna uporaba mask, omejitve obiskov in drugo. Ukrepe dnevno prilagajajo skladno s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje, medicine dela ter GZS-ZKŽP.

Mag. Monika Marin, direktorica za razvoj, tehnologijo in proizvodnjo Delamarisa ter za kakovost skupine Pivka Delamaris poudarja: »Z veseljem naj poudarim, da do danes v celotni skupini nismo imeli nobenega obolelega za boleznijo Covid-19. Menim, da smo sprejeli učinkovite ukrepe, potrebno pa je vztrajati in se jih dosledno držati.«

Pivka perutninarstvo ima težave predvsem na področju izvoza svežega mesa, ki bi ga prodali v Italijo in Avstrijo ter na Hrvaško, a zdaj ostaja za prodajo doma. Zaznali so tudi upad naročil gostinstva. Največ povpraševanja je bilo v marcu po konzervah Delamaris. V tem času so se okrepili tudi na trgu Nemčije ter vstopili na Madžarsko in Slovaško. Zdaj pa je zaznati, da so se ljudje s hrano založili in ne hodijo tako pogosto v trgovske sisteme oz. po večje nakupe. Naročila so za celotno skupino manjša kot v marcu, na nekaterih programih celo manjša - kot v letu poprej. Razmere so vsekakor precej zahtevnejše kot pred epidemijo. Na določenih področjih je zaradi težav pri izvozu mesa ter manjšega povpraševanja proizvodnja že omejena in zmanjšana. Predsednik uprave mag. Janez Rebec poudarja, da stabilnost sistema, blaginjo in varnost soustvarjamo skupaj: »Krise še ni konec, zato ostajamo

previdni. Prilagajamo se situaciji, ki se tudi dnevno spreminja. Naše poslanstvo je zagotavljanje prehrane za slehernega potrošnika. Ob tem se zahvaljujemo vsem zaposlenim, ki skrbijo za nemoteno oskrbo prodajnih polic. Hkrati se priporočamo tudi vsem kupcem, ki posegajo po izdelkih Pivka in Delamaris, ki izbirajo lokalno in kakovostno ter podpirajo prizadevanja slovenskih kmetov in predelovalcev živil.«

V prodajalnah Pivka sprejemajo tudi telefonska naročila vsak delavnik od 12. - 14. ure. Meso, salame, ribe in ostalo lahko kupci ob dogovorjenem času prevzamejo in plačajo s kartico pred trgovino. Akcijske cene, urnike in telefonske številke prodajaln objavljajo na spletni strani Pivke perutninarstva. Še posebej nas vabijo, da poskusimo nove izdelke za žar: Piščančje odščipance s sirom in slanino ter nova nabodala s sirom. Ob naročilu na telefonsko številko 070 988 929 izdelke **Delamaris dostavijo tudi na dom**. Konec maja bo zaživela tudi nova spletna prodajalna izdelkov Delamaris.

Predstavitev obrti: Družinsko podjetje Lesma iz Pivke

PODJETNIŠKI KOTIČEK

ZAVEDAJMO SE POMENA GOZDA IN Z NJIM SKRBNO RAVNAJMO

Družinsko lesno podjetje Lesma iz Pivke, ki je bilo ustanovljeno leta 1991, se ukvarja s predelavo lesa, pretežno bukove hlodovine in nekaj tudi jelke. Podjetje proizvaja luščen furnir, ki se najpogosteje uporablja za izdelavo stolov. Končni kupci izdelkov so povečini majhna družinska podjetja znotraj domačega trga, nekaj pa imajo tudi izvoza.

V marčevski številki smo sicer že objavili novico o najdražje prodanem hlodu na nedavni vseslovenski licitaciji lesa, vendar tokrat, sploh glede na razmere, ki vladajo v lesni industriji, velja poudariti pomen delovanja lokalnih podjetij, ki jim uspeva razvoj te dejavnosti.

S tem namenom predstavljamo majhno družinsko podjetje petih zaposlenih, ki ga je ustanovil Viktor Morel (lastnik zmagovalnega hloda na nedavni licitaciji), ki je lastnik Lesme, sedaj pa ga s pomočjo brata vodi hči Helena Jaksetič, ki ga je tudi zastopala na dogodku.

»Na licitaciji smo sodelovali prvič in ves les, ki smo ga peljali v Slovenj Gradec, smo tam tudi uspešno in po zelo dobri ceni prodali. Na prodajnem dogodku smo ponudili

pretežno javor, pa tudi brest je bil dobro ocenjen. Tri javori so bili rebraši, gre za gensko napako lesa, ki je precej redka in jo odkriješ šele, ko drevo posekaš, zato je toliko bolj cenjena in tudi sicer dosega najvišje cene. Najdražji hlod tega lesa, ki je bil posekan v gozdu Viktorja Morela v Črnem dolu, v Snežniških gozdovih na približno 1200 metrov nadmorske višine, je za nekaj več kot 29.000 evrov kupil nemški kupec. Ta ga je odpeljal v Šentjur pri Celju, kjer so iz njega rezali furnir (rezan furni). Gre za rezan furni, kar je včasih izdeloval Javor Prestranek.« **(Helena Jaksetič)**

V podjetju Lesma ob tem ne morejo mimo žalostnega dejstva o propadu domačega podjetja Javor, veseli pa jih ob tem dejstvo, da se je predvsem na Pivškem ohranilo in razvilo veliko kakovostne mizarske dejavnosti.

Glede na trende, ko svoj predelan slovenski les oddajamo na tuje trge in potem kupujemo tuje izdelke, čeprav pogosto iz domačega lesa, bi se po mnenju domačega lesnega podjetja morali bolj zavedati pomena in vrednosti gozda ter z njim bolj skrbno ravnati.

DKH

Foto: arhiv podjetja Lesma

Lesena hiša iz hlodov, izdelek podjetja Lesma.

Gorski rebrasti Javor - del najdražje prodanega hloda.

NAGRAJENKA MARČEVSKEGA NAGRADNEGA VPRAŠANJA CORPUS - KINEZILOŠKI CENTER

Enomesečni brezplačni obisk kineziološke vadbe v Postojni prejme **nagrajenka TINA KOVAČIČ.**

Prosimo, da se za prevzem in koriščenje nagrade obrnete neposredno na Corpus.

Čestitke!

ZAGOTAVLJAMO NEMOTENO OSKRBO S KAKOVOSTNO PITNO VODO

Podjetje Kovod Postojna, d.o.o., ki je v občinah Postojna in Pivka odgovorno za kakovostno oskrbo s pitno vodo ter odvajanje in čiščenje odpadnih voda, je v obdobju epidemije sprejelo vse potrebne ukrepe, ki vsem uporabnikom zagotavljajo nemoteno oskrbo s kakovostno in zdravstveno ustrežno pitno vodo ter čiščenje odpadnih voda. Kljub nekaterim omejitvam, ki se nanašajo na poslovanje in delovanje znotraj

podjetja, je področje vodooskrbe in odpadnih voda z naše strani nenehno skrbno vodeno in nadzorovano. Voda, nepogrešljiva dobrina našega vsakdana, je tudi v primeru morebitnih virusnih obolenj, ki se širijo med našo populacijo, izjemno pomembna za naš organizem. Poskrbimo zase in za svoje dobro počutje, prav tako pa bodimo še posebej odgovorni tudi do drugih in okolja.

Kovod Postojna, d.o.o.

PODJETNIŠKO SVETOVANJE

V kolikor imate zanimivo podjetniško idejo, vam na RRA Zeleni kras ponujamo kakovostno podjetniško svetovanje.

Strokovni sodelavci vas vodimo skozi celoten proces od idejnih zametkov do uresničitve vaše poslovne ideje:

- kako oblikovati uresničljivo poslovno idejo,
- kako jo realizirati,
- kako se ustrezno registrirati za izvajanje dejavnosti,
- pomagamo vam najti vire financiranja (povratna in nepovratna sredstva).

Osnovna podjetniška svetovanja so brezplačna za vse prebivalce Primorsko-notranjske regije, v sodelovanju z

PODJETNIŠKI KOTIČEK

Občinami Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina in Pivka pa izvajamo tudi nadaljnja brezplačna podjetniška svetovanja ter nudimo pripravo poslovnih načrtov in/ali vlog na javne razpise z različnih področjih po subvencionirani ceni do 70 % cene.

Za podjetniško svetovanje je obvezna predhodna uskladitev termina, na naslednjih kontaktih:

- dr. Jana Nadoh Bergoč, jana@rra-zk.si, 05 721 22 48
- Marinka Petrc, marinka@rra-zk.si, 05 721 22 33

RRA Zeleni kras

OBČINA PIVKA

AKCIJA ZBIRANJA NEVARNIH ODPADKOV

SOBOTA, 13. JUNIJ 2020

Ura	Lokacija
8.00 - 8.45	DOLNJA KOŠANA – pri osnovni šoli
9.15 - 10.00	ŠMIHEL – pri cerkvi
10.30 - 11.30	PIVKA – pri ekološkem otoku na tržnici
12.00 - 12.45	ZAGORJE – pri spomeniku
13.00 - 13.45	PARJE – pri cerkvi

V OKVIRU AKCIJE LAHKO ODDATE NASLEDNJE NEVARNE ODPADKE:

- Barve in lake
- Lepila in črnila
- Baterije
- Akumulatorje
- Motorna olja
- Jedilna olja
- Fluorescentne cevi
- Čistila
- Kozmetiko
- Spreje
- Zdravila
- Kisline in alkalije
- Pesticide
- Topila
- Fotokemikalije
- Onesnaženo embalažo

PUBLIKUS d.o.o., Operativni center Postojna; Jeršice 3, 6230 Postojna
T: 05 720 49 62; E: oc.postojna@publikus.si

STRANIŠČNA ŠKOLJKA NI KOŠ ZA SMETI, VANJO SODIJO LE TRI STVARI.

Da, prav ste prebrali, le tri stvari. V straniščno školjko sodijo samo **človeški iztrebki in izločki ter toaletni papir**. Straniščna školjka je vstop v kanalizacijski sistem in ravnanje vseh nas je bistveno za delovanje sistema in očiščeno odpadno vodo. Straniščna školjka ni koš za smeti, odpadna voda pa je obnovljiv vir, zato vanjo ne mečimo stvari, ki tja ne sodijo.

Naslednji odpadki **ne sodijo** v straniščno školjko, temveč v posodo za mešane komunalne odpadke:

- VLAŽILNI ROBČKI
- ČISTILNI ROBČKI
- VATA
- PALČKE ZA UŠESA
- VLOŽKI IN TAMPONI
- KONTAKTNE LEČE
- KONDOMI
- OBLIŽI
- CIGARETNI OGORKI

VSE VEČJO TEŽAVO PREDSTAVLJAJO VLAŽILNI IN ČISTILNI ROBČKI

Med navedenimi odpadki, ki končajo v kanalizaciji, zaradi vedno pogostejše uporabe, vse večjo težavo predstavljajo **vlažilni in čistilni robčki**. Ti nikakor **ne sodijo** v straniščno školjko, čeprav jih nekateri proizvajalci označujejo kot take.

Vlažilni in čistilni robčki se od toaletnega papirja razlikujejo v tem, da je v celulozo dodano vezivo, ki preprečuje hitro razgradnjo. Zaradi tega vlažilni in čistilni robčki zastajajo na kritičnih mestih v ceveh, se tam sprjemajo s preostalimi odpadki, ki tudi ne sodijo v kanalizacijo in skupaj tvorijo večje skupke, ki povzročajo zamažitve hišnih napeljav in kanalizacijskih cevi ter okvare črpal in drugih naprav, potrebnih za nemoteno delovanje kanalizacijskega sistema.

PARK VOJAŠKE ZGODOVINE OBISKAL MINISTER ZA OBRAMBO MAG. MATEJ TONIN

Park vojaške zgodovine je v sredo, 22. aprila 2020, v okviru obiska v primorsko-notranjski regiji obiskal minister za obrambo Republike Slovenije mag. Matej Tonin skupaj z novim v. d. generalnega direktorja Direktorata za obrambne zadeve Andrejem Kavarjem in poslancem Državnega zbora Republike Slovenije Andrejem Černigojem. Gosta sta sprejela direktor Parka vojaške zgodovine mag. Janko Boštjančič in župan Občine Pivka Robert Smrdelj, ki sta ministra seznanila, kako se Park spopada s krizo, ki je posledica epidemije. Problem Parka vojaške zgodovine je namreč prav v tem, da se je v veliki meri preživil sam z vstopninami, raznimi dogodki, muzejsko trgovino, zato ga je popolna zaustavitev turistične dejavnosti še posebej močno prizadela. Minister Tonin je poudaril, da igra Park vojaške zgodovine v nacionalnem merilu zelo pomembno vlogo in da je mogoče prav ta kriza priložnost, da se dokončno uredi odnos med Parkom vojaške zgodovine in

Foto: Vid Meglič

državo. Izpostavil je tudi pomembno vlogo Parka vojaške zgodovine pri ohranjanju zgodovinskega spomina na osamosvojitveno dogajanje ter veliko odgovornost, ki mu je v zvezi s tem zaupana ob obeleževanju 30-letnice samostojnosti prihodnje leto.

TRIO KRAŠKIH ZNAMENITOSTI Z NOVIMI UGODNOSTMI ZA OBISKOVALCE

V začetku maja so minila natanko štiri leta, kar so trije turistični ponudniki s kraškega območja: Kobilarna Lipica, Park Škocjanske jame in Park vojaške zgodovine podpisali sporazum o sodelovanju s ciljem povečanja števila obiskovalcev in povezovanja turistične ponudbe v nove skupne produkte. Ob obletnici podpisa sporazuma so v Parku vojaške zgodovine pripravili novinarsko konferenco, kjer so predstavili dosedanje ugodnosti v okviru blagovne znamke Trio kraških znamenitosti, predvsem pa načrte za nadgradnjo sodelovanja v prihodnje. Kriza, ki jo je povzročila pandemija koronavirusa, je namreč močno prizadela slovenski turizem in ni zaobšla niti Lipice, Škocjanskih jam in Pivke, s čimer so potrebe po sodelovanju postale še bolj aktualne. Med vidnejšimi dogovori izstopa zlasti dvig popusta na ceno vstopnice pri enem izmed partnerjev ob predložitvi manj kot tri mesece stare vstopnice drugega

partnerja iz prvotnih 15 % na 25 % v letu 2020, v želji približati regijsko ponudbo domačemu obiskovalcu. Novinarske konference so se kot gostje udeležili župan Občine Pivka Robert Smrdelj, predstavnica Slovenske turistične organizacije Karmen Novarlič in predsednik Turistične zveze Slovenije Pavle Hevka. Vsi trije so poudarili, da je takšno sodelovanje primer dobre prakse v slovenskem prostoru in pomemben prispevek k reševanju turističnega gospodarstva.

SONČNI DNEVI VABIJO NA POHOD PO KROŽNI POTI VOJAŠKE ZGODOVINE

Domačini s Pivškega se lahko v sončnih in toplejših dneh naučijo svežega zraka s pohodom po Krožni poti vojaške zgodovine. Priljubljena tematska pohodna pot predstavlja tudi v negotovi situaciji, v kateri smo se znašli, varno priložnost za družinsko rekreacijo v naravi, saj njena pohodna trasa s skoraj petnajstimi kilometri dolžine omogoča vzdrževanje varne razdalje med pohodniki. Krožna pot vojaške zgodovine je urejena ob pomembnih ostalinah bogate vojaškogodovinske in kulturne dediščine

območja, pohodnike pa v spomladanskem času navdušuje tudi s cvetočimi prizori prebujajoče se narave in številnih naravnih lepot. Njena trasa vodi iz Parka vojaške zgodovine do kaverne iz 1. svetovne vojne na vojaškem poligonu Kota 110, ki je bil nekdanje prizorišče priprav vojaških enot za boj na soškem bojišču. Pot se v naslednji etapi vzhane do hriba Primož, na katerem bdi nad okolico nekoč mogočna utrdba Alpskega zidu. Ob utrdbi je krožno razporejenih več informativnih tabel, ki pohodnike poučijo

PODARITE DARILNI BON ZA OGLED PARKA VOJAŠKE ZGODOVINE

Vaši najbližji, prijatelji ali znanci praznujejo, pa še ne veste, kako bi jih presenetili? Podarite jim darilni bon za ogled Parka vojaške zgodovine in jih razveselite s prav posebnim doživetjem! Dragoceni primerki vojaške in tehnične zapuščine v največjem muzejskem kompleksu pri nas bodo obdarovance vodili skozi prikaz pomembnih mejnikov druge polovice 20. stoletja vse do prelomnega obdobja rojstva naše države.

V Parku vojaške zgodovine so pripravili tudi posebno akcijsko ponudbo za vse, ki se za nakup darilnih bonov odločate v obdobju epidemije. Nakup darilnega bona je do konca meseca maja mogoč po znižani ceni, in sicer z 10-odstotnim popustom, poleg tega bodo boni, izdani v okviru akcije, namesto enega leta veljavni dve leti od datuma izdaje. Nakup in prevzem darilnih bonov je mogoče urediti v Parku vojaške zgodovine med delovnim časom ali po e-pošti info@parkvojaskezgodovine.si. Vabljeni k nakupu!

SODELAVCI PARKA VOJAŠKE ZGODOVINE POMAGALI V KRIZNEM ŠTABU

V luči izrednih razmer in preventivnih ukrepov ob razglasitvi epidemije bolezni covid-19 je marca svoja vrata začasno zaprl tudi Park vojaške zgodovine. Kljub zaustavitvi turistične dejavnosti je muzejska ekipa za zaprtimi vrati še naprej skrbela za nemoten potek muzejskega dela in zastavljenih projektov, del sodelavcev Parka pa je bil z aktivacijo Civilne zaščite Občine Pivka že v prvi fazi priključen štabnemu delovanju. Kot del kriznega štaba so vodstvu in ostalim članom zagotavljali logistično podporo in pomoč pri koordiniranih aktivnostih za uspešno zajezitev epidemije. Eno pomembnejših delovnih zadolžitev v tem okviru sta predstavljala dostava zaščitnih sredstev in razkužil občinskim javnim institucijam ter razvoz blaga za izdelavo zaščitnih mask krajevnim skupnostim, kar je pomembno doprineslo k zaščiti prebivalstva pred okužbo.

ODPOVED SPOMLADANSKO-POLETNEGA SKLOPA DOGODKOV V PARKU VOJAŠKE ZGODOVINE

Iz Parka vojaške zgodovine obveščajo, da letošnji sklop spomladansko-poletnih dogodkov v luči aktualnih razmer žal ne bo izveden. Odpovedani so: Spomladanski pohod po Krožni poti vojaške zgodovine (17. 5.), Tankovski vikend (30.–31. 5.) in tekmovanje v spretnostni vožnji s tovornjaki Europa Truck-Trial (4.–5. 7.).

Morebitne prestavitve terminov za posamezne dogodke bodo sporočene naknadno.

o kontekstu njenega nastanka; ob predhodnem dogovoru pa se je mogoče z vodnikom sprehoditi tudi po njenih podzemnih rovih. Naslednjo strateško točko pohoda predstavlja vrh Šilentabra, kjer je ob koncu srednjega veka stal največji utrdbeni sistem na Slovenskem. Pot se v sklepnem delu spusti do turistične vasi Narin in se po kratkem vzponu zaključi nazaj pred Parkom vojaške zgodovine. Krožna pot vojaške zgodovine je lani prejela priznanje v tekmovanju Naj pot 2019 kot ena najboljših tematskih pohodnih poti po Sloveniji. Njeno celotno traso boste prehodili v okvirno štirih urah, pohodniki z manj časa ali kondicije pa se lahko odločite tudi samo za pohod do Primoža ali vzpon do Šilentabra. Vabljeni!

*Pohodnike naprošamo, da ob srečanju z ostalimi pohodniki spoštujejo varnostno razdaljo in druge preventivne ukrepe ter da ob poti ne odlagajo osebnih predmetov in odpadkov.

Spoznajmo skrivnosti naših čudovitih presihajočih jezer

ALI VESTE ...

Ali veste, da ima Malo Zagorsko jezero potok?

Ob vznožju vzhodnega pobočja kotanje Malega Zagorskega jezera leži izvorna kotanja s kamnitim obodom, iz katere vodita dve kratki, z mahom porasli kamniti strugici, ki obdajata kamnit otoček. Pod njimi se potok razlije na široko med grmovjem in drevjem, nato pa teče v plitvi, rahlo vijugasti travnati strugi in se izliva v jezero.

Ali veste, katero od 17-ih Pivških jezer je edino jezero, ki leži v občini Postojna?

Jezero, ki leži v občini Postojna, se imenuje **Jeredovce** in se nahaja na vojaškem vadišču Poček.

V Krajinskem parku Pivška presihajoča jezera so zanimivi tudi **sui kraški travniki**, ki jih najdemo tudi na pobočjih Pivških jezer. Te travnike sedaj krasi kosmatinec. Sodi med ogrožene in zavarovane rastlinske vrste, zato ga ne nabirajmo.

Foto: Irena Margon

NA OBEH ŠOLAH JE KOTIČEK ZA VELIKE ZVERI

Na Osnovni šoli Pivka in Osnovni šoli Košana smo v okviru projekta Carnivora Dinarica uredili kotička za velike zveri. Verjamemo, da bosta kotička služila kot didaktična »pripomočka« za spoznavanje sveta velikih zveri in izzivov, ki jih ohranjanje medveda, volka in risa predstavljajo ljudem. Prizori iz narave, gozdov, ki nas obdajajo, in njihovih prebivalcev pa bosta šolam gotovo tudi v okras.

Zasnove koticov je izdelal Marko Slapnik (NATUR-ETNO ALP iz Mozirja) na podlagi strokovnih podlag strokovnjakov Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in Zavoda za gozdove Slovenije ter v dogovoru z

Ali veste, da se na zaledenelih jezerih lahko ujamejo divje živali?

To se je zgodilo s košuto na Malem Drskovškem jezeru. Led je visel proti nižjemu delu presahlega dna jezera, zato košuta sama ni mogla nazaj na kopno. Rešili so jo lovci.

Ali veste, katera jezera od vseh 17-ih Pivških jezer se pojavljajo pogosteje (to pomeni, da se pojavijo večkrat na leto in trajajo dlje časa v primerjavi z jezeri, ki se pojavljajo redkeje)?

Jezera, ki se pogosteje pojavljajo (9 jezer), so: Kalsko jezero, Kljunov ribnik, Malo Zagorsko jezero, Veliko Drskovško jezero, Malo Drskovško jezero, Parsko jezero, Radohovsko jezero, Palško jezero, Petelinjsko jezero.

učiteljicami in ravnateljicama obeh osnovnih šol. V prostor za spoznavanje velikih zveri in sobivanja smo na OŠ Pivka spremenili del hodnika pred vhodom v prostore učiteljskega šolskega kolektiva.

Mizica dežurnega učenca je še vedno ostala mizica, spremenjena pa je v vitrino s prikazom lobanj in kosti velikih zveri. Sčasoma bomo vanjo vstavili tudi lobanje, izdelane iz umetnih snovi, pa tudi dermoplastike plena velikih zveri. Dejstva iz življenja velikih zveri učenci spoznavajo prek odkrivanja odgovorov, »skritih« v slikah. Učenci pivške šole bodo lahko na zaslonu gledali posnetke sledilnih kamer oziroma tako imenovanih foto pasti. Na »deblo« smo v obeh kotičkih namreč pritrdili takšno kamero, ki so jo strokovnjaki že odpravili.

V košanski kotiček pa smo seveda postavili šolskega nagačenega medveda, ki pa mu bomo še naredili odrabljeno sledilno, telemetrično ovratnico. Učenci so dobili tudi tri škatle sestavljanek, puzzlov, učenci obeh šol bodo lahko svojo višino primerjali z višino zveri. V obeh kotičkih so

velike zveri že pustile svoj odtis, za vsak slučaj, da nam kdo ne verjame, pa smo poleg namestili pesek, v katerega bodo učenci kar sami odtisnili odlitke tac.

NETOPIRJI NE PRENAŠAJO VIRUSA SARS-COV-2

Netopirji, edini leteči sesalci na Zemlji, so le ena od izmed številnih živalskih vrst, pri katerih so raziskovalci zabeležili pojav koronavirusov. Koronavirusi so znani že vrsto let pri mnogih vrstah živali, obstajajo pa zagotovo že na tisoče let, vendar običajno niso nevarni za ljudi. Netopirji niso gostitelji virusa SARS-CoV-2, ki trenutno po svetu povzroča pandemijo. Neposrednega prenosa SARS-u podobnih netopirskih koronavirusov z netopirjev na ljudi do sedaj kljub obsežnemu raziskovanju niso potrdili nikjer na svetu. Trenutno tudi ni dokazov, da bi bilo tveganje za okužbo s koronavirusom povezano z domačimi živalmi, kot so psi in mačke.

V Sloveniji živi 30 vrst netopirjev, v Evropi pa več kot 40 vrst. Vse vrste v Sloveniji so zavarovane, med njimi 10 vrst, ko so zavarovane tudi v evropskem omrežju Natura 2000, kjer je posebna pozornost namenjena ohranjanju njihovih habitatov.

Na širšem območju občine Pivke je potrjena prisotnost 7 vrst netopirjev, dve med njimi varujemo v okviru območja Natura 2000 Javorniki-Snežnik. Netopirji so pomemben člen zdravih ekosistemov, tega pa smo deležni tudi ljudje. Nekatere vrste so prebivalci dobro ohranjenih gozdnih ekosistemov in s tem pokazatelji strokovnega sonaravnega gospodarjenja z gozdovi s strani človeka.

Druge vrste naseljujejo ekstenzivno kmetijsko krajino prepleteno z mejicami in so pokazatelj ohranjenih kmetijskih površin. Prehranjujejo se v glavnem z žuželkami in drugimi členonožci in so zato lahko učinkovita pomoč pri zatiranju škodljivcev. Vrtničarji in kmetje vedo, da so njihovi iztrebki - gvano - zelo dobro gnojilo z visoko vsebnostjo dušika in fosforja. Netopirji, ki živijo v Sloveniji, se stikom z ljudmi in ostalimi živalmi izogibajo, ker zanje predstavljamo nevarnost in nismo povezani z njihovim načinom prehranjevanja. So nočno aktivne živali, ki s svojimi izjemnimi sposobnostmi letenja,

prostorske orientacije in zaznavanja pri ljudeh zbujejo občudovanje. Zato se bližnja srečanja med ljudmi in netopirji zgolj slučajna. Naj so nam netopirji všeč ali ne, strah pred njimi je čisto odveč.

V toplih večerih priporočamo, da posedite na prostem ter se ozrete v smeri najbližje ulične svetilke. Z malo sreče boste lahko spremljali enega od predstavnikov netopirjev pri nabiranju hrane. Prav hitro boste ugotovili zakaj se najbolj znana letala slovenskega proizvajalca imenujejo po enem izmed rodu netopirjev.

Prispevek je povzet po gradivu projekta LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje NATURE 2000 v Sloveniji (IPE/SI/000011).

Projekt sofinancira Evropska unija v okviru programa LIFE in partnerji. Projekt vodi Ministrstvo za okolje in prostor, v njem sodeluje 14 partnerjev.

Tanja Avsec

Na fotografiji je širokouhi netopir (Barbastella barbastellus), ki ga je organizacija BatLife Europe izbrala za NETOPIRJA LETA 2020-2021.

Foto: Simon Zidar

IŠČEMO VELIKI PAJESEN

Veliki pajesen je azijsko drevo, ki so ga v Evropo prinesli že sredi 18. stoletja. Pravzaprav je bil k nam prinesen »po pomoti«, saj je francoski jezuit v Evropo poslal semena velikega pajesena, misleč, da gre za semena nekega drugega azijskega drevesa. A veliki pajesen je v Evropi ostal in si pridobil sloves uporabnega, trpežnega urbanega drevesa, zato so ga marsikje sadili kot okrasno drevo. Uporabljali so ga tudi za pogozdovanje.

A danes imamo do velikega pajesena precej drugačen odnos, saj se je marsikje razširil in začel izpodrivati domorodne rastline. V gozdovih se največkrat ustali na presekah ali na vrzelih, ki so nastale po požarih ali vremenskih ujmah in ponekod že ovira naravno pomlajevanje gozda. Širi se tudi v urbanem okolju, kjer lahko korenine povzročijo poškodbe na pločnikih in objektih. Kadar se s pajesenom zarastejo kmetijske površine, pa jih je zelo težko povrniti v prvotno rabo, saj se stalno obnavlja iz korenin. Veliki pajesen je strupen in ima lahko tudi škodljive vplive na zdravje ljudi. Pri nekaterih ljudeh pelod pajesena, podobno kot pelinolistna ambrozija, povzroča seneni nahod. Pri osebah, ki so odstranjevale pajesen, pa so poročali o nekaj primerih kontaktnega dermatitisa in celo vnetja srčne mišice po stiku z drevesnim sokom. Zaradi številnih negativnih vplivov na naravo je veliki pajesen od leta 2019 tudi na ravni Evropske unije opredeljen kot invazivna tujerodna vrsta. Velikega pajesena ni več dovoljeno prodajati, posedovati, gojiti ali ga izpuščati v okolje. Vendar pa je vrsta v nekaterih delih Slovenije že zelo razširjena in država bo morala v prihodnjih letih pripraviti načrt za zajezitev širjenja velikega pajesena. Za kakovosten načrt pa potrebujemo tudi dobre podatke o razširjenosti velikega pajesena, zato tej vrsti namenimo posebno pozornost v okviru letošnje akcije Poišči tujerodno vrsto, ki poteka v projektu LIFE ARTEMIS. Kako prepoznamo veliki pajesen? Že iz imena pajesena

lahko razberemo, da gre za visoko rastlino. Odraslo drevo je lahko visoko tudi več kot 25 metrov. Drevo ima zelo prepoznavno krošnjo z debelimi, razprostrtimi vejami in gladko, sivo lubje. Od sredine pomladi do pozne jeseni drevo zlahka prepoznamo tudi po velikih listih, ki v dolžino merijo do 90 centimetrov in so sestavljeni iz več nekaj centimetrov dolgih lističev. Ti so celorobi, le pri bazi imajo majhno izboklino. Če liste zmečkamo med prsti, imajo neprijeten vonj, po katerem je drevo v nekaterih delih Slovenije dobilo tudi ljudsko ime smrdljivec ali smrdulja.

Če opazite veliki pajesen, vas vabimo, da podatke posredujete v sistem Invazivke (www.invazivke.si). Zelo preprosto posredovanje podatkov omogoča androidna aplikacija Invazivke, prek katere lahko vsak registriran uporabnik že z nekaj kliki posreduje svoje opažanje. Lokacija se prenese iz GPS sprejemnika v telefonu, tako da mora uporabnik vrsto le fotografirati in iz seznama izbrati ime. Posredovane podatke preverijo izvedenci in jih nato vključijo v javno dostopno zbirko Invazivke, kjer so na voljo vsem institucijam, ki bodo v prihodnjih letih načrtovale ukrepe za zajezitev širjenja te invazivne tujerodne rastline.

Jana Kus Veenvliet, Zavod Symbiosis, so. p.

ŽABE SO SE ZNOVA SELILE ČEZ CESTO

Mnoge dvoživke se med svojimi habitati selijo. Najopaznejše so spomladanske selitve dvoživk iz zimskih prezimovališč, njihovih kopenskih habitatov, do mrestišč, njihovih vodnih habitatov.

V mnogih krajih te selitvene poti prekinjajo ceste. Ko sta kopenski in vodni habitat ločena s cesto, na takih odsekih v času spomladanskih selitev prihaja do množičnih povozov, saj se preko ceste selijo cele populacije dvoživk.

Tako je tudi v Vremski dolini, zato so v Parku Škocjanske jame v naravovarstvenem projektu ZA KRAS, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republika, to pomlad že tretje leto zapored organizirali prenašanje dvoživk čez cesto. Ob cesti Famlje Ribnica, blizu Žagarjevih, so postavili zaščitno ograjo, ki je dvoživkam ob selitvi iz zimskih prezimovališč preprečevala dostop do ceste. Izza te ograje ter z območij v bližini so nato vsako jutro in vsak večer delavci parka, skupaj z zunanji sodelavci prenašali dvoživke na drugo stran ceste, do njihovega vodnega habitata, reke Reke. Hribski urh, veliki pupek, krastača, rosnica, sekulja,

močerad in druge dvoživke so zaradi prepustne kože izredno občutljivi že na majhne spremembe v okolju, v Vremski dolini pa še posebej ogroženi tudi zaradi prehajanja ceste na poti do vode. Dvoživke so med najbolj ogroženimi vrstami, čuvajmo jih!

Foto: Simon Avsec

Tanja Avsec

22. APRIL – SVETOVNI DAN ZEMLJE – SKRBIMO ZANJO IN TAKO TUDI ZASE

Letos obeležujemo 50. obletnico, kar so na svetovni ravni razglasili prvi Svetovni dan zemlje v skrbi za ohranjanje našega edinstvenega planeta in življenja na njem. Že takrat so strokovnjaki začeli opozarjati na to, da našega planeta ne moremo neskončno izkoriščati, zanj pa nič skrbeti. V zadnjih časih pa se ob velikanskih podnebnih in drugih spremembah v okolju resnično lahko zamislimo, kam drvimo. Vse bolj se zavemo pomena zdravega okolja, ko se zgodi kaj nenavadnega kot letos pandemija in okuženost s korona virusom po vsem svetu.

Geslo »Ostanite doma!« smo Slovenci razumeli kot resno zapoved. Ob ugotovitvi, da se nam je zožil prostor gibanja, razširil pa čas za prostočasne dejavnosti (hoja in sprehodi v naravi), smo sami ali v družinskem krogu začeli raziskovati svojo okolico. Začeli smo obiskovati bližnje in daljne hribčke in doline po naši lepi pivški pokrajini. A s tem se je pojavil problem. Greš na sprehod v dobri veri, da se naužiješ svežega zraka in se oko nagleda prebujajoče se narave, pa zagledaš: tukaj odvrženo plastenko ali pivsko pločevinko, tam prazno škatlico od cigaret, da o papirčkih polizanih bonbonov in odvrženih papirnatih robčkah niti ne govorimo. Vprašam se, ali smo v skrbi za zdravje pozabili na kulturo in odnos do ohranjanja čistega

okolja? Če se odpravi v naravo vsa družina, kaj je boljšega kot učiti otroke, kaj narediti z odpadki, ki so jih povzročili. Odnesejo jih s seboj domov, to je edina prava poteza.

Vsak sam lahko z malimi koraki poskrbi za čisto naravo, ki nam bo hvaležno vračala s svojo enkratno, vedno novo lepoto, da si »napolnimo baterije« za življenjske preizkušnje.

Irena Margon

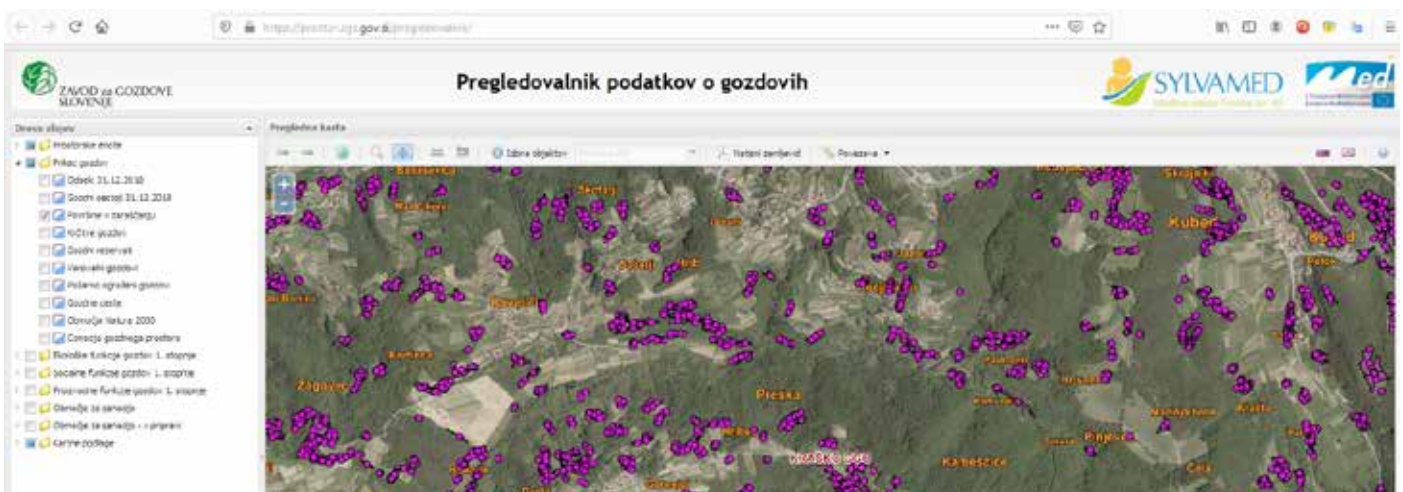
ZEMLJIŠČA V ZARAŠČANJU NA PREGLEDOVALNIKU PODATKOV O GOZDOVIH ZGS

Zavod za gozdove Slovenije je dolžan skladno z 11. členom Zakona o gozdovih ob izdelavi GGN GGE pisno obvestiti lokalno skupnost in lastnike vseh zemljišč v zaraščanju, ki se v kmetijske namene ne uporabljajo že vsaj 10 let, da se bodo zemljišča, ki bodo še naprej prepuščena zaraščanju, ob izdelavi naslednjega GGN določila kot gozd oziroma kot drugo gozdno zemljišče. To informacijo v grafični obliki smo pripravili za vse načrte GGE s prvim letom veljavnosti od leta 2010 do 2019.

Pregledovalnik je dosegljiv na spletnem naslovu <https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik>. Spletni pregledovalnik omogoča vpogled v podatke o gozdovih brez namestitve dodatne programske opreme, potrebujemo samo spletni

brskalnik (Firefox, Chrome, Edge ...) in internetno povezavo. Spletni pregledovalnik je namenjen strokovnjakom ZGS ter najširši javnosti, lastnikom in upravljavcem gozdov. Zanimive podatke bodo za svoje delo našli tudi naravovarstveniki. Pregledovalnik omogoča dostop do gozdnogospodarskih načrtov in do podatkov o posameznih odsekih in gozdnih sestojih. V pregledovalniku je mogoče izvedeti številne podatke, ki so v pomoč lastnikom gozdov, kot so tarife, povprečne spravilne razdalje, odprtost, razvojna faza gozda, delež listavcev in iglavcev, sestava sestojev, lesna zaloga itd. Poseben poudarek je namenjen funkcijam gozdov in razdelitvi gozdnega prostora.

Zavod za gozdove Slovenije, OE Sežana

KAKO JE BILO V VRTCU BREZ OTROŠKEGA SMEHA IN RAZIGRANOSTI?

Klara Gardelin, pomočnica ravnateljice v Vrtcu Pivka

Vrtci so s 16. marcem zaprli svoja vrata. Kako ste se prilagodili tem razmeram? (dejavnosti, čiščenje ...)

Sproti smo spremljali aktualne informacije s strani MIZŠ in Skupnosti vrtcev Slovenije, sodelovali z Občino Pivka in štabom civilne zaščite ter o vseh pomembnih zadevah obveščali zaposlene. Strokovne delavke so zadnji dan, preden smo zapustili vrtec, oprale in razkužile igrače in igrala. Nekateri zaposleni delajo sedaj od doma ter skrbijo za pretok informacij in opravljajo druga dela, povezana z delovanjem vrtca. Ostali so na čakanju. Nekatero sodelavko vrtca so se javile med prostovoljce. Šivilja se je odzvala na pobudo občine in pomagala pri šivanju zaščitnih mask za občane in podjetja naše občine. Hrano, ki je ostala v vrtcu, smo podarili Karitasu v Pivki, da so jo razdelili med ljudi. Preden se bodo otroci vrnili v vrtec, bomo poskrbeli, da se bodo prostori temeljito očistili, hišnika bosta morala izprati hišno vodovodno omrežje ter izvesti toplotni šok v skladu s smernicami NIJZ.

Na kakšen način ohranjate komunikacijo s starši in otroki?

Osnovne napotke staršem v povezavi z delovanjem vrtca in preprečevanjem širjenja bolezni COVID-19 smo zapisali na spletno stran. Navodila smo vsaki družini izročili tudi v pisni obliki v tednu, ko nas je MIZŠ bolj obširno seznanilo glede ukrepov preprečevanja širjenja bolezni. Na spletni strani vrtca objavljamo tudi nekatere aktualne informacije v povezavi z delom CSD, povezave do spletnih vsebin. Iščemo tudi druge načine komuniciranja z njimi,

saj iz preteklosti vemo, da spletno stran spremlja cca. 1/3 staršev. Poslužili smo se tudi Radia 94 in FB, da bi čim širšemu krogu staršev predali informacijo, da lahko prevzamejo osebne stvari otrok, ki so po zaprtju ostale v vrtcu. V zadnjem obdobju so se strokovne delavke udeležile spletnih seminarjev, ki so strokovno dobro izpeljani in se navezujejo tudi na trenutne razmere. Dobili smo tudi smernice glede pomena vzpostavitve komunikacije na daljavo s starši ter vzdrževanja dobrih odnosov in varne navezanosti otrok na strokovne delavke vrtcev. Iz posameznih sredin prihajajo informacije, da otroci že močno pogrešajo vrtec (sovrstnike, strokovne delavke, ...) Zato načrtujemo, da bomo v prihodnjih dneh pripravili strategijo povezovanja na ravni vrtca. Povezali smo se s CIRIUS-om. Njihove strokovne delavke izvajajo dodatno strokovno pomoč otrokom s posebnimi potrebami v našem vrtcu. Dogovorili smo se, da izvajalka naveže kontakte s starši ter jim nudi pomoč in svetovanje na daljavo.

Kaj sporočate staršem in otrokom?

Predlagamo, da naj grede starši z otroki čim več v naravo, v gozd - naj ji prisluhnejo in opazujejo številne spremembe, ki se dogajajo v njej, naj listajo/berejo slikanice, leksikone in druge knjige, otroke naj vključijo v vsakodnevna opravila, se spomnijo iger, ki so se jih igrali kot otroci, predvsem pa naj poskrbijo, da se bodo otroci veliko gibali. Naj izkoristijo te dni, da se med seboj povežejo, saj otroci rabijo bližino, razumevanje, pozornost, da bodo lažje prešli te tesnobne dneve.

VESELIMO SE VNOVIČNEGA SNIDENJA!

Kot kaže, bomo morali vsi zaposleni (tudi tisti, ki bodo v neposrednem stiku z otroki) nositi na obrazu zaščitne maske. Razen tega, da vplivajo na prepoznavnost nositelja, ker prekrijejo večji del obraza, je pomembno tudi dejstvo, da je za njimi skrita vsa mimika/nebesedna izraznost človeka (v tem času so še kako pomembna čustva ljubezni, naklonjenosti, topline, razumevanja, ...). Ko so otroci zapuščali vrtec, so nas videli »razkrite«, ko se bodo vrnili, pa bomo »zakrinkani«. Že odrasli imamo težave s prepoznavanjem sočloveka, ki je pod krinko. Predvidevam, da jih bodo imeli otroci še več. Zato se mi zdi smiselno, da starši otrokom pokažejo, ko si namestijo »zaščitno masko« na obraz, da so oni skriti spodaj. Se z masko igrajo igrice na način »KU-KUC«. Tako bodo otroci lažje razumeli novo nastale razmere v vrtcu. Saj jim bodo okoliščine novega načina bivanja predstavili tisti, na katerega so varno navezani (starš) in jim otroci zaupajo. Izkušnje iz domačega okolja pa bodo spontano prenesli na situacijo v vrtcu. Verjamem, da bo stiska ob prehodu vsaj nekoliko ublažena, če bodo otroci videli tudi doma »zakrinkane« starše. Tistim otrokom, ki že razumejo, naj razložijo, čemu maska služi. Da zaščiti druge pred našo

slino, v kateri so lahko skriti drobceni virusi, ki lahko povzročijo bolezen, če pridejo v naše telo. Zavedamo se, da nas ponovno čaka uvajalno obdobje, da se bodo ponovno pojavljale stiske, ker se bodo morali otroci spet ločiti od svojih najdražjih (po večini so bile to mame), s katerimi so preživeli praktično 24 h/dan. Za vsakega otroka je preživljanje svojega otroštva v varnem zavetju družine (mame) najbolj naravna oblika bivanja in blagodejno vpliva na njegovo počutje (občutek varnosti), razvoj, napredek. Interakcija (pogovor, igra, druženje, gibanje) poteka eden na enega. Mama je prva vez z zunanjim svetom, ki pa bo sedaj »na silo prekinjena«, saj se bodo starši morali vrniti v svoje službe, otroci pa posledično v vrtec. Otroci še ne morejo razumeti, dojeti »Zakaj so do sedaj lahko bili ob mami doma ves dan, kar na enkrat pa to ne bo več mogoče?« Otroci bodo ponovno potrebovali več bližine, topline, razumevanja tako s strani staršev kot tudi nas strokovnih delavk. Želimo si, da bi se otroci vrnili v vrte na način, da to ne bo za njih preveč stresno in bodo spet vzpostavili varno navezanost s strokovnimi delavkami, ki je bila z zaprtjem vrtcev nenadoma prekinjena.

Vrtec Pivka

IZKUŠNJE IN MNENJA STARŠEV

V času epidemije smo pravzaprav zelo uživali, prav nič nam ni manjkalo in še zdaj nam ne. Varstvo smo si urejali kar sami, ker jaz delam od doma. Starejši sin (4 leta) sicer pogreša vrtec, mlajši (2 leti) pa ne. Vendar se kljub temu oba zabavata; veliko rišemo, pišemo, barvamo, sestavljamo kocke, kuhamo, pečemo, hodimo na sprehode, opazujemo naravo in živali, skratka; uživamo v trenutkih, ki se ne bodo nikoli več ponovili, saj drugo leto že začnemo s šolo in toliko časa, kot ga imamo sedaj na razpolago, ga ne bo več. **(Marija)**

V vrtcu imava 2 hčerki, ki pa sta bili skoraj cel februar že doma, ker se nam je pridružil 5. član družine in nismo hoteli tvegati, da bi kaj staknil že tako majhen. Z ženo sva jima na začetku karantene s pomočjo pravljice razložila, da gre za virus, zakaj si moramo dobro in pogosto umivati roke, zakaj ne moreta v vrtec, čeprav smo bili zmenjeni, da bosta doma samo 1 mesec, in zakaj se ne smemo družiti z drugimi. To jima ni predstavljalo težav, saj sta bili vajeni, da odkar imamo dojenčka, ne hodimo k drugim in drugi niso hodili k nam. Sam delam že ves čas karantene. Sreča, da je žena doma na porodniškem dopustu, tako da z varstvom nismo imeli težav. Se pa zdaj že dobrih 14 dni pozna, da jima manjka družba vrstnikov. Sami povesta, da pogrešata vrtec in vzgojiteljici. To se prej ni nikoli zgodilo. Ko se peljemo mimo vrtca, sta obe navdušeni, da to je pa njun vrtec. Sreča tudi, da živimo v hiši in imamo svoja igrala, trampolin, tako da smo vse lepe dni izkoristili za igro na vrtu. Dobro, da sta dve, se skupaj igrata in imata vsaj druga druga za družbo. **(Klemen)**

Po zaprtju vrtcev, ko sta otroka ostala doma, sem tudi sama pričela z delom od doma. V dneve smo poskusili vnesti neko rutino, red, ki bi nam nekoliko olajšal preživeti vsakdanjike. Otroka se imata doma lepo, v tem času se nista veliko pritoževala, edino starejša, 4-letna je nekajkrat omenila, da pogreša prijatelje. Moram priznati, da zame poseben izziv predstavlja delo od doma, saj vpeto v družinsko okolje, zahteva mnogo prilagajanja, iznajdljivosti, delo se začne zgodaj zjutraj in se velikokrat zaključi pozno zvečer. Nam je pa to obdobje prineslo zaustavitev vsakdanjega nenehnega hitenja ter več časa za igro v krogu družine, kar pa je neprecenljiv doprinos v naša življenja. **(Maja)**

V času epidemije smo se trudili in se še sedaj, da bi naše družinsko življenje potekalo, kar se da normalno tudi naprej. Starejši hčerki, ki obiskuje vrtec, sva z možem obrazložila celotno situacijo in moram reči, da nismo imeli nobenih problemov. Zaradi položaja, ki ga zaseda mož, je moral biti vsak dan na delovnem mestu, tako da sem bila primorana sama vzeti dopust in obe hčerki imeti v varstvu sama, dokler ne bo prišlo do preklica epidemije in se bodo otroci znova vrnili v vrtec. K sreči imava tudi moževe starše, vendar pa jih zaradi strahu, da bi prišlo do okužbe, nisva izpostavljala hčerkama. K svojim staršem, ki živijo v sosednji občini, pa ju zaradi uredbe o prepovedi gibanja med občinami niti nismo smeli voziti. Zavedam se, da zna biti organizacija varstva otrok velik preizkus za vse, saj niso vsi delodajalci tako velikodušni, da omogočijo zaposlenim dopust in druge možnosti za odsotnost z dela. Mislim, da bi morali tako gospodarstvo kot tudi vzgojno-izobraževalni zavodi delovati skupaj in solidarno. Vsi skupaj pa se moramo zavedati, da lahko za lastno zdravje kot zdravje drugih storimo največ sami. **(Martina)**

Otroku, posebno ker je edinec, je v tem času brez vrtca gotovo težko. Vidi se, da kljub temu, da se trudimo izkoristiti ta čas za družino in ga preživeti čimbolj raznoliko in aktivno, pogreša vrstnike. So se pa vzgojiteljice vrtca zelo potrudile in ostajajo z otroki vseskozi v stiku in preko spleta pošiljajo video, foto vsebine in male naloge in predloge. Sodelovanje v zanimivih, poučnih in zabavnih izzivih in malih projektih je postala nekakšna rutina in otrok komaj čaka na naslednje sporočilo vzgojiteljice in naslednjo nalogo. Resnično vse pohvale in velika zahvala vzgojiteljicam vrtca. Brez njih bi bilo to obdobje gotovo še težje. Občasno se otroci tudi slišijo in vidijo preko spletnih aplikacij, tako da vsaj malo potešijo potrebo po druženju. A če komaj čakamo vrtec? Mislim, da vsi ;) **(Jana)**

Ker imamo v vrtcu le enega od obeh otrok, nam zaprtje vrtčevskih vrat ni povzročilo večjih nevšečnosti. Varstvo so si razdelili mož, ki je delal od doma ter moji starši in nona, s katerimi živimo v isti hiši. Ker je hčerka vajena, da je tudi običajno veliko doma, se je na začetku počutila kot na daljših počitnicah. Sedaj, po dveh mesecih, pa tudi ona pogreša prijatelje in vzgojiteljice. **(Sidonija)**

DKH

O ODPRTJU ŠOL IN VRTCEV V OBČINI PIVKA

Pretekli teden (12. maja) so se sestale ravnateljice šol, pomočnice ravnateljic in vodje vrtcev iz vrtcev in šol v Občini Pivka. Srečale so se s predstavniki občine in civilne zaščite. Izpostavljena so bile vsebine vezane na zaščitno opremo, organizacijo dela v vrtcu, organizacijo dela v šoli v prvi triadi in devetem razredu ter zagotovitev šolskih prevozov za otroke prve triade in devetošolce. Vodstva šol bodo kar v največji možni meri poskrbela za ustrezne preventivne ukrepe v skladu s smernicami NIJZ in ter Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Šolski prevozi so se začeli izvajati po ustaljenem urniku od 18.5.2020 dalje, drugih odvozov ni, starši pa so v skladu s smernicami naprošeni, da otroke v največji možni meri

pripeljejo sami. Za učence iz bližnjih krajev je priporočeno, da v šolo pridejo peš, za starejše devetošolce, pa seveda tudi uporaba kolesa. Osnovni šoli ter vrtca Pivka in Košana so prevzeli potrebno zaščitno opremo za zagon dejavnosti (maske, rokavice, zaščitne vezirje), Občina pa bo dobavila tudi potrebna dezinfekcijska sredstva in razkužila.

Šola na daljavo KO SE ŠOLA PRESELI DOMOV...

Letošnjo pomlad si bomo zagotovo zelo zapomnili. Posebna izkušnja je nedvomno učenje, posredovanje in pridobivanje znanja. Kljub posebnemu obdobju, ki nas je doletelo v preteklih tednih in so tudi šole zaprle svoja vrata ter vse aktivnosti prilagodile učenju in delu od doma, je bil to čas, ko so tako starši, učenci kot tudi učitelji spoznali nove razsežnosti in pridobili nova doživetja. Uveljavili so se novi načini podajanja znanja, učenci so razvili svoje sposobnosti samostojnega učenja in s skupnimi močmi so nastali čudoviti izdelki. Ker gre vendarle za edinstveno izkušnjo, tokratno poglavje namenjamo izobraževanju na daljavo.

OSNOVNA ŠOLA PIVKA

Alenka Tomšič, ravnateljica

Kako ste se na vaši šoli prilagodili razmeram, potem, ko so se šole zaprle?

Ne glede na to, da na naši šoli uporabljamo IKT, pa je organizacija učenja na daljavo novost za vse – učitelje, še bolj pa za učence in starše, ker jo v takšnem obsegu izvajamo prvič. Pospešeno smo delo začeli načrtovati v zadnjem tednu, smo pa računali še na petek, 13. 3., da bi o vsem spregovorili še z učenci, a nam je predčasna odpoved pouka to onemogočila. Tako smo ostali brez pomembnega podatka, kako je z opremljenostjo učencev z računalniki in dostopom do spleta. Glede na to, da smo, a že po zaprtju šole, izvedeli, da sta z virusom okuženi dve naši delavki, smo se bali tudi nadaljnega širjenja virusa.

Vseeno smo s poukom začeli takoj v ponedeljek, 16. marca. Pomembno je bilo, da v oblike izobraževanja na daljavo čimprej vključimo vse učence – torej 462 učencev, kar je zahtevalo veliko napora, saj nekateri niso imeli niti ustrezne opreme in ostalih pogojev za delo, oz. so bili precej neveščni dela s tehnologijo, težavo pa je predstavljala tudi nekaterim staršem, tako je bilo včasih zelo težko že ugotoviti, v čem je težava. Tudi vključevanje učencev-priseljencev, ki jim komunikacija v slovenščini že pri običajnem pouku predstavlja težavo, je potekalo postopoma. Učencem, ki doma niso imeli opreme za učenje na daljavo, smo že v prvem tednu pomagali s šolskimi tabličnimi računalniki, pomoč je kasneje prišla tudi s strani MIZŠ. A še vedno se najde kdo, ki mu računalnik odpove, je zastarel in prepočasen za učinkovito delo in tako še vedno pomagamo kakšnemu. Za vse udeležence, učence, učitelje in starše je tako izobraževanje na daljavo postalo izziv, ki smo se ga vsi zagnano lotili z zavedanjem, da se iz dane situacije lahko naučimo veliko novega, hkrati pa utrdimo misel, da je tudi v teh časih še kako pomembna povezanost, čeprav na daljavo, in sodelovanje vseh.

Kako poteka poučevanje, stik z učenci?

Izobraževanje na daljavo sicer ne more enakovredno nadomestiti pouka, ki poteka v šoli, zato morajo učitelji strokovno in odgovorno izbirati vsebine in cilje iz učnega

načrta, ki so primernejši za delo na daljavo in poskrbeti za primeren obseg nalog. Pri tem upoštevajo priporočila MIZŠ, da naj bo obseg učnih gradiv vsaj dvakrat manjši, kot bi ga uporabili pri rednem pouku. Učenci od 4. do 9. razreda dostopajo do učnih gradiv preko naše uradne šolske spletne strani Učim se ... na daljavo po urniku, ki smo ga na novo oblikovali. Starši učencev od 1. do 3. razreda pa prejemajo gradivo preko eAsistenta in elektronske pošte. Vsi objavijo naloge zvečer za naslednji dan. Številni učenci so pokazali veliko mero samostojnosti in odgovornosti. Učiteljem o opravljenem delu pošiljajo povratne informacije, svoje izdelke, fotografije; nekateri pa se na spremenjen način dela še niso navadili in ti potrebujejo dodatno vzpodbudo. Načine podajanja učne snovi nadgrajujemo in jo kar se da prilagajamo tehničnim zmožnostim učencev. Predvsem v zadnjih tednih pogosteje izvajamo video srečanja, ki so med učenci zaželena, saj nadomeščajo »živo besedo«, omogočajo dvosmerno komunikacijo in lajšajo socialno izoliranost.

Podpora učencem nudijo tudi svetovalne delavke, knjižničarka in učiteljice podaljšanega bivanja, ki ob pomoči učencem pri učenju pripravljajo še raznovrstne predloge za kakovostno preživljanje prostega časa. In nenazadnje se na daljavo učita tudi oba pevski zbor. Že od vsega začetka smo se zavedali, da ta oblika učenja na daljavo ni mogoča brez sodelovanja staršev, ki morajo organizirati in spremljati delo svojih otrok ter jih motivirati za delo. Zlasti starši mlajših učencev imajo pri pouku na daljavo veliko dela, saj jim morajo nuditi tako tehnično kot strokovno pomoč. Ob tem bi se jim radi toplo zahvalili za vse dodatno delo, ki ga opravijo v tem, za vse neprijetnem času.

Kakšne odzive imate s strani učiteljev, staršev in učencev?

Učitelji za pripravo na tak pouk porabijo več časa, saj mora biti dana snov nazorna z jasnimi navodili, zato se tudi sami izobražujejo za uporabo IKT, iščejo zanimive in inovativne načine podajanja snovi, ki bi učence še

bolj motivirale za delo. Tako izdelujejo videoposnetke in učence z živo besedo nagovarjajo preko različnih spletnih orodij, jih vzpodbujajo, na razpolago pa so jim tudi za dodatna vprašanja in povratne informacije. Komunikacija tako ne poteka samo v dopoldanskem času, ampak se delo porazdeli čez cel dan oziroma na dogovorjene ure. Iz ankete, ki so jo izpolnjevali učenci oz. njihovi starši, smo razbrali, da je učencem učenje na daljavo kar všeč, predvsem zato, ker si lahko sami razporejajo čas za učenje in ker je manj predmetov na dan in posledično tudi manj snovi. Iz tedna v teden jim postaja delo bolj domače, težav z opremljenostjo, razumevanjem navodil in snovi je vedno manj.

Pogrešajo pa vrstnike in učitelje ter bi se radi čimprej vrnili v šolo. Tudi povratne informacije staršev o izbranih načinih dela na daljavo so pozitivne, opazijo in pohvalijo trud učiteljev, a pričakovano ugotavljajo, da delo na daljavo terja od njih veliko dodatne energije, potrpljenja in časa. Skrbi jih tudi, kako bo z nepredelano snovjo. Razmeram se bomo glede tega morali prilagajati tudi v naslednjem šolskem letu.

Kakšno je vaše mnenje o tovrstnem učenju na daljavo, zagotovo je to izziv, ki si ga nihče izmed nas v svojem življenju realno ni predstavljal?

Za vse, tako za učitelje kot učence in starše, je pomenilo korak v neznano, saj se s takim načinom dela do sedaj v tako veliki meri še nismo srečali. Delo na daljavo

zahteva od vseh veliko več časa, od učencev pa še več samostojnosti, organiziranosti in samodiscipline. Hkrati pa spodbuja k ustvarjalnosti, iznajdljivosti, prilagodljivosti. Več je individualnega dela s posamezniki, kar zahteva ogromno časa, vendar pa ravno zaradi tega pridejo bolj »do izraza« nekateri učenci, ki so pri rednem pouku mogoče malo bolj pasivni. In lahko rečem, da je delo na daljavo tako učencem kot učiteljem razprlo krila ustvarjalnosti in tako nas učenci s svojim delom ter z izdelki presenečajo iz dneva v dan.

Vsekakor pa je učenje na daljavo lahko za marsikoga tudi precej zahtevno, predvsem pa ne more nadomestiti žive besede in osebne komunikacije v šoli. V mesecu maju bodo učitelji in učenci postavljeni še pred en izziv – ocenjevanje znanja na daljavo. Smo se pa v teh tednih marsičesa naučili, kar bomo lahko pozneje s pridom izkoristili tudi pri delu v šoli.

Kaj sporočate učencem in staršem ...

Zavedamo se, da je pouk na daljavo v vaše domove prinesel spremembe, a vaše delo je v teh težavnih časih zelo pomembno - učencev, da se doma naučite največ, kar se da, in staršev, da jim pri tem stojite ob strani in jih podpirate, čeprav je včasih težko. Ne pozabite, da se lahko kadarkoli obrnete na učitelje, na voljo pa je tudi šolska svetovalna služba. Z dobrim medsebojnim sodelovanjem lahko premagamo vse težave. Ostanite zdravi in skupaj nam bo uspelo tudi v prihodnje – v šoli ali na daljavo!

UTRINKI IN IZDELKI UČENCEV

LARA HORVAT

Lina Faletič - svetovalna služba, razredna učiteljica Marija Mršnik in predmetna učiteljica Antonija Tomšič

Kako ste se na vaši šoli prilagodili razmeram, potem, ko so se šole zaprle?

Na zaprtje šol smo se začeli pripravljati takoj. Zadnja dva dni v šoli smo tako izkoristili za oblikovanje spletnih učilnic, izobraževanje za učitelje, seznanitev starejših učencev s temi orodji in pridobivanje elektronskih naslovov učencev višje stopnje, saj smo sklepali, da bo lažje komunicirati neposredno z njimi kot preko staršev. Nato smo vsak teden postopoma odpravljali težave, ki so se pojavljale. Učencem smo zagotovili dostop do interneta in računalnike, izvajali smo redne evalvacije pouka na daljavo in glede na povratne informacije prilagajali naše delo (količino snovi, količino nalog, načine posredovanja snovi in komuniciranja ...). Še vedno se pojavljajo težave, ampak se trudimo, da bi jih sproti odpravljali.

Kako poteka poučevanje, stik z učenci?

Največji del poučevanja poteka preko spletnih učilnic in elektronske pošte, uporabljamo pa tudi orodja, ki so jih zagotovili različni ponudniki kot na primer: eAsistent (predvsem oglasno desko, ki omogoča istočasno obveščanje velikega števila ljudi), Arnes (VID-Jitsi, ki je namenjen video konferencam) in ZOOM. Šolske vsebine, ki niso vezane na neposredni pouk (svetovalna služba, knjižnica in podaljšano bivanje), pa so zajete na šolski spletni strani, kjer smo dodali zavihek šolanje na daljavo. Učitelji otrokom in staršem preko dostopnih medijev pošiljajo navodila, slike in posnetke, predvsem pa skušajo tako učence kot njihove starše spodbujati z lepimi mislimi in zdravim mero humorja, saj se zavedajo, da je to velik napor. Starši in otroci se na učitelje obračajo z vprašanji glede snovi ali same organizacije dela, tako z večino v stiku, čeprav je nekatere potrebno močnejše spodbujati kot druge. Učitelji se trudijo dajati kratke in jasne naloge, tako da učenci potrebujejo čim manj pomoči staršev, ki so že tako zelo obremenjeni. Ena izmed učiteljic je staršem napisala tudi pismo z zahvalo, saj so prevzeli resno in odgovorno delo poučevanja svojih otrok in to počnejo zelo predano. Učitelji učencem podajajo sprotne povratne informacije ter jih skušajo preko zanimivih in poučnih gradiv, navodil in nalog motivirati za delo.

Kakšne odzive imate s strani učiteljev, staršev in učencev?

Na spletno anketo, s katero smo redno evalvirali pouk na daljavo, se je odzvalo približno polovica učencev, ki so večino potek pouka pohvalili. Predlagali so več video vsebin in nekoliko manjši obseg nalog, kar smo upoštevali. Tudi starši so v veliki meri podajali pozitivne povratne informacije. Kot težavo so izpostavili predvsem preveliko količino snovi ali pomanjkanje informacijsko komunikacijske tehnologije. Oboje smo poskušali upoštevati in tako zmanjšali zahteve ter razdelili šolske računalnike, tistim, ki so jih potrebovali.

Učitelji poročajo, da je tak način dela tako organizacijsko kot časovno zahteven, še posebej za tiste, ki imajo doma tudi majhne ali šolajoče se otroke. Predvsem pogrešajo takojšnjo povratno informacijo učencev, ki jo v razredu lahko dobijo že z enim samim pogledom, se pa po svojih najboljših močeh trudijo, da bi bil pouk na daljavo za učence zanimiv in učinkovit.

Kje se pojavljajo največje težave?

Velika težava je včasih pri vzpostavljanju komunikacije, kjer se soočamo s težavami zaradi preobremenjenosti sistema ter pomanjkanju znanja uporabe tehnologije, pa tudi v raznoliki dostopnosti učencem, saj tak način poučevanja vsem vzame veliko več časa. Največje težave se pojavljajo pri učencih, ki niso odzivni. Veseli smo, da nimamo na šoli nobenega učenca, ki se sploh ne bi oglasil v vsem tem času, pri nobenem predmetu, vendar pa je več takih, ki so se pri specifičnih predmetih v mesecu in pol odzvali le nekajkrat. Ta težava je predvsem prisotna pri starejših učencih, ki šolsko delo opravljajo samostojno, brez nadzora staršev.

Skušamo jo reševati tako, da učitelj, razrednik ali svetovalna delavka pokliče učence in starše ter jih spodbuja, da so pri delu za šolo dosledni. Pri nekaterih je vzrok predvsem v nerazumevanju snovi in zahtev, zato jim nudimo tudi učno pomoč na daljavo, saj se zavedamo da nenazadnje ne moremo nadomestiti znanja, ki ga pridobimo v osebni stiku z učenci. Da je vse skupaj težko, smo se že nekako sprijaznili in se zavedamo, da bo še potrebno stiskati zobe in potrpeti. Vsi bi se najraje vrnili v šolske klopi, a žal ne gre. Zato je zelo pomembno, da se vsi skupaj držimo predpisanih ukrepov in da čim prej dokončno zajezimo širjenje virusa. Sedaj se stanje že umirja in nikar ne počnimo reči, s katerimi bi lahko ogrozili sebe in druge in hkrati podaljšali agonijo karantene.

Kakšno je vaše mnenje o tovrstnem učenju na daljavo, zagotovo je to izziv, ki si ga nihče izmed nas v svojem življenju realno ni predstavljal?

Če bi v naprej vedeli, da bomo morali poučevati na daljavo, bi se verjetno s tem veliko več obremenjevali. Obdajali bi nas dvomi in strahovi, ali nam bo uspelo, ali bomo dovolj natančno in dobro pripravili gradiva za delo na daljavo, tako pa nas je situacija presenetila in smo samo začeli delati po svojih najboljših močeh in v upanju, da učencem in staršem nudimo to, kar potrebujejo. Trudimo se popravljati napake sproti in izboljševati ter nadgrajevati oblike in metode dela, ki jih uporabljamo. Povratne informacije so spodbudne, čeprav se zavedamo, da je situacija in tak način poučevanja za nekatere bistveno težje kot za druge in da se kljub našim trudom, s časom večajo razlike med otroki.

Kaj sporočate učencem in staršem ...

Zavedamo se, da je tak način pouka zahteven za vse deležnike in žal pripomore k temu, da postajajo razlike med učenci vedno večje.

Ravno zaradi tega želimo vsem sporočiti, da smo tu, da jim stojimo ob strani, da smo v vsem tem skupaj in da bo samo odkrita in konstruktivno naravnana komunikacija med nami (učitelji, učenci in starši) omogočila uspešno spoprijemanje z današnjimi zahtevami. Tako kot pravi rek: »V slogi je moč.«

»Ugotavljam, da so se učitelji in šola, pred novo, neznano situacijo, izjemno hitro in dobro znašli. Zavedam se, da je šolski sistem praktično čez noč naredil velikanski skok naprej. Pri delu na daljavo se mi zdi najpomembnejše, da se je res potrebno prilagoditi in delati na bistvenih stvareh. Zaradi preobremenjenosti bi se lahko zgodilo, da otroci sploh ne bi želeli več prižgati računalnika. Če bi se to zgodilo, tudi starši ne bi mogli več motivirati otrok, da sta šola in učenje pomembna. Učitelji morajo torej snov prilagoditi tako, da bodo otroci vedno odzivni, nujna je torej selekcija in diferenciacija za učence. Naši otroci pa bolj od nas učiteljev obvladajo različne platforme, zato je učenje na daljavo steklo hitro. Glede na krizno situacijo, ki je prevladovala pretekle tedne, vsem iskreno želim čim več odpornosti in obilico zdravja, saj je edina moja želja ta, da se čim hitreje lahko ponovno zdravi vrnemo v varno okolje šole ter nadaljujemo z delom in življenjem naprej.«

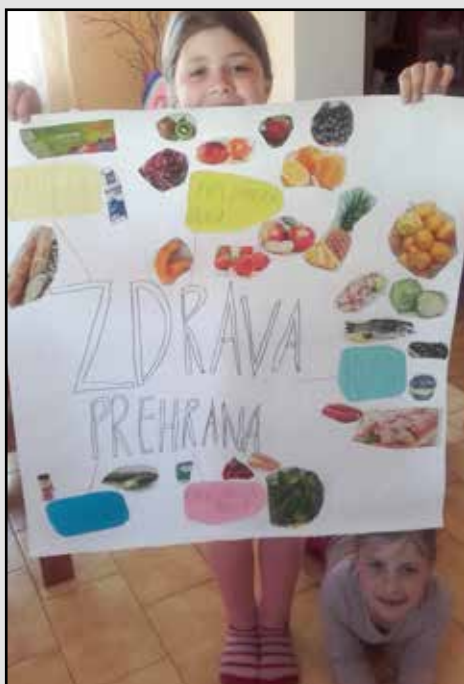
Neva Brce, ravnateljica

Glasbena umetnost v samoizolaciji

»S poučevanjem na daljavo sem se srečala prvokrat, toliko bolj se mi je zdelo absurdno, ker sem glasbenica. Sprva sem bila mnenja, da učenci ne bodo dobili glasbenih informacij v smislu poslušanja, petja, izvajanja in podobno. Sama izhajam iz videnja glasbe tako, da otroci morajo veliko peti, se gibati, telesno izražati in muzicirati. To vodi do višje samozavesti, upati si povedati, storiti in podobno. Toda čas samoizolacije me je dobesedno prisilil v nova iskanja rešitev, v nova učenja, da lahko kvalitetno poučujem. Poskušala sem glasbo urediti razbremenilno in ne kot breme. Povratne informacije so fantastične: učenci pošiljajo posnetke, kako prepevajo, pošiljajo slikice, ki so nastale na temelju poslušanja, pošiljajo svoje miselne vzorce, ki jih prej niso nič kaj radi uporabljali in izdelovali, klepetajo preko skypea, ko kakšne stvari ne razumejo. Sama sem zadovoljna z rezultati, vloženo je veliko truda in drugačnega dela, kot smo glasbeniki navajeni, veliko je pisanja, odpisovanja in drugačne komunikacije. Sem pa opazila, da nekateri učenci, ki slabo funkcionirajo med samim klasičnim poukom, dobro delajo v svojem okolju. Nikakor pa ne bom zanikala, da se veselim dneva, ko bom zopet ob polnem razredu. Hvaležna pa sem tudi za to izkušnjo, saj nas vse oblikuje, upam, v boljše ljudi.«

Florijana Žnidaršič

UTRINKI IN IZDELKI UČENCEV

KAJ MENIJO STARŠI IN KAKO TO IZKUŠNJO OPISUJEJO OTROCI?

Zaradi nenadnega izbruha epidemije korona virusa poteka šolanje otrok od 16. 3. 2020 na daljavo. Učitelji, starši in učenci smo se morali zelo hitro prilagoditi na nov način dela in prevzeti vsak svoj del odgovornosti. Menim, da nam to dobro uspeva. Vsakodnevna komunikacija z učiteljico poteka večinoma preko računalnika. Delo teče po ustaljenem šolskem urniku. Glede snovi, nalog, branja in utrjevanja dobijo učenci zelo jasna in jedrnata navodila. Odzivnost učiteljice 1.b razreda je odlična, obremenitev učencev pa primerna. Na daljavo uspešno potekajo tudi naravoslovni in športni dnevi. Učenci vsekakor pogrešajo medsebojni stik s sošolci in učiteljico ter komaj čakajo na vrnitev v šolske klopi.

E. Česnik, mama učenke 1.b razreda OŠ Pivka

Šolanje od doma predstavlja zanimivo izkušnjo, tako za našo šolarko kot za nas. Pri naši šolarki, ki ne potrebuje veliko usmeritev in pomoči, šolanje od doma spodbuja še večjo samostojnost, več lastnega razmišljanja pri reševanju nalog, iskanje različnih možnosti pri raziskovanju in več lastnih idej pri ustvarjanju. Seveda smo starši na razpolago za morebitno razlago, pomoč in preverjanje opravljenega dela. Poleg tega se uči tudi komunicirati in pošiljati slike prek elektronskih medijev. V našem primeru se je šolanje od doma pokazalo kot uspešno, vendar vseeno zaradi socialne komponente (druženje otrok v in izven šole, druženje s širšo družino, treningi, izmenjava izkušenj itd.) upamo, da se bo stanje kmalu vrnilo v normalo.

Marija in Stjepan Paladin

Delo od doma mi je po eni strani všeč, po drugi pa ne. Pri delu od doma mi je všeč to, da imam več prostega časa, tega pa izkoristim za risanje, igro z bratom, šivanje ter sprehode s starši. Pri delu od doma pa mi ni všeč, da nimam miru med tem, ko se učim, ker bi se moj brat zelo rad igral z mano. V prostem času šivam iz premajhnih oblačil in nogavic.

Viktorija, 3. razred

Šolanje doma se mi zdi zelo dolgočasno, saj pogrešam sošolke in sošolce. Pri karanteni mi je všeč to, da sem dlje časa z družino in lahko dlje spim. Doma mi gre šolanje lažje in hitreje. S tem nimam težav in delam samostojno, saj sem tako delala tudi v času, ko sem hodila v šolo. Zdi se mi, da za šolanje in domače naloge dobivamo zelo malo dela in snovi.

Zala, 10 let

Zaradi korona virusa se je za hčerko učenje v razredu zaključilo že v petek, 13. 3. 2020. Starši smo že dan prej dobili obvestila o možnosti prekinitve pouka preko e-asistenta in odločili smo se, da je najbolje, da ostane v petek kar doma. Istočasno sva se dogovorili tudi s hčerino učiteljico violine, da prekinemo z rednim poukom. Sledil je čas negotovosti z grenko sladkim priokusom. Na eni strani so nastale nenačrtovane počitnice, na drugi strani pa negotovost, do kdaj bo treba potrpeti. Dokaj hitro so se šole organizirale in začele pošiljati gradiva za učence in nekje v tednu dni je bil e-asistent nadgrajen v spletno učilnico. Učenci se tako srečujejo na svojem dostopu in kot mama imam vtis, da je tak pouk marsikateremu otroku bolj všeč. Vsaj v prvem triletju. Otroci so bolj sproščeni in se pri določenih nalogah bolj potrudijo. Vse tudi pridno sporočajo učiteljem na svojem kanalu. Malce bolj zapleten je pouk instrumentov in nauka o glasbi. Potrebni so zmogljivi programi in naprave, ki bi omogočili nemoten pouk, pa je žal največkrat omrežje preobremenjeno in se potem sproti improvizira. Nekaj preko video klica, malo pa kar preko telefona. Za nauk o glasbi dobijo otroci povezave in gradivo po e-pošti, učitelji pa, žal, ne dobijo povratnih informacij o tem, ali so učenci naloge opravili.

Marijana Hreščak

Doris Komen Horvat, Irena Margon, Danijel Kovačič Grmek, OŠ Košana, OŠ Pivka

Spoštovani, ki boste to prebrali!

Meni kot otroku je zelo hudo, ker se ne morem igrati s svojimi prijateljicami, ki stanujejo na koncu ulice! Nekaj dobrega je, da je moj oče kupil sladoled, in da se na koncu dneva skupaj igramo lovljenje. Preko e-asistenta dobivam navodila, po katerih se jaz učim. Svojo uro violine imam po običajnem urniku preko ZOOMA. Vendar se program malo odloči po svoje in nam nagaja. Če kdaj ne deluje, pa moja mama pokliče učiteljico. Jaz upam, da bo ta korona virus kmalu mimo, in da se bomo spet lahko družili in skupaj dopolnili tisto, kar je bilo zamujeno, kot so recimo: rojstni dnevi, sv. obhajila in še kaj drugega. Se vidimo kmalu!

Veronika, 9 let

Šolanje na daljavo je zelo odvisno od posameznega otroka. Starejši otrok, ki je v srednji šoli, je sprejel to zelo odgovorno in resno, saj so tudi profesorji z njimi v kontaktu prek internetne video konference. Zdi se mi, da je tako nekako lažje, saj so virtualno in slišno zelo odzivni. Učitelji so jim na razpolago in takoj reagirajo. Z osnovno šolo je pa malo drugače. Otroci so bolj prepuščeni sami sebi. Potrebujejo veliko motivacije, spodbude od staršev in seveda učiteljev. Zdi se mi, da je veliko nalog. Kot starš moram zelo veliko časa vložiti v delo, ki naj bi ga opravljal učitelj. Razumem, da se prvič soočamo s tem problemom »šolanjem na daljavo«, vendar mislim, da bi bilo potrebno več narediti na tem področju. Mislim, da je otrokom potrebno dati boljšo razlago prek video konference. Moram poudariti tudi to, da bi otroci v osnovni šoli, npr. pri matematiki dobili celotne rešitve s potekom in končnim izračunom, da bi lahko potem za naslednje račune nadaljevali po istem sistemu računanja.

T. Benčič, »starš«

Šolanje doma mi je na začetku ugajalo, ker sem lahko večino svojega časa posvetila družini, seveda pa nisem pozabila na šolo. Na začetku smo se vsi malo lovili z načinom novega šolskega sistema, vendar smo se tekom enega tedna že privadili. Z učitelji v šoli ohranjamo stik in prav tako oni z nami. Snovi za šolo je toliko, kot bi bilo sicer, če bi bili v šoli. Vendar najdejo se tudi nekateri predmeti, kjer je snovi malo. Občutki doma so zelo različni, včasih mi je z družino biti toliko časa v stiku malo nadležno. Seveda mi manjka stik s prijatelji, vendar to uredimo tako, da se pokličemo po telefonih. Vzajem si pa seveda tudi čas zase in malo razmišljam o določenih stvareh. Rada tudi kolesarim in se posvečam drugom športom, ki jih je le možno izvajati tekom karantene. Moji občutki so zelo mešani, vendar mi tak način šolanja in prostega časa čisto ugaja, ni tako velikega pritiska, kot bi bil sicer.

Mila, 15 let

Moj dan šolanja na domu

Zbudim se ob 7.00 in pojem zajtrk. Po zajtrku naredim vse za šolo in sem potem prost. Delo je zanimivo, včasih malo težko. Najbolj mi je všeč likovna in glasbena umetnost, ker tam veliko rišemo. Ker je zdaj čas karantene in ne moremo k morju po oljčne vejice, smo imeli za Cvetno nedeljo metulje, ki smo jih naredili iz papirja in jih obesili na veje. Ko sem risal Košano, sem se odločil, da bom šel na sprehod in jo slikal. S tem sem tudi telovadil in si nabiral kamenje za k reki Reki. Ob ponedeljkih in sredah imam tudi glasbeno šolo. Z učiteljem po skype-u igrava harmoniko in se učiva. Če je lepo vreme, gremo popoldne k reki Reki in tam iz materialov, ki jih najdemo v naravi, zidamo bunker. Ker se ne morem družiti s prijatelji, kot se v šoli, se zvečer z njimi igram video igre in pogovarjam po Discordu.

Šolanje na domu je zelo zabavno, ker naloge lahko naredim prej in mi mama lahko razloži, česar ne znam. Najprej se mi je zdelo butasto, ker ni prijatelj, ampak zdaj je prav super, saj se družimo zvečer.

Klemen Rojc, 5. razred

POPOLDNE V PIVKI IN POPOLDNEVI DOMA

Že nekaj časa je preteklo od takrat, ko smo vam na kratko opisali naša druženja na srečanjih programa Popoldne v Pivki. Mi smo se ta čas pridno učili in se tudi zeeeeelo zabavali. Vsak ponedeljek in vsako sredo smo se srečali v prostorih Karitas v Pivki in najprej pridno spisali domače naloge ter ponovili tekočo snov. Nato smo se igrali razne družabne igre, veeeliko ustvarjali in ves sneg, ki je zapadel, spremenili v snežene kepe, s katerimi smo se lepo nakepali. V mesecu marcu pa nam jo je zagodla korona. Vrata v naš skupni prostor smo morali zapreti in napovedovali so, da se kar nekaj časa ne bomo smeli srečati. A naša prijateljstva so trdnjša od vsakega virusa! Tako smo se odločili, da si šolske obveznosti in učenje popestrimo tako, da med seboj sodelujemo po telefonu in z uporabo raznih komunikacijskih aplikacij, ki smo jih v času našega druženja drugače postavili na stran. Ko je bil račun pretežak ali smo imeli kakšno težavo, vprašanje, smo se poklicali in zagato rešili skupaj. Učenje na daljavo je tako postalo bolj zabavno in precej lažje. **Če je med vami bralci še kdo, ki se želi učiti na malo drugačen način, ali bi rad z mladimi prostovoljci preveril svoje znanje, se pogovoril o nalogi, ki jo mora opraviti, želi družbo in pomoč pri učenju na daljavo, vabljeni, da nam pišete na e-mail naslov: mihaela.karitas@gmail.com ali pokličete na telefonsko številko 041/762-029. Skupaj nam bo lažje in lepše!**

Želimo vam uspešen zaključek šolskega leta in nepozabne počitnice!

Otroci in prostovoljci programa Popoldne v Pivki s koordinatorko Mihaelo Kukolj

PUM-O

LJUŠKA
UNIVERZA
POSTOJNA

PROJEKTNO UČENJE MLAJŠIH ODRASLIH

Brezplačen program za mlade, ki hočejo uspešno dokončati šolske obveznosti, in mlade, ki iščejo zaposlitev.

- ✓ Ti šolanje na daljavo predstavlja izziv?
- ✓ Te je strah, da ne boš opravil šolskih obveznosti (izpiti, matura ...)?
- ✓ Si izgubil službo ali te skrbi, kaj bo z zaposlitvijo v prihodnosti?
- ✓ Čutiš tesnobo v trenutni situaciji in potrebuješ nekoga, ki bi mu lahko zaupal?
- ✓ Morda pa si le želiš svoj čas preživeti v sproščeni družbi, kjer boš sprejet tak, kot si?

Če si vsaj na eno od vprašanj odgovoril z DA, nas kontaktiraj, da ti mentorji predstavimo koristi brezplačnega programa PUM-O.

60 let širimo znanje

LJUŠKA
UNIVERZA
POSTOJNA

Telefon: 031 360 977; E-naslov: pum-o@zavod-znanje.si

Program financirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov, v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje.

Naša mala ustvarjalnica

Popoldne v Pivki

Zabavno knjižno kazalo

Pripomočki:

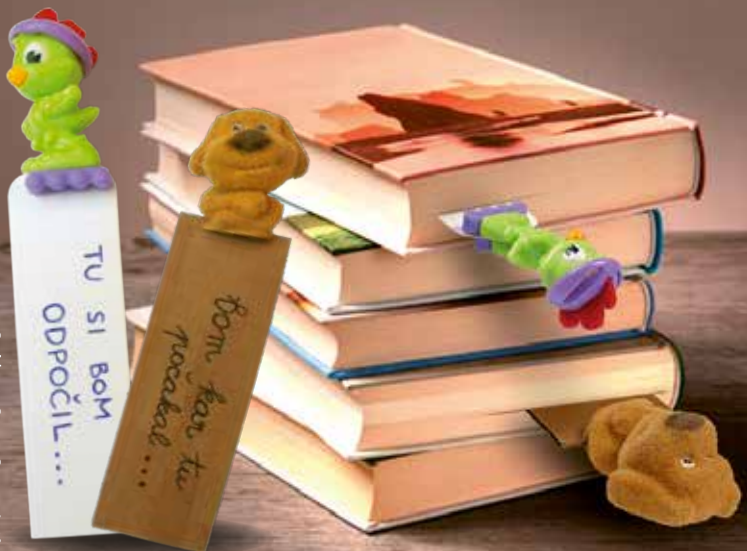
Manjša figurica (npr. iz kinder jajčka)
Kos kartona
Svinčnik, ravnilo in škarje
Flomaster
Lepilo
Olfa nož (pozor, pomaga naj ti odrasla oseba!)

Navodila:

Čisto vsaka figurica za takšno knjižno kazalo žal ni primerna. Poiščimo figurico, ki jo lahko pritrđimo na karton tako, da jo nanj le prilepimo, ali figurico iz mehkejšega materiala, v katero nam odrasla oseba pomaga narediti manjšo zarezo, da vanjo prilepimo karton.

Karton naj bo dolg vsaj 10 cm in širok toliko, da bo ustrezal izbrani figurici.

Na karton lahko zapišemo zabavno misel ali opomnik, do kje smo prišli. Kazalo bo kukalo iz knjige in nas vabilo k branju.

Delavnico smo izvedli in za vas zapisali otroci in prostovoljci programa "Popoldne v Pivki".

Glasbena šola Postojna vabi k vpisu novih učencev za šolsko leto 2020/2021

Vpisujemo:

→ v **program predšolske glasbene vzgoje** (5 letni otroci)
in **glasbene pripravnice** (6 letni otroci),

→ v **program glasba**: klavir, harmonika, violina, viola, violončelo,
kontrabas, kitara, flavta, kljunasta flavta, oboa, klarinet,
saksofon, trobenta, rog, pozavna, tuba, tolkala, petje.

GLASBENA
ŠOLA
POSTOJNA

www.gspostojna.net

V programa predšolske glasbene vzgoje in glasbene pripravnice vpisujemo do zapolnitve prostih mest. V program glasba se učenci vpišejo po uspešno opravljenem sprejemnem preizkusu.

Vpis poteka preko **e-obrazca**
od 18. 5. od 9.00 dalje do 29. 5. 2020
na spletni strani šole.

Dodatne informacije:

- gspostojna.net
- info@gspostojna.net
- tel.: 051 300 022.

JEZIKOVNI KOTIČEK

Pozdravljeni!

Spet smo nazaj. Osamitev ali karantena znotraj naših domov nam je vsem skupaj lahko koristila na več načinov. Vsi smo imeli veliko več časa za druženje z lastno družino in dejavnosti, na katere smo pred pandemijo radi pozabili ali pa ni bilo časa zanje. Morda je vsak med nami v roke vzel kakšno knjigo več kot običajno. Tudi mladina se je morala hočeš – nočeš spopasti z učenjem na daljavo, samoizobraževanjem in namesto pametnega telefona, **katerega (čigar)** učinek je neznansko dober in uporaben, so mladi vzeli v roke tudi kakšen priročnik, **katerega (čigar)** vsebina je bila koristna za pojasnjevanje pojmov, katere so si morali zapomniti sami brez učiteljeve razlage. V obeh primerih lahko namesto besede **katerega** uporabimo tudi besedo **čigar**.

Pa smo prišli do tokratne jezikovne zanke. To sta besedi **ČIGAR** in **KATEREGA**. Beseda **ČIGAR**, posebej pri mlajši generaciji, najbrž ni velikokrat uporabljena. Zdi se kar nekako starinska, pa vendar ima svojo vlogo in je zapisana v Slovenskem pravopisu. Beseda **ČIGAR** je po jezikovni razvrstitvi svojilni zaimek, in sicer oziralni, ki se ga rabi izključno za moški spol. Oglejmo si primer. France Prešeren, **čigar** 220. obletnico rojstva praznujemo prav letos, je s svojo Zdravljico podal temeljno sporočilo o bratstvu in prijateljstvu med narodi. Beseda **ČIGAR** je živa, uporabljena velikokrat, vendar vedno samo v ednini pri samostalniku moškega spola. Zato nikakor ne moremo reči: To je mama, **čigar** hči je dobila priznanje za najboljši spis. Povedati moramo: To je mama, **katere** hči je dobila priznanje za najboljši spis. V tem primeru moramo uporabiti besedo **KATERA/E**. Lahko pa seveda

zapišemo: To je oče, **čigar** hči je dobila priznanje za najboljši spis. Tukaj se zdi naravno in celo bolje kot uporaba besede »**katerega hči**«.

Slovenski pravopis navaja, da je raba besede **ČIGAR** bolj uporabna pri samostalniku moškega spola - osebe, v primeru, ko to ni oseba, pa je raba dovoljena, vendar označena kot odsvetovana raba. Glede na našo slovensko posebnost, da zelo radi opuščamo določeno rabo besed in postajamo površni (mogel/moral/, se zna zgoditi, da se bo sčasoma raba besede **ČIGAR** izgubila. Slovenščina je bogat jezik, **čigar** besedišče se lahko primerja z vsemi svetovnimi jeziki, morda celo presegamo kakšnega, zato negujmo svoj materni jezik in spoštujmo tudi druge jezike, kot je zapisal slavni Slovenec Anton Martin Slomšek: »Hočem, naj bi slovenska beseda slovela, imela čast vpričo narodov, naših sosedov; sami jo prvi spoštujmo, ne toliko v praznih besedah in malopridnem pričkanju, temveč v dejanju ... Beseda materina bodi nam zmerom prva v naših družbah in pri veselicah; na sprehodu kakor doma naj se beseda materina čuje in slovi. Tako bodo pošteni tujci našo slovensko besedo spoštovali, če bodo spoznavali, da jo mi prvi spoštujemo.« Leto 2020 je polno obletnic slavnih Slovencev, saj praznujemo tudi 220. obletnico rojstva Antona Martina Slomška, ki je bil Prešernova generacija in se je z njim v svojem življenju tudi srečal. Zelo je cenil Prešernovo umetniško poezijo, sam pa je pisal bolj preproste in ljudske pesmi s poudarkom na slovenski besedi in ljudskem petju.

Irena Margon

TUDI UČENJE NA DALJAVO JE POMEMBNA SPODBUDA ZA DOBRO POČUTJE IN KAKOVOSTEN VSAKDAN

Obdobje, ki nas je zaznamovalo s številnimi omejitvami, smo tudi na **Ljudski univerzi Postojna** vzeli kot poseben izziv. Osebnosti so pri prenosu znanja sicer nenadomestljivi, a glede na razmere smo vse načine dela prilagodili tako, da smo ostali za naše udeležence na daljavo dostopni v čim večji meri. Izredne razmere smo izkoristili kot priložnost za nove pristope in načine komunikacije pri osvajanju novih znanj.

Z 18. majem smo, po natančno določenih pravilih in glede na veljavne ukrepe ter higienska priporočila, svoja vrata za udeležence znova odprli. Uporabnikom nudimo vso podporo, ki jo morda v tem obdobju še bolj potrebujejo.

V naših predavalnicah tako znova potekajo dejavnosti, ki združujejo

manjše skupine udeležencev – osnovna šola za odrasle, Opismenjevanje v slovenskem jeziku, tečaj projekta Pridobivanje temeljnih in poklicnih kompetenc, delavnice v okviru sonaravnega kmetijstva in živinoreje, tečaj in slovenščine za tujce in dejavnosti v okviru Večgeneracijskega centra Točka moči. Ker udeleženci Univerze za tretje življenjsko obdobje predstavljajo pri morebitni okužbi rizično skupino, ostajamo pri izvedbi programov v tem okviru nekoliko bolj previdni in iščemo izvirne načine, da jih preselimo tudi na prosto.

Odprli smo tudi vrata Svetovalnega središča za izobraževanje odraslih (za vse informacije in podporo v zvezi z izobraževanjem, kariernim razvojem in učno pomočjo) in Središča za samostojno učenje.

Večji kot je otok znanja, daljša je obala čudes.

Ralph M. Sockman

NAŠO POVEZANOST VZDRŽUJEMO NA DALJAVO VGC KRPANOV DOM PIVKA V ČASU KORONA VIRUSA

Korona virus je močno zarezal v vse pore našega življenja. V skladu z navodili pristojnih organov smo bili tudi na VGCju Krpanov dom Pivka primorani zapreti svoja vrata in s tem prekiniti vse naše dejavnosti. Pa vendar, kjer je volja, se najde rešitev. Tako smo z vztrajnostjo že v mesecu marcu preko konferenčnega sistema ZOOM vzpostavili redna srečanja uporabnikov VGCja. Dobivamo se vsak teden v času torkovih popoldanskih srečanj. Izmenjamo novice, se povprašamo po zdravju in čisto malo pojamramo nad danimi razmerami.

Pa vendar so naša srečanja vse prej kot lahkotna. Še vedno kvačkamo za vrtec, tako da si v teh srečanjih pomagamo pri prevodih in razumevanju navodil. Tiste naše članice, ki sodelujejo v šivanju pralnih zaščitnih mask za občino, civilno zaščito ali pa zgolj za zaščito prijateljev in družine, pri tem spodbujamo. Rade prisluhnemo njihovim izkušnjam. Njihov nalezljivi entuziazem pa je spodbudil vsako od nas, da se je poskusila v tej večini.

Z vsemi, ki se nam zaradi tehničnih ali drugih ovir ne morejo pridružiti na spletu, se slišimo po telefonu. Na takšen način je potekala tudi komunikacija naše prostovoljke Jožice Ramšak z udeleženci njenih predavanj. Sedaj se je tudi ta skupina povezala preko aplikacije ZOOM in na ta način izvajajo tedenska srečanja.

Same sebi smo dokazale, da leta niso izgovor za uporabo digitalne tehnologije. S pomočjo strokovne delavke

VGCja ter medgeneracijske pomoči otrok in vnukov se naša povezanost širi. V okrilju doma usvajamo nova znanja, vzdržujemo stike ter premagujemo osamljenost. Zavedamo se, da nismo sami in z veseljem pričakujemo ponovno odprtje vrat VGCja. Strokovna delavka VGCja je vsem na razpolago v času obratovanja centra:

Torek od 16.00 – 18.30 ter petek od 8.00. – 11.30 na tel. št. 05 71 50 22 ter na mailu: info@lu-ilirska-bistrica.si

Vse vabimo, da si popestrite dneve s spremljanjem naše facebook strani **VGC Dom na Vidmu in VGC Pivka**, kjer dnevno objavljamo zanimive prispevke ter, da obiščete spletno stran **LU Ilirska Bistrica**, kjer boste v zavihku **Kaj početi v času koronavirusa?** prav gotovo našli tudi kaj zase. Predvsem pa ostanite zdravi.

Romana Morano
Strokovna delavka VGC Krpanov dom Pivka

KOTIČEK ZA MLADE

RAZPIS ZA MLADINSKE PROJEKTE IN AKCIJE 2020

Občina Pivka je v letu 2020 pripravila prvi razpis za financiranje mladinskih projektov in akcij. Razpis je bil izveden na podlagi Odloka o mladini in pravilnika o financiranju in sofinanciranju mladinskih projektov in akcij. Namenjen je bil izključno mladim med 15. in 30. letom.

Na razpis so se z desetimi projekti prijavila štiri društva. Prijavitelji na razpis so bili Kulturno prosvetno društvo Miroslav Vilhar Zagorje, Kulturno društvo Juršče, Kulturno društvo Šmihel in Društvo Mladi za Pivko. Skupaj so prejeli sredstva v višini 9.000,00 eur.

Projekte je ocenila tričlanska občinska komisija, ki je pri razpisu ocenjevala preglednost, število članov v projektu, delež lastnih sredstev, ciljno populacijo, dostopnost, ekonomičnost, primerljivost in preventivnost. Vsebina prijavljenih projektov je zelo pestra od računalniško multimedijskega kotička Pivka, organizacije pohoda s foto natečajem, različnih dogodkov, izvajanja športnih dejavnosti, coworkinga ipd. Občina Pivka bo tudi v prihodnje delovala v smeri spodbujanja mladinske participacije in s tem spodbujala mladino k tvornemu oblikovanju svojega okolja.

Občina Pivka

POMEMBNI DATUMI ZA VSE SREDNJEŠOLCE ZAKLJUČNEGA LETNIKA

POKLICNA MATURA

30. maj 2020: Angleščina – pisni izpit

1. junij 2020: Slovenščina – pisni izpit

6. junij 2020: Matematika – pisni izpit

9. junij 2020: Nemščina – pisni izpit

11. junij 2020: 2. predmet – pisni izpit

15. junij 2020: Slovenščina kot drugi jezik ali italijanščina kot tuji in drugi jezik – pisni izpit

Od 13. do 23. junija 2020: Ustni izpiti in 4. predmet

POMEMBNO!

Tematski sklop letošnjega maturitetnega eseja je **V svetu Cankarjeve dramatike**, obvezna besedila pa so štiri Cankarjeva dela: Za narodov blagor, Kralj na Betajnovi, Pohujšanje v dolini šentflorjanski in Hlapci.

SPLOŠNA MATURA

30. maj 2020: Angleščina

01. junij 2020: Slovenščina (esej in druga pisna pola)

02. junij 2020: Filozofija, psihologija in sociologija

03. junij 2020: Biologija

04. junij 2020: Geografija, Glasbeni stavek – Izpitna pola A

05. junij 2020: Ekonomija, likovna teorija, glasba, sodobni ples, mehanika, elektrotehnika, računalništvo, biotehnologija, materiali ter teorija in zgodovina drame in gledališče

06. junij 2020: Matematika

08. junij 2020: Umetnostna zgodovina

09. junij 2020: Nemščina

10. junij 2020: Zgodovina

11. junij 2020: Ruščina, latinščina, grščina

12. junij 2020: Fizika

15. junij 2020: Italijanščina, drugi jeziki na NMO (slovenščina v Prekmurju, v Slovenski Istri, madžarščina v Prekmurju ali italijanščina v Slovenski Istri), informatika

16. junij 2020: Španščina, francoščina

17. junij 2020: Kemija

Od 15. do vključno 23. 06. 2020: Ustni izpiti

SOLIDARNOSTNI DODATEK ZA REDNE IN IZREDNE ŠTUDENTE

Dodatek je namenjen študentom in študentkam rednega in izrednega študija s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so, glede na interventno zakonodajo, upravičeni do enkratnega solidarnostnega dodatka v višini **150 evrov**. Več kot **45 tisoč rednim študentom**, ki so že oddali vlogo, je bil enkratni dodatek izplačan 30. aprila. Oddaja elektronske vloge poteka s pomočjo spletne aplikacije oz. vnosa v elektronski obrazec, objavljenega na državnem portalu **eUprava**.

O ŠTUDIJU NA DALJAVO

»Neke opazne razlike ni. Predavanja sledijo urniku, hkrati se izvajajo tudi vaje.« (študent Fakultete za računalništvo)

»Zadeva je dobro organizirana, vsak dan v spletno učilnico oddajam rešene vaje za posamezen predmet. V zadnjem mesecu je bilo tudi veliko seminarskih nalog. Ocenjevanje smo rešili na daljavo, čeprav mi ta zadeva ni najbolj všeč. Ker sem dijak zaključnega letnika, imam tako veliko več časa za pripravo na maturo.« (dijak zaključnega letnika Srednje ekonomsko-poslovne šole)

»Študentje družbenih ved, kot sem sam, imamo srečo, kar se izobraževanja na daljavo tiče. Velika večina predmetov se izvaja v obliki predavanj, ki se jih z lahkoto preseli v digitalno obliko - bodisi preko video konferenc v realnem času, kjer lahko sprašujemo, komentiramo in debatiramo, bodisi preko vnaprej posnetih videov. Za te, ki študirajo znanstvene vede, kot je biologija ali kemija, kjer so vaje v laboratoriju in terenu nepogrešljiv del izobraževanja, je situacija veliko slabša. Tiste vaje, ki jih imamo mi, so v večini nadomestile seminarske naloge in eseji, glede izpitov pa še ne vemo, kako se bodo izvajali, ko pride junij naokoli.« (študent Fakultete za družbene vede)

Doris Komen Horvat, Danijel Kovačič Grmek

Delati prostovoljno ali kar »zastojn« ima lahko velik vpliv na zaposlitev!

Danes je pri vsakem delu, ki se nameni mladim vedno prisotno podvprašanje: »Koliko bomo plačani za to?«. Kaj lahko razumemo iz tega? Mladi nimajo želje in potrebe početi nekaj kar jim bo odvzelo čas in energijo, če za to ne prejmejo plačila.

Pozitivni učinek na družbo oziroma nekaj narediti za vse nas ni več zadovoljstvo, ki bi jim lahko poplačalo njihov trud. Zato tudi prejemanje neplačila za delo hitro premaga željo po spremembi. Zakaj je to tako? **Zelo je pomembno, da se mladi začnejo zavedati kako ključne so njihove izkušnje za nadaljnje življenje!**

Vsako delo, ki ga opraviš je izkušnja, ki ti pomaga, da se v življenju bolje znajdeš. Vsak trud, ki ga vložiš v to, da dosežeš spremembo je stopnica, ki te pelje višje k cilju oziroma lažjemu življenju. Ni denar tisto kar ti bo dalo

izkušnjo! Denar je samo papir, ki si ga podajamo in se z njim igramo. Prava vrednost je rezultat, ki ga prinese tvoje delo. Nasmeh drugih, ko narediš nekaj za njih. Stisk roke, ki je vrednejši kot vsak Bitcoin.

Delati dobro za sebe in druge je pravi smisel obstoja na svetu. Zato ti višja številka na bankomatu nikoli ne bo mogla dati tega kar ti lahko da zahvala in spoštovanje.

Tibor Pranjić, predsednik MPZ

MTB PARK OSOJNICE

Med časom, ki nas je vse pretresel, je v majhni skupini na MTB Kal nastala ideja o oblikovanju MTB parka. Mladi so pristopili k Občini Pivka in Društvu Mladi za Pivko in izrazili željo po oblikovanju adrenalinske kolesarske poti. Z vaško skupnostjo Kal smo dosegli dogovor k uporabi hudourniškega kanala v te namene.

Mladi so stopili v akcijo in v samo 3 dnevih očistili celoten kanal in s tem ne samo pridobili pot, ampak tudi dokazali, da so mladi, ki imajo željo, vredni zaupanja. Vse, kar potrebujejo, je samo priložnost. Občina Pivka je pristopila k samemu čiščenju, in sicer k očiščenju divjega odlagališča smeti, ki se je dolga leta nabiralo v kanalu. Društvo Mladi za Pivko je projekt MTB park Osojnica prijavilo na evropski razpis evropska solidarnostna enota v upanju, da bodo pridobili dodatna sredstva za nadaljnjo organizacijo.

Za vodjo projekta je določen Alen Šavor, ki je s svojo zagnanostjo in resnostjo pri projektu do sedaj pokazal prave vodstvene sposobnosti. Vsem, ki so udeleženi pri projektu in so s svojim delom pripomogli pri sami izvedbi projekta, se zelo zahvaljujemo, saj takšen projekt brez prave skupine ne bi nikoli bil uresničen.

Mladi za Pivko

KRI OSTAJA NUJNA IN NENADOMESTLJIVA

Zaradi zaščite krvodajalcev in zaposlenih ter preprečevanja možnih prenosov bolezni je majska krvodajalska akcija letos potekala drugače. Organizirali smo jo v Osnovni šoli Antona Globočnika, krvodajalce pa smo vabili preko sms vabil in se z njimi dogovorili za dan in uro prihoda. Akcija je potekala 2 dni, nanjo pa se je odzvalo 214 krvodajalcev. Transfuzijska služba je uvedla dodatne zaščitne ukrepe in vsem omogočila varen odvzem krvi. Zaloge krvi v tem trenutku so nizke, vendar so nižje tudi potrebe po krvi. Kri pa ostaja nujna in nenadomestljiva za mnoga zdravljenja, zato iskrena HVALA vsem in vsakemu posebej!

Stanje zalog krvi lahko vsi spremljamo na spletni strani www.ztm.si/krvodajalstvo/zaloge, saj je pomanjkanje krvi ravno tako problem kot kopičenje zalog. Vse dodatne informacije lahko krvodajalci dobijo na številki 051 389 325.

**Naslednja krvodajalska akcija bo
31. avgusta ter 1. in 2. septembra 2020!**

Hvala vsem in ostanite zdravi!

Erika Dekleva

POČASNEJE JE VARNEJE, KER HITROST UBIJA

V času sprejetih omejitev gibanja izven območij občin zaradi korona virusa se je opazno zmanjšal promet po naših naseljih in cestah. Čim so se omejitve zmanjšale, se je promet nenadoma povečal. V času zmanjšane prometa je večinoma prazna cesta v naseljih ali izven njih dajala vozniku lažni občutek.

V prometu smo bili v tem času priče primerov objestne vožnje in bistveno težje noge marsikaterega voznika. Sedaj so razmere drugačne, slabe navade pa pogosto ostajajo. Kdo bi spoštoval območje umirjenega prometa, saj sedaj ni šolskih prevozov in avtobusni promet miruje? Kar bojim se, kaj bo s prometno varnostjo.

Nekaj misli za umirjeno vožnjo in skrb za druge udeležence v prometu ne bo odveč. Vemo, da je navkljub vsem prizadevanjem in trendu umirjanja hitrosti in zmanjševanju števila mrtvih in hudo telesno poškodovanih v preteklih letih število umrlih v prometnih nesrečah, do katerih pride zaradi hitrosti, še vedno previsoko. Če prekoračimo omejeno hitrost v naselju

samo za 10 km/h, se naša pot ustavljanja podaljša za 12 m, kar pa je lahko znotraj naselja usodno. Hitrost je glavni dejavnik tveganja za najbolj ranljive skupine udeležencev - pešce, kolesarje, starejše in otroke, pomembna pa je tudi za varnost voznikov in potnikov v vozilih.

Prepričati nas mora podatek, da je verjetnost smrti pešca ob trku pri hitrosti 50 km/h kar 85-odstotna, pri hitrosti 30 km/h pa se verjetnost, da bo pešec zaradi trka umrl, zmanjša na manj kot 10 odstotkov.

Zavedajmo se, da je počasneje tudi zares varneje in ne čakajmo le na preventivne akcije ali pa na meritve hitrosti.

Ernest Margon, predsednik SPVCP Občine Pivka

ROTARY KLUB JE DONIRAL 7.500 ZAŠČITNIH MASK

Člani Rotary kluba Postojna – Cerknica, smo se brez odlašanja odzvali na pandemijo novega korona virusa. Najprej z video posnetkom predavanja Karmen Pahor, dr. med. o novem korona virusu, s pojavom prvih okužb v Sloveniji, pa še s projektom šivanja zaščitnih mask.

Zaradi izjemno velikih potreb po zaščitnih maskah proti širitvi bolezni Covid-19, je Rotary klub Postojna-Cerknica zbral potrebna lastna in donatorska sredstva ter organiziral izdelavo 7.500 pralnih mask. Maske so izdelale prizadevne šivilje društva Lokalci iz Postojne, ki jim je Rotary klub Postojna – Cerknica na ta način pomagal skozi težke čase, vsled pomanjkanja dela. Maske

so bile razdeljene Regijskemu štabu CZ Notranjska, ZD Postojna, Bolnišnici Postojna, OZ Rdečega križa Postojna-Pivka, Občinskemu štabu CZ Postojna, Domu upokojencev Postojna, Društvu upokojencev Postojna, Župnijski Karitas, ZD Cerknica, Občinskemu štabu CZ Cerknica, ZD Ilirska Bistrica, Občinskemu štabu CZ Ilirska Bistrica ter delno tudi podjetjem, ki so prispevala donacije.

Vsem ki ste kakorkoli pripomogli k izvedbi tega organizacijsko zahtevnega projekta, se iskreno zahvaljujemo.

Rotary klub Postojna- Cerknica

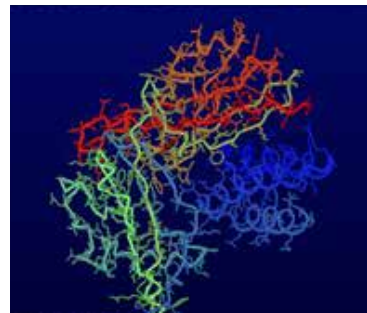

POMOČ ZNANSTVENIKOM

Nekateri na Bujah so v boju proti novemu koronavirusu zapregli svoje računalnike. S pomočjo sistema deljenega računalništva BOINC@Home Kalifornijske univerze znanstvenikom s svojimi računalniki prostovoljno pomagajo preračunavati zapletene znanstvene simulacije: zvijanje beljakovin, povezovanje aminokislin in podobno, kar jim pomaga pri odkrivanju novih cepiv in zdravil.

Zaradi izbruha pandemije beležijo tovrstni sistemi iz področja biologije in medicine neverjeten porast prostovoljcev. Največji sistem univerze v Washingtonu, Folding@Home, sedaj po računski moči prekaša 500 najhitrejših superračunalnikov. Poleg njega sta popularna še GPUGRID univerze v Barceloni in Rosetta@Home univerze v Seattlu. Nekateri obratujejo že skoraj dvajset let in so se iz ožjih krogov skupaj s širjenjem dostopa do interneta razširili široko v javnost, čemur je pripomogel

tudi laikom prijazen pristop do sodelovanja. Program se dobi na njihovih spletnih straneh, namesti se ga v minuti, od tam naprej teče v ozadju, vse naloge opravlja sam in ne moti vašega dela z računalnikom. Po zadnjem porastu prostovoljcev je aktivnih več kot 2 milijona in pol računalnikov po celem svetu.

V danem trenutku na Bujah na ta način obratuje 8 - 15 računalnikov. Če želite, se lahko tudi vi pridružite skupini »Slovenia«.

Nataša Biščak

GOSTILNA, VEZ TREH GENERACIJ

V prejšnji številki Pivškega lista smo predstavili mesarja Bogdana Grilja kot zanimivega človeka, ki sicer ne živi v naši občini, zato pa že dolga desetletja tukaj dela, se srečuje z ljudmi in ima veliko prijateljev. Med njimi so bili tudi ljudje, ki so pustili svoj pečat v njegovem življenju. Ivan Benigar, njegov nekdanji sodelavec in prijatelj, je bil mož Marte Benigar, ki je od svoje mame prevzela gostilno, ki je bila prej na drugi lokaciji, gostilna še danes uspešno deluje. Gospa Marta se je upokojila, njeno nasledstvo pa je prevzela hči Janja Grželj s svojo družino, možem Dušanom, sinom Gregorjem in hčerjo Veroniko. Vsa družina pridno dela, tako da lahko rečemo, vse ostaja v družini. Na pogovor smo povabili tri generacije žensk, s katerimi se je bilo zelo prijetno in zanimivo pogovarjati, saj je vsaka izmed njih povedala kaj posebnega iz svojega bogatega življenja.

Lepo pozdravljene gospe: Marta, Janja in Veronika. Se nam lahko na kratko predstavite? Vaše življenje je najbrž zelo prepleteno.

Sem **Marta Benigar**, Slamičeva iz Pivke, od nekdanj predana gostinstvu. Moja starša, mati Alojzija iz Selc in oče Janko iz Vrtovina, sta že pred mojim rojstvom leta 1942 odprla gostilno Slamič v hiši nedaleč stran od križišča v smeri vasi Trnje. Z mlajšim bratom Jankom sva že zelo zgodaj spoznala radosti in tegobe tega lepega poklica, saj sva bila vključena v skupno delo. S pokojnim možem Ivanom Benigarjem iz Trnovega pri Ilirski Bistrici, ki je bil mesar v pivški mesnici, sva se poročila in ustvarila družino. Rodila sta se nama hči Janja in sin Ervin. Z možem sva nadaljevala v gostinstvu. Gostilno so nekoč poznali tudi pod imenom Pri lovcu, kar ni naključje, saj so vsi moški, oče, mož in zdaj tudi moj zet Dušan, lovci. Sem **Janja Grželj** in tudi jaz živim v Pivki. Tudi moja poklicna pot je bila nekako začrtana že v otroštvu. Po končani gostinski šoli sem se zaposlila pri svoji mami še v stari gostilni pri Slamičevih. Sedanja gostilna je namreč leta 1986 zaživela na današnji lokaciji. Z možem Dušanom, ki je zdaj moja desna roka, in otrokoma Veroniko in Gregorjem sedaj združujemo moči v domači gostilni. A brez staršev, ki sta mi pomagala pri delu, tudi ko sem ju nasledila, si ne bi mogla zamisliti današnje gostilne.

Foto: Tomaž Vadnjaj

Jaz sem **Veronika Vadnjaj**, najmlajša izmed štirih generacij žensk, odkar obstaja naša gostilniška tradicija. Sem pa edina med nami, ki se na delo pripelje z avtom. Z družino namreč živim v Zagorju. Življenje je hotelo, da tudi jaz svoje delo opravljam v domači gostilni. Če bi me vprašali v najstniških letih, bi bil moj odgovor zagotovo nikalen. V gostilni sem vedno rada pomagala, vendar si že zaradi tega, ker se je pri nas vse vrtelo okrog gostilne in ni bilo skoraj ničesar drugega, res nisem želela »pristati« tukaj. Če me vprašate zdaj, vam lahko le povem, da je to delo tisto pravo, ki ga opravljam z veseljem in ponosom.

Gospa Marta, ali ste se ukvarjali s čim drugim prej, preden ste odprli gostilno?

Ne, čeprav sem se na »žnidarski šoli« izučila za šiviljo, nisem nikoli pomislila, da bi me delo šivilje zelo veselilo. Delo v gostilni je bilo pri roki in moja pomoč je prišla prav.

Gospa Janja, ste imeli v mislih kakšno drugo zaposlitev, ali ste vedeli, da boste svoje delo opravljali v domači gostilni?

Tudi zame je bilo kar nekako samoumevno, da bom z družinsko tradicijo nadaljevala. Zato sem se tudi izobraževala na gostinski šoli.

Veronika, poznam te že od malih nog, zato si bom drznila kar prijateljsko tikanje. Bila si živahna in radovedna deklica, ki si zelo rada nastopala na prireditvah. Rada si bila med ljudmi. Je bil tudi to mogoče vzrok, da si našla svoje delo v gostilni, kjer je vedno veliko ljudi?

Po srednji ekonomski šoli sem se odločila za študij na Fakulteti za varnostne vede, ki nima nobene povezave z gostinstvom. Seveda je bilo treba nekam iti, ta študij me je privlačil in dobro si je širiti obzorja ... Res pa je, da zelo rada delam z ljudmi.

Življenje vseh treh se z družinami vrti okoli dela v gostilni. Kako poteka vaš delovni dan? Kako to usklajujete z zasebnim življenjem?

Vse tri smo že dolgo soočene z dejstvom, da gostinstvo ni le poklic, pač pa način življenja. Temu so se seveda morale prilagoditi tudi naše družine. Res ni vedno lahko. Tudi delo znotraj družinske skupnosti zahteva veliko mero potrpežljivosti in strpnosti, ki ju dostikrat tudi primanjkuje v naglici današnjega časa.

Ali vam ostane kaj časa za druge življenjske potrebe, kot na primer kakšne hobije, interese ali kaj drugega?

Gospa **Marta**: Gostinstvo mi je prej, ko še nisem bila v pokoju, vzelo toliko časa, da res nisem imela ne potrebe ne želja, da bi se s čim posebnim ukvarjala. Tudi ob najtežji življenjski preizkušnji, tragični izgubi sina, mi je delo zelo pomagalo. »Delo zdravi«, rada rečem.

Gospa **Janja**: Tudi jaz nimam nekih posebnih dejavnosti poleg svojega dela. No, rada pa ustvarjam v kulinariki in pripravim kakšno novo jed. **Veronika**: Zelo rada imam naravo in živali. Ja, tudi kultura je področje, s katerim se že dolgo spogledujem. Sem članica dveh kulturnih društev, KD Lipa Pivka in Kulturno prosvetnega društva Miroslav Vilhar Zagorje. Uživam v glasbi in branju poezije.

Gospa Marta, sedaj ste upokojenka. Ali morate še kdaj priskočiti na pomoč ali je dovolj, da ste prisotni z nasveti in izkušnjami?

Zdaj veliko časa preživim s svojim pravnukom. Zelo uživam v tej vlogi. Še vedno grem zelo rada v kuhinjo, a se mi zdi, da sem za današnji tempo postala prepočasna.

Gospa Janja, kot Martina hči, ste prevzeli odgovornost, da delo v gostilni teče dobro tudi naprej. Ali ste dodali še kaj posebnega, svojega v ponudbo gostilne, ki jo vodite?

Seveda, le nadaljevanje tradicije ni več dovolj. Vedno je treba gledati naprej. Pa naj bo to v smislu prilagajanja svoje kuhinje sodobnim jedcem ali preoblikovanja ambienta v všečnega gostom, do skrbi za dobro počutje. Mene je naučila kuhati moja mama Marta, njo je naučil njen oče, ki je kuhar v Slamičevi gostilni, ker je bila mama Alojzija preveč zaposlena z delom v šanku. Zdaj jaz predajam kuharske veščine svoji hčerki. Naj še omenim, da sta imela moj stari oče in oče, ki sta bila oba mesarja, roko nad vsemi mesnimi surovinami. Vse sta skrbno pripravila. Zdaj za to področje skrbi moj mož Dušan. V vseh teh letih se je naša kuhinja precej spremenila, kljub temu pa smo ostali zapisani tradiciji. Jedi, ki so jih pripravljali nekoč, smo ohranili, nekaterim dodali malce svežine, jih prilagodili.

Veronika, tebe najpogosteje srečamo pri strežbi. Ali je to tvoje področje? Ali moraš v gostilni poprijeti še za kakšno drugo delo?

Z Nives, ki je pri nas že skoraj 30 let, si deliva delo v strežbi. Zelo rada pomagam v kuhinji, vendar pa mi kmalu začne manjkati bližina gostov, zato grem ob vsakem trenutku, ko je le mogoče, nazaj h gostom.

Ali imate stalne goste, ki prihajajo k vam? (zaradi kakšne posebne jedi?) Kaj pa tuji gostje? Jim kaj svetujete?

No, vampi so bili tista jed, ki se je kuhala že pri Slamičevih nekoč. Naši gostje jih imajo še vedno radi. Tudi pražena jetrca so dobro poznana. Največja dota gostinstva je zagotovo zadovoljen gost, ki se rad vrača. Stalnih gostov smo res še posebej veseli.

Stremimo pa k temu, da se čim bolj približamo gostovim željam. Vedno več tujih gostov, starejših in tudi mlajših, rado pokusi domače in lokalne jedi. In nad njimi so običajno navdušeni.

Na kaj ste v gostilni vse tri še posebej ponosne?

Najbolj smo vesele, da se lahko skupaj trudimo ohranjati gostoljubnost, domačnost in tradicijo. Ponosne smo, da nas veže trdna vez spoštovanja, zaupanja in ljubezni. Brez naših gostov pa se naša zgodba o tradiciji ne bi mogla pisati.

Nam morda lahko zaupate kakšno zanimivo zgodbo, ki je povezana z delom v vaši gostilni?

Včasih, še pri Slamičevih, se je dogajalo obilo zanimivega. Ko so prišli »Šabčani« prodajat prašiče na živinski plac, so prišli v gostilno zvrnit tudi dva deci, ampak ne sami, za njimi je pricapljala tudi njihova živina (prašiči), tako da smo se večkrat zelo nasmejali.

V času pandemije in okužbe s korona virusom ste tudi ve morale zapreti gostilno. Kako ste sprejele to odredbo? Je hudo čakati, da bo vse mimo in bomo ponovno zaživel »normalno«?

Seveda že komaj čakamo, da zavrtimo delovno kolesje. Vendar je popolnoma razumljivo, da je na prvem mestu varovanje zdravja ljudi. Bo pa to gotovo velika preizkušnja za celotno družbo ...

Lepo se vam zahvaljujem za vaše življenjske pripovedi in izkušnje in vas povabim, da tudi ve predlagate osebo, ki bo s svojo življenjsko pripovedjo popestrila našo štafeto zanimivih ljudi.

Razmišljale in ugotavljale smo, da živi na Pivškem veliko ljudi, s katerimi bi bilo vredno poklepetati. Ker smemo predlagati le eno osebo, smo se odločile za **zanimivega sogovornika, gospoda Janeza Marinčiča iz Zagorja, ki rad poudari, da je Slamičev gost že več kot 60 let**. Ko je bil še majhen fant, je z očetom prišel v Slamičevo gostilno k Alojziji na kakšno »rančato«, njegov oče pa na špicar s sifonom, ki so ju izdelovali pri Završniku v Hrastju.

KULTURNO DRUŠTVO ŠMIHEL

Šmihel 30
6257 Pivka

kd.smihel@gmail.com
Predsednica društva: **Dragica Kaluža**

O DRUŠTVU

Kulturno društvo Šmihel deluje že vrsto let. Primarno je bilo društvo ustanovljeno predvsem za gledališko dejavnost, v zadnjih dvajsetih letih pa društvo ustvarja predvsem na področju zborovskega petja in organizacije družabnih prireditev v domačem kraju. Društvo sestavljajo člani vseh generacijskih skupin. Najmlajši člani sodelujejo v otroškem zboru Sonce, ki s svojim petjem popestri marsikatero sv. mašo. Seveda zapojejo tudi posvetne pesmi, ustvarjajo koncerte in muzikle, s katerimi se predstavijo tudi v drugih krajih po občini. Naslednja skupina, ki deluje v okviru KD Šmihel, so Vokalna skupina Iskrice, katero sestavljajo dekleta od 15 do 22 let. Dekleta so izredno aktivna in vsako leto v društvu naberejo tudi največ nastopov. Popestrijo marsikatero sv. mašo, pojejo na porokah, gostujejo z najrazličnejšimi glasbenimi kolegi in vsako leto pripravijo letni koncert, ki je vedno dobro obiskan. Odrasli pevci vsako nedeljo pri sv. maši skupaj zapojejo kot cerkveni mešani pevski zbor, posvetno pa delujejo moški v Vokalni skupini Zgun, ženske pa v Vokalni skupini Šmihel. Obe vokalni skupini se redno udeležujeta prireditev v domačem kraju in drugje po občini, vsako leto pa priredijo tudi lastne dogodke predvsem v domačem kraju. Pevci v društvu vsako leto organizirajo družabni enodneveni izlet, kjer se skupaj pogovorijo o pretekli sezoni in idejah za v prihodnje ter tako proslavijo preteklo sezono delovanja društva.

IZPOSTAVLJEN PROJEKT/DOGODEK

Največji in tudi najbolj obiskani dogodek, ki ga organizira KD Šmihel je Silvestrski poljub Šmihelske doline, ki ga prirejamo konec vsakega leta. Cilj prireditve je združiti domače ljudi in pripraviti prireditev, po kateri si obiskovalci želijo ostati, se podružiti in se še malo poveseliti. Žal smo morali zaradi prostorske stiske prireditev zadnje tri leta preseliti v župnijsko cerkev in ga preimenovati v Božični koncert, vendar smisel prireditve ostaja enak: prirediti prijetno in kvalitetno prireditev za obiskovalce in se družiti ob koncu starega leta, ter se skupaj poveseliti prihoda novega.

KORONARNO DRUŠTVO POSTOJNA

Koronarno društvo Postojna
Prečna ulica 2 - 6230 Postojna

Sedež pisarne: Jenkova ulica 3, Postojna
(za sodiščem Postojna)
Sedež dislocirane enote v Pivki,
Kolodvorska cesta 3

040/874-447
koronarnodrustvopostojna@siol.net
www.koronarno-postojna.si
Facebook profil: koronarno društvo Postojna

Predsednica društva: **mag. Lidija Zadel**

O DRUŠTVU

KD Postojna je humanitarnega značaja in je v lanskem letu obeležilo že 20-letnico obstoja. Šteje preko 130 članov iz postojnske in pivške občine in je član Zveze KDK Slovenije. Glavna dejavnost društva je rehabilitacijska vadba koronarnih bolnikov, njihovih svojcev in oseb s povečanim tveganjem za srčno žilne bolezni. Telovadne skupine v Postojni, Pivki in Prestranku vodijo strokovno usposobljene vaditeljice/i, ki redno izpopolnjujejo svoje znanje. Društvo organizira tudi rekreativne mesečne pohode po ustaljenih poteh in lažje dostopnih hribih v okoliških krajih. Zelo priljubljena je pri članih tudi enotedenska obnovitvena rehabilitacija v Šmarjeških Toplicah. Organizacija predavanj na temo zdravstvena vzgoja, ozaveščanje o zdravem načinu življenja in zdravi prehrani so stalnica društvenega delovanja.

IZPOSTAVLJEN PROJEKT/DOGODEK

Velik poudarek daje društvo organiziranemu druženju članov za dobro psihično počutje, zato vsako leto organizira spomladanski izlet po Sloveniji ter jesenski kopalni izlet v enega izmed zdravilišč. Konec telovadne sezone pa se zaključi z družabnim piknikom v naravi. V februarju mesecu je društvu uspelo organizirati predavanje in praktični prikaz oživljanja z uporabo defibrilatorja (AED) za člane vseh vadbenih skupin v izvedbi CKZ Postojna. Zastavljen spomladanski projekt "Meritev kazalcev uspešnosti telesne vadbe" (krvne preiskave, test hoje ...) vseh telovadečih članov pa je prestavljen na jesenski čas.

DROBCI KULTURE VELIKONOČNEGA ČASA IZ KARANTENE

Za nami so velikonočni prazniki, ki so bili letos zagotovo za vse nekaj zelo posebnega. Lahko rečemo, neponovljivega. Praznovanja na sodoben način v okviru lastnih družin ob sodobnih video napravah in preko svetovnega spleta zgodovina ne pomni od samih začetkov. Zato pa so bili ljudje ustvarjalni doma, nastajale so butare ob cvetni nedelji, družine so peklye praznični kruh in potico, barvali so pirhe, pripravljali »žegen« ... V Kulturnem društvu Lipa Pivka se radi posvečamo tudi praznovanjem in bogati kulturni dediščini, ki jo prav z velikonočnimi obredi in slavjem obujamo, saj imamo bogato tradicijo. Za Slovence je velika noč največji krščanski praznik, ki je povezan z odnosom do vere in do lastne narodne kulture, hkrati pa je to vrh liturgičnega leta. Kar nenadoma smo ostali doma, vsak zase zaprti v svoja stanovanja, nismo mogli odhajati ven, po opravkih, na obrede, po obiskih ... Nastopil je čas za razmislek in pogled vase. Tako smo tudi v KD Lipa razmišljali, kako prijateljem in znancem ponuditi vsaj nekaj kulture. Namesto voščila smo sestavili krajši recital, v katerem smo opisali, kako se

je na Slovenskem nekoč pripravljalo na veliko noč in praznovalo. Tudi običajno so se v velikem tednu držali več doma. Ljudje so že od nekdanjega praznika posvetili več časa: do srede je bilo delovno, posebno ženske so imele polne roke dela, treba je bilo očediti hišo, okolico hiše, vrt za hišo, nato so sledile priprave za praznična jedila. Godilo se je nekoliko drugače kot danes, pa vendar podobno. Treba je bilo stolči orehe in lešnike za potico, ponavadi so jih zbirali otroci in kaj vtaknili v usta. Če jih je mati zalotila, je bila huda rekoč, da je veliki teden in da bo orehov za potico zmanjkalo. Do srede so opravili vsa dela zunaj, od četrtka dalje poljsko delo ni bilo več primerno. Tako se je res pričakovalo velikonočne praznike. V hiši je dišalo po praznični potici. Otroci so barvali pirhe. Jedila so nesli k žegnu. Običaje smo ohranili, bistveno v njih zagotovo, marsikaj pa smo v današnjem času predrugačili, ker nas je čas s svojo naglico in obiljem vsega potisnil v dobo previdnosti in negotovosti ter skrb za zdravje. Prisiljeni smo bili ostati doma v krogu svoje družine, podarjeno nam je veliko časa za druženje in skupno iskanje vrednot, ki so nam nekoliko

Foto: Ernest Margon

spolzele skozi prste. Mnogo naših pesnikov in pisateljev je že od nekdanjega vznemirjal ta veliki in skrivnostni dogodek, ko se je Kristus daroval za dobro in odrešenje človeštva. Zato smo v recitalu zbrali nekaj odlomkov in pesmi naših znanih ustvarjalcev, da so nam popestrili kulturno in duhovno plat našega vsakdana, za otroke smo dodali velikonočno pobarvanko. Vse skupaj smo po elektronski pošti in facebooku poslali številnim bralcem – našim obiskovalcem kulturnih dogodkov. Mnogi so sporočili posredovali naprej in je tako doseglo številne družine.

Irena Margon

ISKRICE, POVEZANE TUDI MED KARANTENO

Iskrice smo zadnjo soboto v aprilu nameravale v avli OŠ Pivka pripraviti že 5. samostojni koncert v družbi samih dobrih glasbenih prijateljev. A kaj, ko je tudi nam koronavirus prekril načrte. Na začetku obdobja karantene smo se Iskrice večkrat slišale med seboj, v šestem tednu karantene pa se je uresničil strah, ki smo se ga bale že od nastanka vokalne skupine: naša krilca so nam (zaradi pogostih karantenskih prigrizkov in priboljškov) postala preozka! Preostalo nam ni drugega, kot da začnemo svoj šov: SHUJŠAJMO Z ISKRICAMI. Kako smo se z nastalo situacijo spopadle neustrašne Iskre, si lahko pogledate v videoposnetku na naši Facebook strani in Instagram profilu.

Iskrice

ŠMARNICE NA SLOVENSKEM

Mesec maj, eden najlepših v celem letu, ko v gozdu in na vrtovih zacvetijo šmarnice, Cerkev posveča Materi božji – Mariji. Majnika ali maja si zagotovo ne moremo predstavljati brez šmarnic – vsakodnevne ljudske pobožnosti Mariji v čast. Marijino posebno češčenje sega že v 16. stoletje, redne pobožnosti pa so se razvile v Italiji v 18. stoletju. Na Slovenskem so bile prve šmarnice v Ljubljani leta 1851, ko so to pobožnost začeli izvajati ljubljanski bogoslovci.

Hitro se je razširila po vseh slovenskih pokrajinah in prav kmalu so šmarnice obhajali po vseh župnijah. Prvo knjigo šmarničnih beril je izdal že leta 1842 Davorin Trstenjak, imela je naslov Mesec Marije. Ime »šmarnice« pa je ta pobožnost dobila leta 1855. Šmarnična pobožnost se je kmalu preselila tudi ven iz cerkve na vas, h kapelicam in znamenjem. Berila so vsebovala vsakdanje molitve in zglede iz življenj svetnikov in so ljudi spodbujala k dobremu

ČAS KARANTENE V DRUŠTVU UPOKOJENCEV PIVKA

Nenadna ustavitev javnega življenja je močno vplivala na delo v Društvu upokojencev Pivka. Poleg ustavitve vseh športnih treningov in tekmovanj so odpadli tudi številni drugi dogodki. V aprilu smo načrtovali pestro dogajanje: dan zdravja v sodelovanju s Centrom za krepitev zdravja Postojna in Večgeneracijskim centrom - Točka moči, revijo upokojenskih pevskih zborov Južno - primorske pokrajine, zaključno prireditev bralne značke, izobraževalno predavanje o starejših v prometu, športna tekmovanja. Zaradi karantene nismo šli na izlet in verjetno ne bomo šli na morje v junijskem terminu ... Čez noč so se naši načrti podrli, načrtovane prireditve bomo sicer izvedli, a se bomo o dogajanju pogovarjali po sprostitvi ukrepov. Zagotovo vemo le, da bomo zaključek lanske sezone bralne značke in začetek nove sezone združili na skupni prireditvi okrog 1. oktobra, mednarodnega dneva starejših. O novih terminih dogodkov bomo člane društva in ostale občane obveščali na naši oglasni deski, na spletni strani društva - dupivka.si, na spletni strani Občine Pivka, na Radiu 94 in ostalih oglasnih mestih.

V izolaciji je naše delovanje zastalo, ni pa prenehalo. Starostniki so v pandemiji postavljeni v središče dogajanja, kjer se krešejo dobre in manj dobre zgodbe. V tej situaciji se je kot posebej pomemben izkazal projekt Starejši za starejše, kjer koordinatorka Nevenka Šelj s prostovoljkami skrbi za številne starejše občane, predvsem tiste, ki živijo sami. Z njimi so v stikih, pokličejo jih po telefonu ali pa kar z dvorišča, povprašajo po počutju, ali če kaj potrebujejo. Občina Pivka je Društvu upokojencev priskrbela nekaj zaščitnih mask, ki jih prostovoljke uporabljajo pri obiskih, razdelile pa so jih tudi najbolj potrebnim starostnikom. O svojem delu tedensko poročajo koordinatorki projekta za Notranjsko pokrajino. Članice krožka Beremo skupaj je najbolj prizadelo zaprtje knjižnice in Bibliobusa, a jim je virus dal nov navdih za ustvarjanje. Vsi pa najbolj pogrešamo druženje. Zaradi izrednih razmer smo predstavili občni zbor in če bodo razmere dovoljevale, ga bomo združili z letnim druženjem drugo soboto v juliju. V novi realnosti se je naša majhnost in podeželskost izkazala za prednost, saj se sosedi med seboj poznamo in vemo, kdo potrebuje

pomoč. Izjemen je tudi prispevek vaških skupnosti, ki so prav tako poskrbele za najstarejše. V sodelovanju z Občino Pivka so poskrbele za šivanje zaščitnih mask za člane družin in sosede. Šivanje zaščitnih mask je posebna zgodba, bolj večje upokojenke so naredile večje število mask za potrebe civilne zaščite, druge pa za lokalno skupnost. Najbolj pomembno pa je sodelovanje, kjer vsak prispeva po svojih močeh in kjer ni nihče pozabljen. V boju proti osamljenosti in pozabljenosti so nam v veliko pomoč sodobne tehnologije. Danes že skoraj ni več gospodinjstva brez telefona, velik izziv za starejše pa je uporaba računalnika in socialnih omrežij. Primer odlične prakse se je izkazal v Večgeneracijskem centru, kjer se že dve leti dvakrat tedensko zbiramo ob ročnih delih. V trenutni situaciji smo kvačkanje dale na stranski tir, vse ki premoremo šivalni stroj in nekaj šiviljskega znanja, smo se vključile v izdelovanje zaščitnih mask. Pogrešale pa smo druženje, zato nas je vodja VGC-ja Romana Morano preko aplikacije ZOOM povezala v videoklepet. Potrebno je bilo veliko pomoči in dobre volje, Romana in naši otroci in vnuki so prelili kakšno kapljo potu zaradi naših »spretnosti«, a na koncu je uspelo. Medgeneracijsko sodelovanje je dvignilo naš klepet na novo raven.

Prav na področju informacijskih tehnologij čaka Društvo upokojencev še veliko nalog. Uporaba pametnih telefonov in računalnikov ni samo »nekoristno trošenje časa«, ampak nujnost sodobnega časa in sestavni del pismenosti sodobnega človeka. Dela torej ne bo zmanjkalo, zaenkrat pa ostaja najpomembnejše vodilo: OŠTANITE ZDRAVI.

Tekst in foto: Jožica Knafelc

Rubrika »Iz kufra strica Antona« naslednjič v juliju

Iz uredništva sporočamo, da bomo, v soglasju z avtorjem redne rubrike »Iz kufra strica Antona«, zanimiv prispevek »Šentpeterska knjižnica že v letu 1908« objavili v naslednji številki Pivškega lista.

in poštenemu življenju. Hkrati je bil to verski pouk za udeležence šmarnic. Ob šmarnicah je nastalo tudi veliko lepih ljudskih pesmi, ki se še danes prepevajo. Kdo ne pozna pesmi »Spet prišel je venčani maj«. V današnjem času so šmarnice vključene v mašo, šmarnično branje s kakšnim posebnim geslom pa vsako leto pripravljajo duhovniki po župnijah in ga posredujejo vernikom.

(Vir: dr. Niko Kuret: Praznično leto Slovencev)
Irena Margon

Velikonočna voščilnica z motivom šmarnic, izdana okrog 1930
(iz zbirke E. Margona)

PESTER JUNIJ V HIŠI KULTURE

Grafična delavnica, dvojna razstava grafik in predstavitev knjige umetnika

HIŠA
KULTURE
V PIVKI

V Hiši kulture že od leta 2015 izvajamo projekt z naslovom PIVKA 45°40'49.63"N 14°11'46.98"E, ki se ukvarja z globalnimi družbenimi problemi v lokalnem okolju. Zasnovan je v obliki delavnice, na kateri 6 izbranih umetnic in umetnikov ustvarja grafična dela na določeno temo v izbrani tehniki. Temo predstavimo v povezavi z lokalnim partnerjem, nanjo pa vežemo tudi ustrezno grafično tehniko. Udeleženci se s temo seznanijo na uvodnem predavanju, ki mu sledi obisk pri lokalnem partnerju. Nato v okviru delavnice sledi razprava, izmenjava mnenj in izkušenj, umetniško sodelovanje med udeleženci in končno ustvarjanje grafičnih del. Nastala dela predstavimo na razstavi v galeriji Hiše kulture, kjer ostanejo kot del stalne zbirke. Pri letošnji izvedbi projekta z naslovom Krpanka ali cesarski praženec bodo sodelovali Nevena Aleksovski, Maria Karnar-Lemeschewa, Helena Tahir, Oliver Pilič, Zoran Pungerčar in Marko Šajn. Tema je ekvivalentna menjava med delodajalci in delojemalci, ki jo bodo udeleženci preučili na primeru zgodbe o Martinu Krpanu, v okviru njegovih pogajanj s cesarjem in cesarico za ustrezno plačilo, ker je rešil cesarstvo pred Brdavsom. Strukturo ekvivalentnih razmerij iz zgodbe bodo prenesli v sodobni družbeni kontekst in v tem okviru raziskali razmerje delodajalec-delojemalec, skozi to pa tudi možnosti ekonomskega ravnovesja, enakosti in enakovrednosti v sodobni družbi. Tematiko bodo na likovni ravni obravnavali skozi grafično tehniko lesoreza. Izdelali bodo grafične predloge iz lesenih plošč in jih v dveh barvah (škrlatni in sivi) odtisnili na papir. Iz nabora skic in risb, ki bodo nastale v procesu snovanja grafike, bodo ustvarili grafično knjigo, ki bo hkrati tudi katalog projekta. Vsa dela bodo predstavljena na razstavi v Hiši kulture v mesecu juniju.

Vzporedno s to razstavo bomo v Hiši kulture predstavili tudi dela, nastala na umetniški rezidenci, ki je potekala v naših prostorih januarja 2020. V okviru rezidence so člani umetniškega kolektiva Riso Paradiso – Urška Alič, Mina Fina, Nejc Korenčan, Zoran Pungerčar, Marko Šajn in Jure Šajn – ustvarjali v našem grafičnem ateljeju. Nastalo je 6

grafik v tehniki sitotiska. Navdih zanje so člani kolektiva našli v zbirki vinilnih plošč našega sodelavca Leona Zuodarja, v kateri so prepoznali duha časa svoje generacije. To idejo so v nadaljevanju projekta še nadgradili. Zasnovali so knjigo umetnika, za katero je vsak od njih prispeval še nekaj dodatnih grafik in ilustracij. Knjiga je narejena v tehniki risografije, ki je v tujini precej razširjena, pri nas pa jo skorajda ekskluzivno prakticira kolektiv Riso Paradiso. Izhodiščno idejo odraža tudi naslov projekta 33 ½, ki označuje hitrost vrtenja plošče na gramofonu.

hisakulturepivka.com

fb.com/galerijahisakulturepivka

instagr.am/hisakulturepivka/

Mojca Grmek

Napoved dogodkov:

Krpanka ali cesarski praženec, skupinska razstava grafik, 5. – 26. junij 2020

Riso Paradiso: 33 ½, razstava grafik in knjige umetnika, 5. – 26. junij 2020

Otvoritev obeh razstav bo 5. junija 2020 ob 19. uri.

Army and the City / Vojska v mestu, skupinska razstava, 3. julij – 28. avgust 2020

Otvoritev razstave bo 3. julija ob 19. uri.

EVROPSKI DAN SOLIDARNOSTI MED GENERACIJAMI

29. aprila praznujemo Evropski dan medgeneracijske solidarnosti. V evropskih državah že 11. leto praznujemo ta dan in mu posvetimo kakšno posebno temo v zvezi s solidarnostjo med različnimi generacijami. Letošnja tema narekuje svetovni izbruh pandemije s korona virusom. Še posebej je poudarjen pomen sodelovanja med generacijami v družinah, med sosedi, v podjetjih in prostovoljnih organizacijah in seveda v demokratični družbi. Tega dne se je spomnila tudi Evropska zveza seniorjev, katere članica je tudi Zveza seniorjev pri NSi. Solidarnost bo »dan potem«, to je v prihajajočih mesecih, ko bo življenje postopoma prišlo na svoje tire, zelo potrebna. Treba bo stopiti skupaj in si medsebojno pomagati pri reševanju ekonomskih in gospodarskih težav. Žal pa je bilo tudi v tej krizi opaziti, da je bila

solidarnost med državami pomanjkljiva. Nekatere članice EU bi potrebovale več pomoči, evropska solidarnost in vzajemna pomoč bi morala biti bolj izražena z jasnimi in koordiniranimi načrti. Evropa žal ni bila pripravljena, evropske članice so se predolgo dogovarjale za medsebojno sodelovanje in pomoč, državljani Evrope bi si vsekakor zaslužili več solidarnostne pozornosti.

V bodoče bo potrebno nadaljevati skupno delo in še bolj sodelovati, ko se bo oživljalo družbo in njeno dejavnost v prepričanju, da ta prizadevanja ne poznajo meja in so nujna za ohranitev Evropske zveze, ki bo temeljila na človeškem dostojanstvu, spoštovanju in solidarnosti.

Irena Margon

30 LET POSTOJNSKIH SKAVTOV

Pred tridesetimi leti si je skupina mladih okoli vratu nadela zeleno-rumene rutke in začela s skavti v Postojni. V vseh teh letih smo na poletnih taborih dodobra spoznali našo domovino in nekaj tujine, se urili v raznovrstnih veščinah, pomagali ob različnih nesrečah, prižgali nešteto ognjev in s kitaro prepevali ob njih.

Kako se je začelo

Avgusta leta 1989 se je skupina postojnske mladine v Logu pod Mangartom prvič srečala s skavtstvom in padla je odločitev - tudi v Postojni bomo imeli skavte. Poimenovali so se Zmaji in bili skupaj s skavti iz Ljubljane, Brezovice in Veržeja 31. marca 1990 ustanovni člani Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov (ZSKSS). Maja istega leta je tako lahko prvih šest skavtov iz stega Postojna 1 izreklo svojo skavtsko obljubo in avgusta doživelo svoj prvi skavtski tabor na Nanosu pri Abramcu.

Iz skupine šestih skavtov je postojnska skavtska družina vztrajno rasla in danes šteje 115 članov. Začetni skupini popotnikov in popotnic (16 do 21 let) so se kmalu pridružili izvidniki in vodnice (11 do 16 let), kasneje pa še skupina najmlajših volčičev in volkuljic (8 do 11 let). Po več kot dvajsetih letih smo leta 2016 medse sprejeli še najmlajšo skupino bobrov in bobrovk (6 do 8 let). Posamezno starostno skupino vodijo mladi voditelji prostovoljci, ki skrbijo za celostni razvoj naših članov v pristne, samostojne, odgovorne in zdrave ljudi, kristjane in državljane. Ideje skavtstva so se že od začetka širile tudi čez meje postojnske občine. Najprej so se nam pridružili mladi z ajdovskega in sežanskega, ki so čez čas ustanovili svoje skavtske skupine, malce kasneje pa tudi mladi iz pivške občine, ki še danes sooblikujejo naš steg. Tako je trenutno na čelu našega stega tudi Jerneja Srebot iz Petelinj.

Skavtstvo kot ideja

Sama ideja skavtstva se je rodila precej več kot 30 let nazaj, in sicer leta 1907, ko je Robert Baden-Powell, ki velja za ustanovitelja skavtskega gibanja, 22 dečkov iz različnih socialnih razredov peljal na tabor na angleški otok Brownsea. To je bil začetek skavtstva, ki po besedah Baden-Powella "ni nikakršna težka znanost; če ga gledamo v pravi luči je vesela igra. Skavtstvo dečke in deklice preko iger vzgaja za odgovorno državljanstvo," kar drži tudi po več kot sto letih. Skavtski voditelji med raznovrstnimi

srečanju, dogodki, zimovanju in tabori članom skrbno pripravijo program, ki odgovarja razvojnim potrebam posamezne starostne skupine. Bobrovki Moniki (6 let) je zato pri skavtih všeč, da je dobila bobrov rep in da na bobrovanju lahko spi na pogradu, volkuljici Poloni (9 let) pa, "da se naučimo veliko zanimivih stvari, ki so obenem tudi zelo zabavne." Popotnik Andraž (16 let), ki je pri skavtih že skoraj deset let, pa v skavtstvu že prepozna širšo sliko: "Skavti so bili zame najprej samo eden izmed mnogih krožkov, ki sem jih obiskoval. Čez čas pa sem začel opaziti, koliko mi skavti zares pomenijo. Poleg pravilne uporabe sekire in žage, osnov preživetja v naravi in tudi nekaj novih kuharskih receptov sem se pri skavtih naučil še veliko več. Spoznal sem, kako moramo vedno sodelovati in držati skupaj, ne glede na situacijo. In zaradi takšnih stvari sem še danes hvaležen, da sem imel možnost rasti s skavti."

Delovanje postojnskih skavtov v lokalnem okolju

Postojnski skavti se že od samih začetkov našega delovanja povezujemo tudi z lokalno skupnostjo in sodelujemo pri številnih projektih. Eden najodmevnejših projektov, v katerem sodelujemo skavti iz cele Slovenije, je zagotovo dobrodelna akcija Luč miru iz Betlehema, v okviru katere plamen miru vsako leto ponese tudi po ustanovah postojnske in pivške občine. Povezujemo se tudi s postojnsko in pivško župnijo, v okviru katerih pripravljamo različne dogodke za otroke in mlade. Že tradicionalno tako vsako leto svoje poslanstvo in dejavnosti predstavljamo tudi na Dnevu družin v pivški župniji. Poleg tega radi sodelujemo z različnimi društvi in na različnih dogodkih. Skavti se kot prostovoljci udeležujemo tudi v okviru Civilne zaščite. V času epidemije smo tako pomagali pri oskrbi starejših, raznašali letake in zaščitne maske ter pomagali v kuhinji doma za upokojujence.

Kljub velikim spremembam, ki so se v družbi zgodile v zadnjih 30 letih, smo postojnski skavti vedno ohranili zeleno-rumene rutke in iskrivost skavtskega duha. Ta se bo še posebej pokazal 24. oktobra, ko bomo svoj rojstni dan skupaj z ostalimi slovenskimi skavti praznovali s festivalom skavtske pesmi - Skavtfest 2020.

Postojnski skavti

Skupinska fotografija naše skavtske skupine z začetka letošnjega skavtskega leta (oktober 2019)

Raziskujmo domačo okolico

DRUŽINSKI IZLETI V NARAVO PO PIVŠKI OBČINI

OSOJNICA

Na Osojnico imamo več dostopov: iz smeri Selce - pot se združi s potjo iz Gradca, iz smeri Gradec – zanimiva točka Repniki, kjer je stalen izvir vode. V največjih sušah so ljudje hodili v izvir po vodo. Iz smeri Petelinje, iz smeri Pivka - pod Ovčjakom (poraščen mali hrib nad šolo) so še ohranjene utrdbe Alpskega zidu. Iz smeri Kal - zanimiva točka je Cesarjev gaj z nasadom starih tis in izvirov vode.

Na Osojnici je pod glavnim vrhom tudi ruševina cerkvice. Okrog Osojnice so tudi številni izviri vode (pri cesarjevem gaju, pod Ovčjakom pri železniškem mostu, med pivškim in graškim Ovčjakom, Replje ...).

Replje pri Gradcu (izvir je tudi v času velikih suš redkokdaj presahnil).

SV. TROJICA - LONICA

Na Sveto Trojico - Lonico imamo dva glavna dostopa: s trnjske ceste – Vlačno (daljša pot), z avtom do severne strani (krajša pot), lahko tudi peš iz Petelinj mimo Petelinjskega jezera

Zanimive točke: Petelinjsko jezero, Trnjska jama, velika ravnina pod Vlačnim, kjer sta leta 1911 dva Slovenca - Renčelj in Kjudernaredila eno prvih motornih letal na Slovenskem in pa razvalina starodavne vasice Vrh pod Sv. Trojico, iz katere naj bi bil Martin Krpan. Po pričevanjih se je velika večina vaščanov utopila v Petelinjskem jezeru. V tistih časih so k nedeljski maši ljudje hodili v Slavino. Pri prečanju zamrznjenega Petelinjskega jezera se je led udrl. Starejši vaščani in otroci so se kasneje razselili, ostale so razvaline vasi.

PRIMOŽ

Ena najbolj markantnih vzpetin, s katere imamo pogled na celo Pivško dolino. Primož je znan po ohranjenih utrdbah zapuščine Alpskega zidu, ki ga je z namenom utrjevanja meje v tridesetih letih prejšnjega stoletja zgradila Kraljevina Italija. Utrdbe so zidali v popolni tajnosti (delavci z južne Italije, domačini niso imeli dostopa). Na Primožu so znane tudi energetske točke za »zdravljenje« raznoraznih bolezni.

Dostop na Primož: s parkirišča pred mostom v Hrastju, z železniške postaje – pot gre pod Kerinom, iz Radohove vasi, iz Parij. Označena pa je tudi pešpot na Tabor.

ŠILENTABOR

Šilentabor je znan po razvalinah gradu in lepim pogledom proti Primorski in Javorniško-snežniškemu gozdovom. Zgodovina Šilentabra je stara več kot dve tisočletji.

Dostop: s Primoža, Narina, Drskovč, Zagorja, možnost tudi iz Parij proti Primožu in nato levo proti Šilentabru.

KRŠIČEVEC

Leži nad Jurščami, od koder je tudi markirana pot.

Nekaj navodil:

Upošteвайте varnostna navodila NIJZ in vlade.

Za poti si lahko pomagate z aplikacijo HRIBI.NET ali Najdi si-zemljevidi.

Tempo hoje prilagodite najšibkejšemu.

S seboj vzemite pohodne, lahko tudi smučarske palice. Delale bodo tudi roke in ramenski obroč, kolena bodo razbremenjena! Ne pozabite vode.

Po prihodu domov naredite raztezne vaje.

OBVEZNO SE PREGLEJTE, ČE IMATE KAKŠNEGA KLOPA!

Zaključimo s tuširanjem.

**Veliko užitka pri raziskovanju in
dobre volje ...**

DRUGE ZANIMIVE TOČKE

Petelinjsko jezero

Palško jezero –Matijeva jama

Razvalina cerkvice Sv. Marjete pri Palškem jezeru in studenec (tudi v sušah izvira voda).

Parsko in Drskovško jezero

Parska golobina

Razvalina starega mlina pri Parskem jezeru

Ledene jame na cesti Palčje – Koren (domaćini so v jami poleti rezali velike kocke ledu, jih ovili v slamo in ponoči s konjsko vprego vozili v Trst za potrebe ladij).

Vrh Korena

Nova in stara bajta na Korenu

Bele stene pri Jurščah

Bele stene pri Jurščah

Razvalina cerkvice Sv. Marjete pri Palškem jezeru in studenec (tudi v sušah izvira voda).

Razvalina starega mlina pri Parskem jezeru

Vrh Korena

NOGOMET ŠELE JESENI

Medobčinska nogometna zveza Koper je zaradi pandemije COVID – 19 sprva vsa tekmovanja na njenem področju ukinila do 28. marca 2020. Na njihovi zadnji seji za nujne zadeve pa je bil sprejet sklep, ki ukrep o prekinitvi tekmovanj podaljša do nadaljnjega, oziroma se bodo ligaške tekme nadaljevale skladno z ukrepi države in Nogometne zveze Slovenije. Sredi aprila pa je osrednja NZS sprejela sklep, da se vsa ligaška amaterska tekmovanja - od 3. članske SNL navzdol (tudi mladinska, kadetska, dekliška ...) kot tudi pokalne tekme v sezoni 2019/20 - zaključijo in ne odigrajo do konca. Tako je končana tudi nogometna sezona na področju MNZ Koper (razen ekip 1. in 2. SNL), kjer v EPNL za člane nastopa tudi NK Košana. Med 11 ekipami, NK Portorož Piran je že jeseni izstopil iz lige, je NK Košana po desetih krogih trenutno uvrščena na sedmem mestu. V devetih tekmah je zbrala 10 točk (gol razlika 13 : 22), trikrat zmagala, remizirala in petkrat izgubila. Prvak za sezono 2019/20 naj bi tako postala vodeča FC Postojna 27 točk pred Jadranom Hrpelje Kozina 23, a o morebitnem napredovanju v višjo ligo še ni pravih informacij.

Brane Fatur

OBLETNICA BO PRIHODNJE LETO

Podobno kot bodo zaradi koronavirusa na prihodnje leto prestavljene Olimpijske igre v Tokiu, proslava ob 100-letnici Nogometne zveze Slovenije in vrste pomembnih športnih tekmovanj po Evropi in svetu, bo tudi počastitev 50 let organiziranega igranja košarke v Pivki prestavljena na leto 2021. Iniciativni odbor, ki ga sestavljajo nekateri nekdanji igralci, domači športni delavci, ŠZ Pivka in Košarkarski klub Pivka perutninarstvo, se je odločil, da bi obletnico izpeljali zelo svečano in na visoki ravni, tudi z nekaterimi znanimi gosti, kar pa bi bilo v letošnjem letu zaradi zdravstvenih razmer skorajda nemogoče.

Naj omenimo, da je bil Košarkarski klub Pivka ustanovljen na pobudo mladih članov TV ŠD Pivka v marcu (o.p. morda konec februarja) leta 1970. Dodatni zagon je mladeničem dalo tudi Svetovno moško košarkarsko prvenstvo, ki je bilo maja tega leta organizirano v Ljubljani z velikim športnim uspehom nekdanje države. Košarko so seveda igrali v stari telovadnici OŠ Pivka in bili (o. p. kakih 15 igralcev) na začetku prepuščeni bolj sebi in brez trenerja.

Najprej so sestavili le mladinsko – kadetsko ekipo, ki je jeseni tega leta že nastopala v novoustanovljeni Mladinski košarkarski ligi Primorske, ki je bila turnirskega sistema. V ligi so nastopali še Lesonit (Ilirska Bistrica), Sežana ter Nanos, Gimnazija in Gozdar (vsi iz Postojne). Kasneje sta se pridružili še ekipi Šempetra (o.p. Nova Gorica tedaj še ni imela ekipe) in Fructala (Ajdoščina). Igralo se je v starih in neustreznih telovadnicah, v Ajdoščini celo zunaj ob močni burji, le Postojnčani so imeli ob sedanji OŠ Antona Globočnika primeren športni objekt. V obeh uvodnih sezonah je nastopala le mladinska ekipa, ki je na turnirju v Postojni odigrala tudi prvo mednarodno tekmo, nasprotnik - Bor Trst.

Nekoliko kasneje je kar nekaj igralcev – mladincev odšlo k vojakom, v tretjem letu obstoja pa je KK Pivka že formirala svojo člansko ekipo, katere tradicijo sedaj nosi KK Pivka perutninarstvo v 3. SKL – zahod.

Brane Fatur

ODPOVED PETELINJSKEGA TEKA

Iz vaškega društva Petelinje sporočajo, da je **letošnji Petelinjski tek ODPOVEDAN.** Tekačem se opravičujejo, a je odpoved nujna zaradi preprečitve širjenja epidemije COVID-19. Vse vljudno vabijo naslednje leto na Petelinjski tek 2021.

*Čeprav tvoj glas se več ne sliši,
beseda tvoja v nas živi,
povsod te slišimo mi vsi,
med nami si ...*

V 68. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata in nono

ZORKO TOMAŽIČ (1952-2020) iz Trnja.

Zahvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, za izrečena sožalja in prižig svečk.

Žalujoči: žena Mira, sin Erik in hči Sonja z družinama.

*Pomlad bo na tvoj vrt prišla, in čakala, da prideš ti.
Sedla bo na rožna tla in jokala, ker tebe več ni.*

Utrujen je po dolgi boleznini zaspal naš mož, oče, nono, pranono, tast in brat

Ivan Cerkvanič, 1943-2020 iz Dolnje Košane

Ob tem bi se radi iskreno zahvalili vsem, ki so nam v teh težkih časih stali ob strani in nam pomagali, še posebej Onkološkemu inštitutu v Ljubljani, dr. Sonji Garmuš in medicinski sestri Mileni Markovič. Hvaležni smo tudi vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečene sožalne besede, podarjeno cvetje, sveče pa tudi podporo in pomoč, ko je bilo to potrebno. Zahvaljujemo se tudi župniku Zdenku Štrukelju za izpeljan obred, Mariji Mršnik za poslovilni govor, pogrebniemu zavodu Komus in vsem ostalim, ki so kakorkoli pomagali.

Žalujoči: žena Magda, hčere Jadranka, Milena in Jana z družinami, sestra Marija z družino.

NA VRHU NANOSA VAS GOSTOLJUBNO PRIČAKUJE MLAD PAR

»Sem Barbara, stara 24 let in prihajam iz Hrastja pri Pivki. Sedaj živim s fantom v Postojni, vendar sem vedno vedela, da mestno okolje ni zame. Po poklicu sem aranžerka, prav tako pa zaključujem študij fotografije, ki mi je bila od nekdaj všeč. Med samim študijem sem preko študenta delala v gostinstvu, kjer sem spoznala Petra in je to postalo najino skupno veselje. V prostem času so me noge (ali morda srce?) velikokrat vodile v naravo in hribe ... Tam se počutim doma. Navdušuje me namreč lepota Zemlje in njenih prebivalcev ter mir, ki ga ponuja narava. V tem sva si s Petrom zelo podobna in tako sva nekega dne naletela na razpis za najem Vojkove kočice na Nanosu. Gostinstvo, Nanos, pohodniki in prelepa narava ... se je slišalo kot idealna priložnost za nov izziv v življenju.«

»Sem Petar, prihajam iz Postojne, star sem 23 let. Obiskoval sem srednjo šolo za gostinstvo in turizem v Ljubljani. V gostinstvu delam že od študentskih let in vedno sem imel v sebi skrito željo, da bi vodil svoj gostinski obrat. Ob prostem času z Barbaro raziskujemo Slovenijo in njene skrite kotiche, velikokrat pa so naju noge odnesle ravno na Nanos, kjer sva vedno rada uživala v razgledu, ki seže vse do morja in energiji tamkajšnjega okolja.«

Kako je potekal razpis, izbor, kdaj sta uradno postala najemnika, za koliko časa, kakšne so vajine obveznosti?

Na Facebooku sva opazila, da Janje in Slavka ni več na Nanosu in da bo Planinsko društvo Postojna pričelo z iskanjem novih oskrbnikov. Objave sva tudi delila in šele tam proti koncu razpisa (začetek februarja) sva se začela pogovarjati o tem, ali sva morda midva pripravljena iti v to ... Tako je želja postajala vedno večja in skrivaj so se v glavi zidali načrti. Kot ena izmed primernih kandidatov sva bila povabljeni na razgovor, kjer sva se dogovorila, da bova en vikend preživela na Nanosu skupaj z društvom, da bova videla, kako vse skupaj poteka. Ta vikend nama ni bil najbolj usojen, saj je bil meglen in deževen, je bil pa kljub temu produktiven. In tako sva izvedela, da sva v ožjem izboru in začetek marca tudi, da sva izbrana. Sestavljeno imava tudi ekipo, ki nama že cel čas stoji ob strani. Kočo bi morali uradno odpreti s tretjim aprilom, vendar nam je korona to žal preprečila in čas karantene izkoriščamo za čiščenje in urejanje. Pogodbo za najem smo zaenkrat podpisali za eno leto, upava pa, da bo leto uspešno in se bomo na Nanosu gledali še dlje časa. Naše obveznosti na koči ne sestavlja le vodenje gostinskega obrata, temveč tudi skrb za kočico in okolico. Pri vsem skupaj so nam zelo pripravljeni pomagati tudi pri Planinskem društvu, ki vestno skrbi za kočico in njeno obnovo.

Kolikokrat sta bila pred tem na Nanosu?

Nanos sva večkrat obiskala vsak zase, vendar naju je tudi skupna pot velikokrat vodila tja gor, saj na Nanosu enostavno uživava.

Kako bi s tremi besedami opisala Nanos?

Čudovit, miren in čist.

»Pridite na Nanos. Pridite se nadihat gorskega zraka, saj se res izplača! Narava na Nanosu je zelo bogata in poti ponujajo prekrasne razglede, ki ob lepem vremenu sežejo vse tja do morja. Mi pa vam obljubimo, da se bomo potrudili vašemu izletu dodati še piko na i.« (Barbara Penko in Petar Ašanin)

vojkovakoca@gmail.com

Telefon: 05 983 86 85

<https://www.facebook.com/VojkovaKocaNanos/>
Instagram: vojkovakocananos

Narava na Nanosu je res darilo za dušo, saj nam nudi mir in spokojnost. Nanos z okolico pa je čist in resnično si želimo, da tak tudi ostane.

Kakšne so vajine želje in načrti? Kaj je za vaju poseben izziv?

Želiva si, da bi lahko Nanos približala vsem in gor privabila tudi kakšnega novega pohodnika. Najina velika želja v življenju je, da bi čim več ljudi čutilo takšno ljubezen do narave, kot jo imava sama. Saj bo le ljubezen do narave lahko pripomogla k njenemu obstoju.

Kaj lahko pričakujejo obiskovalci, ki se bodo povzpeli na Nanos? Sta se odločila karkoli spremeniti, posodobiti, delati drugače?

Za začetek je v izdelavi zunanji šank, saj nam je veliko ljudi izrazilo željo, da bi poletni, ko pride v koči gneča, okrepičilo naročili kar zunaj. Želiva si tudi organizirati raznorazne dogodke, katerih upava, da se bo udeležilo čim več ljudi. Pričakujete lahko kakšno predavanje, razstavo, okušanje vin ...

Kako pravzaprav poteka vajin dan, teden? Koliko časa preživita na Nanosu, kako prihajata do kočice, kako poteka oskrba z vsemi dobrinami?

Ko smo na Nanosu, se trudimo čim več postoriti. Kljub temu, da pohodnikov trenutno ne moremo sprejemati, so naša jutra zgodnja, saj je kočica potrebno segreti. Zavedamo se, da bodo prvi dnevi, ko bo kočica odprta, verjeno težki, saj bodo noči bolj kratke, pa vendar že komaj čakamo na pravi izziv.

ENERGETSKI SISTEMI

Naročite se na brezplačni ogled in svetovanje na info@adelsberg.si

GSM: 040 298 822

- toplotne črpalke
- peči na drva
- peči na sekance
- peči na pelete
- vse ogrevalne naprave
- hišne inštalacije
- sončne elektrarne

Sončne elektrarne za lastno oskrbo v kombinaciji s toplotno črpalko zagotavljajo brezskrbnost vaše prihodnosti.

Priporočamo toplotne črpalke in klimatske naprave **HITACHI**

by **PREALPI**

maksi
OKNA IN VRATA

070 718 718

info@maksi-oknavrata.si

PROTIVLOMNA VRATA | VHODNA VRATA | NOTRANJA VRATA | GARAŽNA VRATA | OKNA | PROTIVLOMNA OKNA

VAŠA VARNOST - NAŠA PRIORITETA

Vse kar potrebujete za vašo hišo na enem mestu. Izbirajte med najsodobnejšo opremo in elegantnim videzom, hkrati pa poskrbite, da bo vaš dom tudi varen - z najboljšo protivlomno zaščito in odlično zvočno ter toplotno izolacijo.

KUPON ZA
150 €

(velja za nakup vrat do 30.6.2020)

CERTIFIKATI IN NAGRADE

ELEGANTEN VIDEZ

NAJSDOBNEJŠA OPREMA

ZANESLJIVA VARNOST

ZVOČNA IZOLACIJA

TOPLOTNA IZOLACIJA

CELOSTNA STORITEV

www.maksi-oknavrata.si

Geodetske storitve:

- ureditev meje
- parcelacija
- izravnava meje
- izdelava geodetskega načrta
- določitev zemljišča pod stavbo in izdelava elaborata za evidentiranje stavbe
- izdelava elaborata za vpis stavbe in delov stavbe v kataster stavb
- določitev hišne številke
- izdelava elaborata za spremembo podatkov katastra stavb
- označitev meje v naravi
- izdelava elaborata lokacijske izboljšave
- zakoličba stavbe ali drugih objektov
- inženirska geodezija
- pomoč pri prodaji in nakupu nepremičnin (izpeljava celotnega posla)

Merkantil
GEOD.O.O.

Knežak 3, 6253 Knežak
Tel.: +386 (0)31 733 290, +386 (0)31 344 738
info@merkantil-geo.si, <http://merkantil-geo.si>

Nujna medicinska pomoč in COVID ambulanca

Zdravstvena postaja Pivka

Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Policija

Kovod Postojna, d.o.o.

Talita Kum

Regijski poveljnik Sandi Curk in njegov namestnik Aleš Klemenc

Bolnišnica za ženske bolezni in porodništvo Postojna

SODELOVANJE, NA KATEREGA SMO LAHKO PONOSNI

Osnovna šola Košana

Naši lokalni pridelovalci, trgovci, uslužbenci...

Gregor Vidrih, ZD Postojna

Center za socialno delo

Karso d.o.o.

Vrtec in osnovna šola Pivka

Komus d.o.o.